

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Journal of Research and Development in Special Education

Faculty of Education

Srinakharinwirot University

ปีที่ 8 ฉบับ 1 มกราคม-มิถุนายน 2562

วัตถุประสงค์ของการจัดทำวารสาร:

เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานทั้งบทความวิจัย และบทปริทัศน์ทางด้านการศึกษาพิเศษ ของคณาจารย์ นิสิต/นักศึกษา นักวิชาการ และบุคลากรที่ทำงานทางด้านการศึกษาพิเศษ ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา/ครุศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิจาก ศาสตร์ที่บูรณาการกับด้านการศึกษาพิเศษ เพื่อการนำองค์ความรู้สู่สังคมและประเทศให้ เกิดประโยชน์ต่อไป

จุดมุ่งหมายและขอบเขตของวารสาร:

เป็นการนำเสนอผลงานวิจัยและงานทางวิชาการด้านการศึกษาพิเศษ โดยเน้นด้าน หลักสูตรและการสอน การวิจัยและประเมินผล การบริหารการพัฒนาการศึกษา เทคโนโลยี การศึกษา การศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ รวมถึงงานอันเกิดจากการบูรณาการศาสตร์ทางการศึกษาพิเศษกับศาสตร์อื่นๆ โดยบทความจะต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 2 ท่านต่อบทความ ในแบบ Double-blinded review system

กำหนดการเผยแพร่:

2 ฉบับต่อปี (ฉบับที่ 1: มกราคม – มิถุนายน และ ฉบับที่ 2: กรกฎาคม – ธันวาคม)

ผู้จัดพิมพ์:

ศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

ที่ปรึกษา:

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บรรณาธิการ:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาวัลย์ หาญขจรสุข

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กองบรรณาธิการ:

ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล อุดมพิริยะศักดิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธ์ ศรีวินยงค์

อาจารย์ ดร.มลิวัลย์ ธรรมแสง

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ เสรี

อาจารย์ ดร.กิงสร เกาะประเสริฐ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิศา ตันติเฉลิม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร วิบูลพัฒน์วงค์

อาจารย์ ดร.ลินดา เยห์

ผู้ประสานงานและฝ่ายจัดการวารสาร:

นางสาวเพาพะงา จิตต์สวาสดี

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

คณะครุศาสตร์ 295 ถนนราชสีมา

เขตดุสิต กรุงเทพฯ

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ศูนย์การศึกษาพิเศษ

295 ถนนราชสีมา แขวงดุสิต

เขตดุสิต กรุงเทพฯ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะศึกษาศาสตร์

114 ถนนสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ

มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวก

ในพระบรมราชูปถัมภ์ 137

ถนนพระราม 5 แขวงถนนนครไชยศรี

เขตดุสิต กรุงเทพฯ

มหาวิทยาลัยมหิดล

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็ก

และครอบครัว

999 ถนนพุทธมณฑล สาย 4

ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล

จังหวัดนครปฐม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

คณะครุศาสตร์ 96 ถนนปรีดีพนมยงค์

ตำบลประตู่ชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะครุศาสตร์ 254 ถนนพญาไท

แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะศึกษาศาสตร์

114 ถนนสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์

99 หมู่ 18 ตำบลคลองหนึ่ง

อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะศึกษาศาสตร์

114 ถนนสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ

โทร/โทรสาร 02 649 5000 ต่อ 15639

เว็บไซต์ <http://ejournals.swu.ac.th/>

[index.php/rise](http://ejournals.swu.ac.th/index.php/rise)

Email: rise.journal@gmail.com

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำวารสารเล่มนี้ :

อาจารย์ ดร.มลิวัลย์ ธรรมแสง

รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จิวพัฒนกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิศา ตันติเฉลิม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธ์ ศรีวินยงค์

รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา ภูมิสิทธิพร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาดัม นิละไพจิตร

อาจารย์ ดร.รดา ดารา

อาจารย์ ดร.เกศรินทร์ ศรีธนะ

อาจารย์ ดร.อัญชลีพร ลพประเสริฐ

อาจารย์ ดร.ปวีณา อ่อนใจเอื้อ

มูลนิธิอนุเคราะห์คนทุพพิกาลในพระบรมราชูปถัมภ์
137 ถนนพระราม 5 แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพฯ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
160 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
254 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่
เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
66 วังจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก 65000

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล
111 หมู่ 6 ถนนพุทธมณฑล สาย 4 ศาลายา
นครปฐม 73170

ภาควิชาวิทยาศาสตร์สื่อความหมายฯ
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล 270 ถนนพระราม 6
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
80 หมู่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย 57100

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2086 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก
เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนน วิภาวดี-รังสิต แขวง ลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10220

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มิถุนายน 2562 ถือเป็นวารสารฉบับที่ 13 ของศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้วารสารนี้เป็นแหล่งเผยแพร่บทความวิจัย บทความปริทัศน์ บทความหนังสือ และบทความพิเศษ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ รวมทั้งบอกเล่าถึงความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแวดวงการศึกษาพิเศษ ซึ่งบทความวิจัยและบทความวิชาการทุกเรื่องได้ผ่านการกลั่นกรองและมีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อให้วารสารเป็นที่ยอมรับและเกิดความเชื่อมั่นในวงวิชาการ ปัจจุบัน วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษได้รับคัดเลือกเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI และได้รับการจัดคุณภาพให้เป็นวารสารกลุ่มที่ 2 เนื้อหาในวารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษฉบับนี้ มีบทความที่น่าสนใจซึ่งได้รับความกรุณาจากนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญและคณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญนำเสนอ บทความเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วยบทความวิจัยจำนวน 8 เรื่อง โดยในวารสารฉบับนี้ มีการระบุวันที่รับบทความ วันที่แก้ไขบทความ และวันตอบรับบทความของแต่ละบทความที่ตีพิมพ์ในวารสาร และมีการปรับปรุงเล่มและรูปแบบของบทความให้มีความทันสมัยและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน และขอขอบพระคุณ คณะกรรมการกลั่นกรองบทความและผู้ทรงคุณวุฒิประจำวารสารที่ได้สละเวลา อันมีค่าในการพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เขียน สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณคณะกรรมการ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์จนวารสารฉบับนี้สำเร็จอย่างดียิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาวัลย์ หาญขจรสุข)

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย (Research Article)

การศึกษาความสามารถอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดาน

A STUDY ON WORD READING ABILITY IN SECONDARY SCHOOL STUDENT WITH READING
DIFFICULTY THROUGH PHONICS AND BOARD GAMES

โดย... กรุณา พิทักษ์ทนต์, ชนิตา มิตรานันท์, กนกพร วิบูลพัฒน์วงษ์

Karuna Pitakton, Chanida Mitranun, Kanokporn Vibulpatanavong

หน้า 11

กรณีศึกษาการส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาเรียนร่วม
ที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษา

CASE STUDY OF EXECUTIVE FUNCTION ENHANCEMENT OF STUDENT WITH AUTISM
MAINSTREAMED IN HIGHER EDUCATION

โดย... นวรัตน์ อนันตบุษย์, สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ

Nawarat Anantabut, Siriluck Prongsantia

หน้า 27

การศึกษาความสามารถอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง

A STUDY ON DEVELOPING ENGLISH WORDS READING ABILITY OF LOWER SECONDARY
SCHOOL STUDENTS WITH READING DIFFICULTY THROUGH PHONICS METHOD AND
AUGMENTED REALITY

โดย... จารุวัชร ภูมิพงศ์, ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์, ชนิตา มิตรานันท์

Charuvajhara Bhumibhong, Siriparn Sriwanyong, Chanida Mitranun

หน้า 38

การศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับ
อุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

STUDY OF SELF-DIRECTED LEARNING READINESS OF STUDENTS WITH HEARING IMPAIRMENTS
IN HIGHER EDUCATION IN NORTHEASTERN AREA

โดย... พรทิพย์ ผ่องสูงเนิน, สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ

Porn-tip Pongsungnern, Siriluck Prongsantia

หน้า 51

สารบัญ

บทความวิจัย (Research Article)

การศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล

A Comparative Study of Hearing Aid Usage of Parents of Hearing Impaired Kindergarten Students

โดย... พัชรินทร์ มะบุตร, มลิวัลย์ ธรรมแสง

Patcharin Mabut, Maliwan Tammasaeng

หน้า 61

การให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่: กรณีศึกษานักเรียนที่มีภาวะออทิซึม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

Supporting a Student Transition to a New School: A Case Study of a Second Grade Student with Autism

โดย... สุนิสา ปันทรวงค์, ดารณี อุทัยรัตนกิจ

Sunisa Pantarawong, Daranee Utairatanakit

หน้า 73

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนบ้านกุดฉิม ด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ

A STUDY OF READING AND WRITING THAI LANGUAGE ACHIEVEMENT OF THE SECOND GRADE STUDENTS AT BAN KUDCHIM SCHOOL THROUGH RESPONSE TO INTERVENTION PROCESS

โดย... ภาสกร พลรัตน์, อัญชลี สารรัตน์นะ

Passakhon Ponrat, Unchalee Samrattana

หน้า 89

ผลของโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ
EFFECTS OF INTERVENTION FOSTERING STUDENTS' ATTITUDE TOWARDS THEIR ACCEPTANCE OF PEERS WITH SPECIAL NEEDS

โดย... ภคภรณ์ เลิศข้าของกุล, ชนิศา ตันติเฉลิม

Phakaporn Lertchamchongkul, Chanisa Tantixalerm

หน้า 105

บทความวิจัย (Research Article)

การศึกษาความสามารถอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดของนักเรียน
ที่มีปัญหาทางการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีโฟนิกส์
ร่วมกับเกมกระดาน

A STUDY ON WORD READING ABILITY IN SECONDAR SCHOOL
STUDENT WITH READING DIFFICULTY THROUGH PHONICS
AND BOARD GAMES

Received: March 21, 2019

Revised: April 19, 2019

Accepted: April 30, 2019

กรรณา พัทธ์กษัตน์^{1*} ชนิตา มิตรานันท์² กนกพร วิบูลพัฒน์วงษ์³
Karuna Pitakton^{1*} Chanida Mitranun² Kanokporn Vibulpatanavong³

^{1,2,3}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

^{1,2,3}Faculty of Education, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110 Thailand

*Corresponding author, E-mail: karuna.pitakton@sg.swu.ac.th

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประจำปี 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานพร้อมทั้งสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของเกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กด 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดาน 3) เกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดดำเนินการทดลองเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 50 นาทีรวมทั้งสิ้น 18 ครั้งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ คะแนนพัฒนาการ ค่าประสิทธิภาพของสื่อและการนำเสนอด้วยกราฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านคำมาตราแม่กนและแม่กดของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานนักเรียนมีระดับความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 91.99$) 2) หลังการทดลองนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านมีคะแนนความสามารถทางการอ่านคำสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองโดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการ เท่ากับ 83.58 และ 3) ประสิทธิภาพของเกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดเท่ากับ 94.10/91.99

คำสำคัญ: ปัญหาทางการอ่าน / มัธยมศึกษาตอนปลาย / การอ่านคำ / วิธีโฟนิกส์ / เกมกระดาน

Abstract

The research aimed at examining and comparing word reading ability of students with reading difficulty through phonics and board games. The target group in this research was 4 upper secondary students with reading difficulty. They were in Grade 10-12 of Trimitwittayalai School, Bangkok, and the data were conducted during Semester 2, 2018. The instruments used in the study consisted of: 1) word reading ability test 2) lesson plans using phonics method and board games 3) board games. The experiment lasted 4 weeks, consisting of 18 sessions, 1 session a day, 50 minutes per session. The data were analyzed by using descriptive statistics (means, percentages, and development scores), efficiency scores of the products, and graphical representations.

The findings revealed that: 1) The word reading ability of the students after the experiment was at 'excellent' level, with an average score of 91.99%, 2) The students' word reading ability scores were higher than prior to the experiment, with an average development score of 83.58, 3) The efficiency scores of the board games were acceptable according to the standard: 94.10/91.99.

Keywords: Reading Difficulty / Upper Secondary Student / Word Reading / Phonics Method / Board Games

ที่มาและความสำคัญ

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญในการสื่อสาร เพราะเป็นทักษะที่มนุษย์ใช้ในการศึกษาหาความรู้ ส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และก่อให้เกิดความจรรโลงใจ ดังนั้นการอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาทุกระดับ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2550; กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์, 2551) นอกจากนั้นการอ่านยังเป็นกิจกรรมประจำวันของมนุษย์และเป็นประโยชน์ในการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดความสุขความเจริญ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆ ของตนเองให้ดีขึ้น เนื่องจากการอ่านทำให้ผู้อ่านมีความรอบรู้ ทันทต่อเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวของโลกปัจจุบัน และนำไปสู่การพัฒนาสังคมอีกด้วย (กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์, 2551; จีรวัดน์ เพชรรัตน์, 2555)

ดังจะเห็นได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนด สาระการอ่าน ไว้ว่านักเรียนจะต้องใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) แต่จากผลการประเมินนักเรียนร่วมกับนานาชาติ หรือ Programme for International Student Assessment (PISA) ปี 2558 พบว่าด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนไทย (Reading Literacy) ต่ำกว่ามาตรฐาน และมีแนวโน้มลดต่ำลงจากผลในปี 2012 ถึง ปี 2015 อย่างมีนัยสำคัญ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2558) โดยปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของการอ่านไม่ออกอ่านไม่คล่อง คือ ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ทำให้พบว่านักเรียนอ่านไม่ออก อ่านไม่คล่องเป็นจำนวนมาก

จากรายงานจำนวนนักเรียนพิการเรียนรวม ปี 2559 พบว่า มีจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 57,145 คน จากนักเรียนระดับมัธยมศึกษา 2,750,193 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด (สำนักงานบริหารคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560; สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หมายถึงนักเรียนที่มีความบกพร่องในกระบวนการทางจิตวิทยา ทำให้มีปัญหาในการใช้ภาษา ทั้งในการฟัง การอ่าน การพูด การเขียนและการสะกดคำ หรือมีปัญหาการคำนวณทางคณิตศาสตร์ ปัญหาไม่ได้มีสาเหตุจากความบกพร่องทางร่างกาย สายตา การได้ยิน บกพร่องทางสติปัญญา และการด้อยโอกาสทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสภาพสิ่งแวดล้อมรอบตัว (ผดุง อารยะวิญญู, 2544) และมีสติปัญญาอยู่ในระดับปกติหรือฉลาด แต่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (กุลยา ก่อสุวรรณ, 2553) ทั้งนี้ สภาพปัญหาที่พบได้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษา อาจคล้ายคลึงกับปัญหาที่พบในระดับประถมศึกษา เช่น ทักษะการอ่าน การพูด การแสดงออกทางภาษา และปัญหาทางพฤติกรรม ซึ่งหากไม่ช่วยเหลือแล้ว อาจจะทำให้เด็กกลายเป็นปัญหาของสังคมได้ (ผดุง อารยะวิญญู, 2544) และปัญหาของนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ด้านการอ่านที่พบประมาณร้อยละ 80 ของเด็กวัยเรียนทั้งหมด รองลงมาคือปัญหาด้านการเขียน และปัญหาด้านคณิตศาสตร์ (ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์, 2552) ซึ่งนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ด้านการอ่าน จะมีความบกพร่องในการจดจำ พยัญชนะ สระ ขาดทักษะในการสะกดคำและเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ ได้อย่างจำกัด จึงอ่านหนังสือไม่ออก หรืออ่านแต่คำศัพท์ง่ายๆ อ่านผิด อ่านตะกุกตะกัก (สถาบันราชานุกูล, 2555)

จากประสบการณ์สอนนิทานภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของผู้วิจัยนั้นพบว่านักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านในชั้นเรียนนั้นขาดความมั่นใจในการอ่านออกเสียงเป็นรายบุคคล และการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยจึงใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเป็นรายบุคคลโดยพบว่านักเรียนใช้เวลาานมากในการอ่านคำใช้นิ้วไล่ชี้คำสะกดคำในใจแบบขมขมขมิบปากอ่านออกเสียงผิดหรือตู่คำทั้งยังใช้เวลาในการอ่านมากกว่านักเรียนปกติหลายเท่าตัวและนักเรียนมีปัญหาในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กด ผู้วิจัยเลือกสอนอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดทั้งคำที่สะกดตรงมาตราและไม่ตรงตามมาตราเพราะมาตราตัวสะกดดังกล่าวมีพยัญชนะหลายตัวที่สามารถแทนเสียงเดียวกันเพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่านคำที่ถูกต้องไม่เช่นนั้นปัญหาดังกล่าวอาจทำให้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอื่นเนื่องจากไม่เข้าใจความหมายเข้าใจความหมายผิดหรือตีความหมายผิด

วิธีการสอนอ่านสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านนั้นมีหลายวิธีด้วยกันแตกต่างกันไปตามลักษณะปัญหาและระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนแต่ละคน จะกล่าวถึงวิธีการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านโดยใช้วิธีการสอนโฟนิกส์ ซึ่งเป็นการสอนที่ให้นักเรียนตระหนักรู้ถึงเสียงและรูปอักษร เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่อ่านหนังสือไม่ออก มีปัญหาในการอ่านสะกดคำอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุไพรมา ลีลามณี (2553) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการอ่านคำและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์ (Phonics) กับวิธีพหุสัมผัส (Multi - Sensory Approach) ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านคำภาษาไทย หลังการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์กับวิธีพหุสัมผัสสูงขึ้นและอยู่ในระดับดีมาก รวมทั้งแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่านหลัง

การสอนโดยผสมผสานวิธีฟิสิกส์กับวิธีพหุสัมผัส อยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นวิธีการสอนโดยใช้เกมเป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เล่นเกณฑ์ตามกติกา นำเนื้อหาและข้อมูลของเกม พฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่น และผลการเล่นเกมของผู้เรียนมาใช้ในการอภิปรายเพื่อสรุปการเรียนรู้การสนอนนั้นเป็นวิธีการที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องต่างๆ อย่างสนุกสนานและท้าทายความสามารถ โดยผู้เรียนเป็นผู้เล่นเองทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมสูง (ทศนา แคมมณี, 2560) เช่นเดียวกับหนังสือเล่นตามรอยพระยุคลบาท กล่าวไว้ว่า “เล่นคือเรียน เรียนคือเล่น” การเล่นเกมนำไปสู่ความฉลาดด้านสติปัญญา อารมณ์ ร่างกายและคุณธรรม (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้, 2556) ซึ่งเกมกระดาน (Board Game) จัดว่าเป็นเครื่องมือนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ (Active Learning) (Yoon, Rodriguez, Faselis, & Liappis, 2014) และยังใช้ในการทบทวนมโนทัศน์ นำเสนอข้อมูลใหม่อย่างสร้างสรรค์ พร้อมทั้งส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ขณะที่เกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน (Boctor, 2013) สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่าเกมช่วยเพิ่มผลการเรียนรู้ เนื่องจากเพิ่มแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมของผู้เล่น (Yoon; et al, 2014) และประโยชน์ของการเล่นเกมยัง สนับสนุนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเพิ่มการรักษาความรู้ (Jirasevijinda & Brown, 2010) นอกจากนี้ Baine s และ Slutsky (2009) กล่าวว่า เกมยังช่วยส่งเสริมความสามารถทางสังคมได้อีกด้วย ในปัจจุบันการใช้เกมกระดานเป็นสื่อการสอนจึงได้รับความนิยมมากขึ้น เพราะเป็นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำความรู้ความเข้าใจในบทเรียน มาทดลองปฏิบัติโดยตรงภายใต้แบบจำลองปิดที่มีกฎตายตัว และจากโลกแห่งการเรียนรู้ในห้องเรียน เคยถึงจุดเปลี่ยนผ่านจากกระดานดำมาเป็นกระดานขาว และในปัจจุบันกำลังอัปเดตต้อนรับสื่อแห่งโลกสมัยใหม่บน “กระดานเกม” (สกุลบุตร เอกวิทย์นิพนธ์, 2560) อีกทั้งเสน่ห์ของเกมกระดานคือ การสร้างกิจกรรมร่วมในห้องเรียน ของเล่นที่ได้ประโยชน์ทั้งความรู้ เปิดโอกาสให้ได้ฝึกการวางแผน พูดคุย และทำความเข้าใจผู้คนรอบข้าง (จุมพล เหมะศิริรินทร์, 2558)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาทักษะการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดของนักเรียน เพื่อการใช้ในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ และการทำงาน โดยมุ่งให้นักเรียนอ่านคำพื้นฐานได้ถูกต้อง และรวดเร็ว มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจที่จะใช้การสอนอ่านคำโดยใช้วิธีฟิสิกส์ร่วมกับการใช้เกมกระดานตามแนวคิดเกม TICKET TO RIDE และ เกม Jungle Speed เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้สามารถอ่านคำได้อย่างถูกต้อง มีความกระตือรือร้นสนุกสนานและท้าทายความสามารถมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งยังช่วยส่งเสริมทักษะสังคม ในการตัดสินใจ และการแสดงออกอีกด้วย ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้วิจัยนำไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านโดยใช้วิธีฟิสิกส์ร่วมกับการใช้เกมกระดาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีฟิสิกส์ร่วมกับการใช้เกมกระดาน

3. เพื่อสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของเกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กด

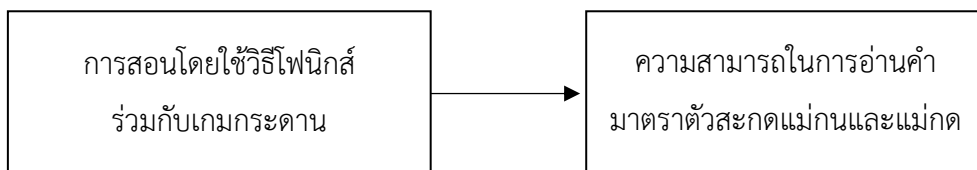
สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านมีความสามารถในการอ่านคำหลังจากได้รับการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานอยู่ในระดับดี
2. นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านมีความสามารถในการอ่านคำหลังจากได้รับการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานสูงกว่าก่อนได้รับการสอนโดยใช้โฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดาน
3. เกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

วิธีการวิจัย

การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งเป็นการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (One group Pretest-Posttest Design)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การใช้การสอนโดยวิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กด

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย จำนวน 4 คน โดยมีขั้นตอนในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้ 1) ผู้วิจัยสอบถามผู้สอนวิชาภาษาไทยเพื่อคั่นหานักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านเมื่อเทียบกับนักเรียนระดับชั้นเดียวกัน 2) ผู้วิจัยและผู้สอนวิชาภาษาไทยใช้แบบคัดกรองบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (มัธยมศึกษา) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการประเมินนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านจากขั้นตอนที่ 1 แล้วคั่นเลือกนักเรียนที่มีแนวโน้มที่จะเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านไปวัดระดับเขาวรรณปัญหาต่อไป 3) นำนักเรียนที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 มาวัดระดับเขาวรรณปัญหาของนักเรียนด้วยแบบทดสอบเขาวรรณปัญหา Standard Progressive Matrices แล้วคั่นเลือกนักเรียนที่มีระดับเขาวรรณปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปกติขึ้นไป 4) นำนักเรียนที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 มาทดสอบการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กด โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอิงจาก

หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 80 และ 5) ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองและนักเรียนในการเข้าร่วมการทดลองครั้งนี้ซึ่งจะได้ให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กด เป็นแบบมาตรฐานประเมินค่าเชิงคุณภาพ (Scoring Rubrics) จำนวน 39 ข้อ ใช้ทดสอบความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนที่สะกดด้วยพยัญชนะตัว น ญ ฎ ร และ ล และคำมาตราตัวสะกดแม่กดที่สะกดด้วยพยัญชนะตัว ด จ ช ต ท ส ษ และ ศ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน 2 ระดับคุณภาพรวม 78 คะแนน ซึ่งตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 ค่าอำนาจจำแนก 0.20-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (Test-Retest) เท่ากับ 1.00

2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิक्सร่วมกับเกมกระดานเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 50 นาทีจำนวนทั้งสิ้น 16 แผน โดยกำหนดจุดประสงค์ในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กน 6 แผน และคำมาตราแม่กด 10 แผน ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.0 และคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 จัดอยู่ในระดับดีมาก

3. เกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กด Tuktuk to Ride ตามแนวคิดเกม Ticket to Ride จำนวน 13 ครั้ง เป็นการเรียนรู้คำศัพท์ มีการเล่นทั้งแบบร่วมมือและการแข่งขันเดี่ยว และเกม Tuktuk Speed ตามแนวคิด Jungle Speed จำนวน 3 ครั้ง ซึ่งเป็นการทบทวนคำศัพท์ในแต่ละช่วง โดยเกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดมีคุณภาพของเกมกระดานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 จัดอยู่ในระดับดีมาก

ภาพ 1 เกมกระดาน Tuktuk to Ride และ Jungle Speed

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ก่อนดำเนินการทดลอง

1.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ดำเนินการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย

1.2 นำแบบทดสอบความสามารถอ่านคำในมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยก่อนการทดลอง (Pretest)

2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้สอนอ่านคำในมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดาน โดยใช้เวลาทำการจัดการเรียนรู้ 16 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที โดยใช้เวลาหลังเลิกเรียน เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันจันทร์ถึงศุกร์ เวลา 15.00-15.50 น.

3. เมื่อดำเนินการทดลองครบแล้วจึงดำเนินการทดสอบความสามารถด้วยการสอนอ่านคำโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานในมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กต หลังการทดลอง (Posttest) ใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับการใช้เกมกระดาน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติพื้นฐานเป็นรายบุคคล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าร้อยละ (Percentage) เปรียบเทียบระดับความสามารถทางการอ่านหลังการสอนกับเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับการใช้เกมกระดาน อ่านคำในมาตราตัวสะกด แม่กนและแม่กต ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง และนำเสนอด้วยกราฟแท่งเป็นรายบุคคลรวมถึงการหาค่าคะแนนพัฒนาการ

3. การหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนเกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กต โดยวิธีการหาค่าประสิทธิภาพ E1/E2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับการใช้เกมกระดานดังตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงคะแนนแบบทดสอบการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตก่อนและหลังเรียนโดยใช้ วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดาน

นักเรียน	คะแนนก่อนการทดลอง (เต็ม 78 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	ระดับการประเมิน	คะแนนหลังการทดลอง (เต็ม 78 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	ระดับการประเมิน
คนที่ 1	44	56.41	พอใช้	67	85.90	ดีมาก
คนที่ 2	50	64.10	พอใช้	78	100.00	ดีมาก
คนที่ 3	36	46.15	พอใช้	64	82.05	ดีมาก
คนที่ 4	57	73.08	ดี	78	100.00	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย	46.75	59.94	พอใช้	71.75	91.99	ดีมาก

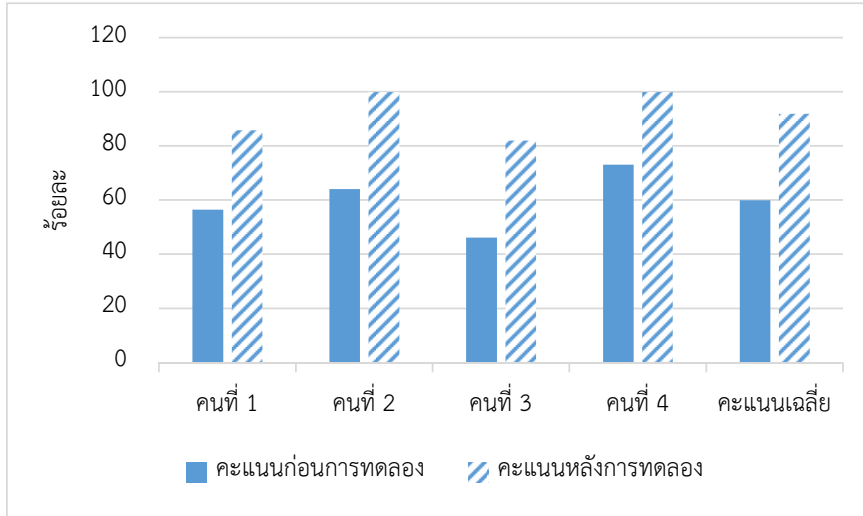
จากตาราง 1 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานพบว่า มีคะแนนระหว่าง 36-57 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 46.75 คิดเป็นร้อยละ 59.94 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ และหลังการสอนอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานมีคะแนนระหว่าง 64-78 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 71.75 คิดเป็นร้อยละ 91.99 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำมาตราแม่กนและแม่กดของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานมีผลวิเคราะห์ดังตารางที่ 2

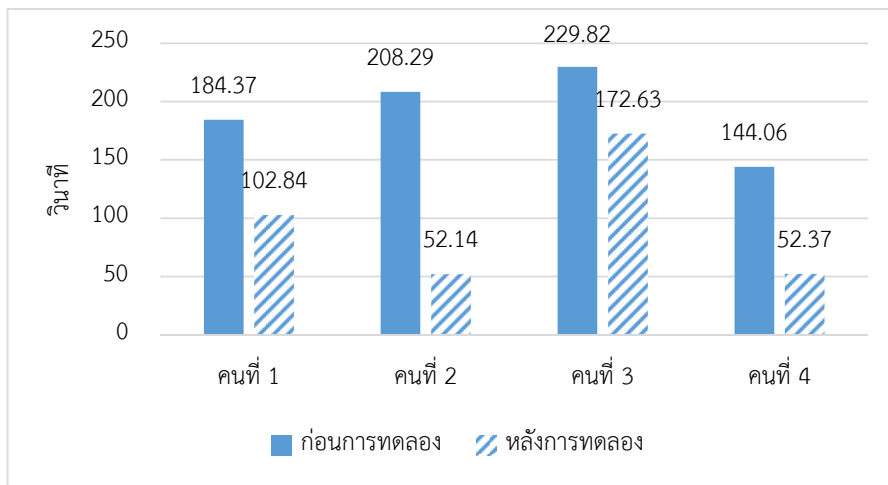
ตาราง 2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำมาตราแม่กนและแม่กดของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดาน

นักเรียน	คะแนน		E.I.	ผลต่าง	แปลผล
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง			
คนที่ 1	44	67	0.6765	23	มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น
คนที่ 2	50	78	1.0000	28	มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น
คนที่ 3	36	64	0.6667	28	มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น
คนที่ 4	57	78	1.0000	21	มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น
ค่าเฉลี่ย	46.75	71.75	0.8358	25	มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น

จากตาราง 2 แสดงว่า คะแนนความสามารถในการอ่านคำมาตราแม่กนและแม่กดของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานมีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 46.75 และคะแนนเฉลี่ยหลังการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานมีค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 71.75 และนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านมีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นทุกคนโดยมีค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เฉลี่ยเท่ากับ 0.8358 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 83.58 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 0.5 ที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านเป็นรายบุคคล ดังแสดงในภาพ 2 และระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบ ดังภาพ 3

ภาพ 2 แสดงคะแนนแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตก่อนและหลังเรียน โดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานเป็นรายบุคคล

ภาพ 3 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานเป็นรายบุคคล

จากภาพ 2 และ 3 แสดงว่าคะแนนความสามารถในการอ่านคำมาตราแม่กนและแม่กตของนักเรียนรายบุคคลเป็นดังนี้

นักเรียนคนที่ 1 ก่อนดำเนินการทดลองนักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำได้ 26 คำจาก 39 คำศัพท์รวม 44 คะแนน จากคะแนนเต็ม 78 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 56.41 โดยใช้เวลา 184.37 วินาที

และหลังการทดลอง นักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำได้ 36 คำรวม 67 คะแนนจากคะแนนเต็ม 78 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 85.90 โดยใช้เวลา 102.84 วินาทีซึ่งคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลอง และใช้ระยะเวลาในการอ่านลดลง 81.53 วินาที ระหว่างเรียนนักเรียนมีคะแนนทดสอบการอ่านคำเท่ากับ 183 คะแนน จากคะแนนเต็ม 195 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.85 ในขณะที่ทำการทดลองพบว่านักเรียนอ่านออกเสียงค่อนข้างเบา อ่านสะกดคำ และหยุดคิดก่อนตอบคำถาม และขณะฝึกฝนโดยใช้เกมกระดาน นักเรียนบ่นพึมพำว่า “อีกแล้ว” พร้อมทั้งสายศีรษะ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสริมแรงด้วยวาจาและเพื่อนๆ ช่วยกระตุ้นและให้ความช่วยเหลือในการอ่านสะกดคำจึงทำให้นักเรียนสามารถอ่านคำได้อย่างถูกต้องเพิ่มขึ้นและใช้เวลาน้อยลง

นักเรียนคนที่ 2 ก่อนดำเนินการทดลองนักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำได้ 31 คำจาก 39 คำศัพท์รวม 50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 78 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 64.10 โดยใช้เวลา 208.29 วินาที และหลังการทดลอง นักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำได้ 39 คำรวม 78 คะแนนจากคะแนนเต็ม 78 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยใช้เวลา 52.14 วินาที ซึ่งคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองและใช้ระยะเวลาในการอ่านลดลง 156.15 วินาที ระหว่างเรียนนักเรียนมีคะแนนทดสอบการอ่านและสะกดคำ 191 จากคะแนนเต็ม 195 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.95 ในขณะที่ทำการทดลองพบว่านักเรียนอ่านสะกดคำบ้าง ดังนั้น ผู้วิจัยช่วยเหลือโดยการทบทวนการอ่านสะกดคำตามวิธีโฟนิกส์ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนสามารถอ่านคำได้อย่างถูกต้องทุกคำและใช้เวลาน้อยลง

นักเรียนคนที่ 3 ก่อนดำเนินการทดลองนักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำได้ 21 คำ จาก 39 คำศัพท์รวม 36 คะแนน จากคะแนนเต็ม 78 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 46.15 โดยใช้เวลา 229.82 วินาที และหลังการทดลอง นักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำได้ 33 คำ รวมคะแนน 64 คะแนนจากคะแนนเต็ม 78 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.05 โดยใช้เวลา 172.63 วินาทีซึ่งคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลอง และใช้ระยะเวลาในการอ่านลดลง 57.19 วินาที ระหว่างเรียนนักเรียนมีคะแนนทดสอบการอ่านและสะกดคำ 168 จากคะแนนเต็ม 195 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.15 ในขณะที่ทำการทดลองพบว่านักเรียนอ่านออกเสียงค่อนข้างเบา และขณะฝึกฝนโดยใช้เกมกระดานยังอ่านคำผิดบ่อยและอ่านไม่ได้ ดังนั้น ผู้วิจัยแก้ปัญหาโดยการกระตุ้นเตือนด้วยวาจาและใช้การเสริมแรงทางวาจา และทบทวนการอ่านสะกดคำตามวิธีโฟนิกส์และให้เพื่อนๆ คอยช่วยเหลือเมื่อนักเรียนอ่านไม่ได้ ดังนั้น จึงทำให้นักเรียนสามารถอ่านได้อย่างถูกต้องมากขึ้นและใช้เวลาน้อยลง

นักเรียนคนที่ 4 ก่อนดำเนินการทดลองนักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำได้ 34 คำจาก 39 คำศัพท์ รวม 57 คะแนน จากคะแนนเต็ม 78 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 73.08โดยใช้เวลา 144.06 วินาที และหลังการทดลอง นักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำได้ 39 คำ รวม 78 คะแนนจากคะแนนเต็ม 78 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยใช้เวลา 52.37 วินาทีซึ่งคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองและใช้ระยะเวลาในการอ่านลดลง 91.69 วินาที ระหว่างเรียนนักเรียนมีคะแนนทดสอบการอ่านและสะกดคำ 192 จากคะแนนเต็ม 195 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 98.46 ในขณะที่ทำการทดลองพบว่านักเรียนอ่านออกเสียงสะกดคำโดยใช้เสียงตะโกน ผู้วิจัยจึงต้องตักเตือนให้ใช้เสียงเบา และเมื่อนักเรียนใช้เสียงเบาผู้วิจัยให้การเสริมแรงด้วยการชมเชย นักเรียนจึงอ่านคำด้วยเสียงปกติไม่ตะโกนดังนั้นจึงทำให้นักเรียนสามารถอ่านคำได้อย่างถูกต้องทุกคำและใช้เวลาน้อยลง

3. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของเกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กด โดยวิธีการหาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ดังตาราง 3

ตาราง 3 ประสิทธิภาพของเกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

นักเรียน	คะแนนรวมแบบทดสอบ ระหว่างเรียน (เต็ม 195 คะแนน)	คะแนนสอบหลัง การทดลอง (เต็ม 78คะแนน)	E ₁	E ₂
คนที่ 1	183.00	67.00		
คนที่ 2	191.00	78.00		
คนที่ 3	168.00	64.00	94.10	91.99
คนที่ 4	192.00	78.00		
ค่าเฉลี่ย	183.50	71.75		

จากตาราง 3 พบว่า เกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 94.10/91.99 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80/80) แสดงว่า เกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดสามารถช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านมีความสามารถในการอ่านคำหลังจากได้รับการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานอยู่ในระดับดีมาก
2. นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านมีความสามารถในการอ่านคำหลังจากได้รับการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานสูงกว่าก่อนได้รับการสอนโดยใช้โฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดาน
3. เกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 94.10/91.99

อภิปรายผล

สมมติฐานข้อที่ 1 นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านมีความสามารถในการอ่านคำหลังจากได้รับการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานอยู่ในระดับดี พบว่าการสอนอ่านคำมาตราแม่กนและแม่กดโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านคำอยู่ในระดับดีมากและสมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนที่มีปัญหา

ทางการอ่านมีความสามารถในการอ่านคำหลังจากได้รับการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานสูงกว่าก่อนได้รับการสอนโดยใช้โฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานพบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านคำมาตราแม่กนและแม่กดจากการทดสอบคะแนนหลังการทดลอง (Posttest) สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง (Pretest) ทั้งนี้เนื่องจากการใช้วิธีโฟนิกส์ในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์เป็นการสอนวิเคราะห์เสียงหรือการแจกลูกสอนให้เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างรูปและเสียงของพยัญชนะและสระต่างๆ การจำแนกรูปและเสียงของพยัญชนะเมื่อทำหน้าที่เป็นพยัญชนะต้นหรือเป็นตัวสะกดรวมถึงสระต่างๆ จากนั้นจึงฝึกการประสมคำ (กุลยา ก่อสุวรรณ, 2556) และยังเป็นการสอนที่ช่วยเชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์เสียงกับข้อความเพื่อให้ นักเรียนสามารถใช้สิ่งที่เรียนรู้ได้ทันทีส่งผลนักเรียนได้รับการเสริมแรงและส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้อ่านอย่างอิสระมากยิ่งขึ้น (Rubin, 1993: 160) สอดคล้องกับงานวิจัยของสุไพรมา สีสลามณี (2553) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการอ่านคำและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์ (Phonics) กับวิธีพหุสัมผัส (Multi - Sensory Approach) พบว่าความสามารถในการอ่านคำหลังการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์กับวิธีพหุสัมผัสสูงขึ้นและอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ainsworth, Evmenova, Behrmann และ Jerome (2016) ในศึกษาการสอนโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีภาวะออทิซึมความบกพร่องทางสติปัญญาและความต้องการในการสื่อสารที่ซับซ้อน พบว่าการสอนโดยวิธีโฟนิกส์ช่วยพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์การจำแนกรูปที่เพิ่มขึ้นในนักเรียนที่มีความต้องการทุกกลุ่ม

นอกจากนั้น การใช้เกมกระดานในการฝึกฝนทบทวนคำศัพท์นั้นจะช่วยให้ผู้เรียนรู้ได้เรียนรู้เรื่องต่างๆอย่างสนุกสนานและทำทหายความสามารถผ่อนคลายและเป็นการส่งเสริมพัฒนาการไปพร้อมกันโดยผู้เรียนเป็นผู้เล่นเองทำให้ได้รับประสบการณ์ตรงเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสูงและเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน (ทีศนา เขมมณี, 2560) ภายใต้กฎกติกาและสถานที่และเป็นการเข้าร่วมโดยสมัครใจนำมาซึ่งความสามารถทางจิตใจและร่างกายรวมทั้งได้ประโยชน์ในเชิงพฤติกรรมทางสังคม (Esma, 2010) นักเรียนอาจจะยังไม่สามารถเล่นได้ในครั้งแรกๆ ผู้สอนควรให้แรงเสริมอธิบายกฎกติกาให้เข้าใจและคอยสังเกตพฤติกรรมระหว่างเล่นอย่างสม่ำเสมอพบสนทนาหรืออุปสรรคขณะเล่นโดยไม่เข้าไปแทรกแซงการเล่นของนักเรียนเพื่อช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเล่นได้อย่างมีคุณค่าทั้งยังควรจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมปลอดภัยและให้นักเรียนได้เล่นเกมเดิมจนสามารถเล่นได้เองจึงค่อยเปลี่ยนเกมใหม่ทั้งนี้ครูควรเป็นผู้สะท้อนการเล่นของนักเรียนนักเรียนมีความกระตือรือร้นและมีความสุขที่จะบอกเล่าเรื่องราวเป็นผู้ประเมินการเล่นโดยการสังเกตและบันทึกการเล่นวิเคราะห์ว่ามีพัฒนาการทางสังคมและวัตถุในระดับใดเหมาะสมกับวัยหรือไม่ต้องการการส่งเสริมหรือความช่วยเหลืออย่างไรบ้าง (ดวงตา เจริญทรัพย์, 2553) สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านหลังการจัดการเรียนรู้สอนอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กดโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานพบว่านักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านส่วนใหญ่มีความรู้สึกชอบวิธีการเรียนรู้ดังกล่าวเนื่องด้วยเป็นการเรียนรู้แบบไม่คอยเครียดจึงไม่รู้สึกปวดหัวอีกทั้งการเล่นเกมกระดานทำให้ได้ฝึกฝนอย่างสนุกสนานทั้งนี้ไม่มีความกังวลเรื่องการแพ้ชนะเพราะมีทางเดินให้เลือกหลายทางและรู้สึกมีความภูมิใจมากขึ้นเมื่อผู้ปกครองกล่าวชมว่านักเรียนนั้นมีความสามารถอ่านคำได้คล่องขึ้น เช่นเดียวกับผลการวิจัยของอรรถเศรษฐ์ ปรีดากรณ์ (2557) ที่ศึกษาประสิทธิภาพของบอร์ดเกมการศึกษาเรื่องวงสี่ธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องวงสี่ธรรมชาติดและการผสมสีมากยิ่งขึ้นส่วนบอร์ดเกมการศึกษาเรื่องวงสี่มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ย 4.91 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนรู้อยู่ด้วยบอร์ดเกมการศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนและสอดคล้องกับงานวิจัยของชาร์ลตัน วิลเลียมส์ และแมคคัลลิน (2005) ได้ศึกษาเกมเพื่อการศึกษาเทคนิคในการเพิ่มทักษะการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนพัฒนาทางการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานข้อที่ 3 เกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 พบว่าเกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 94.10/91.99 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80 ทั้งนี้เป็นเพราะเกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content analysis) ว่ามีความถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับปัญหาการเรียนรู้อยู่ จุดประสงค์การเรียนรู้ และวัยของผู้เรียน ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพจัดอยู่ในระดับดีมากนอกจากนั้น ยังมีการตรวจสอบประสิทธิภาพของเกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตโดยการทดลองใช้แล้วตรวจสอบประสิทธิภาพตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ ซึ่งเกณฑ์ประสิทธิภาพเป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงประสิทธิภาพของนวัตกรรมว่าสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ประกอบด้วยประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับลักษณะหรือธรรมชาติของเนื้อหาวิชา ถ้าเนื้อหาประเภทความรู้ความจำควรกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2559: 98-99) ซึ่งผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของเกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงทำให้เกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตสามารถช่วยเหลือให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถอ่านคำมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กตได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาพร อำไพพิทักษ์วงศ์ (2552) ได้ทำการสร้างและประเมินประสิทธิภาพของสื่อการสอนดนตรีชนิดเกมกระดานแนวคิดเกมเศรษฐีเพื่อใช้ในการสอนอ่านโน้ต ผลการวิจัยพบว่าสื่อการสอนชนิดเกมกระดานแนวคิดเกมเศรษฐีเพื่อใช้สอนอ่านโน้ตสำหรับนักเรียนชั้นต้น มีประสิทธิภาพ 91/82 ผลการทดสอบก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับผลการวิจัยของอิสริย์ เพียรจริง (2559) ในการพัฒนาการสอนทฤษฎีดนตรีเบื้องต้นโดยใช้เกมบิงโก (M.T BINGO) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 91.47/86.27 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ คือ 80/80

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. การเล่นเกมกระดานครั้งแรก ผู้สอนควรอธิบายกฎกติกาการเล่นให้ผู้เล่นเข้าใจชัดเจนก่อนการเล่นผู้สอนต้องนำเกม และให้คำแนะนำขณะเล่น ส่วนในการเล่นครั้งต่อไปผู้สอนจึงลดความช่วยเหลืออย่างเป็นลำดับ
2. ควรให้ข้อมูลป้อนกลับนักเรียน เมื่ออ่านคำไม่ได้ หรืออ่านผิดในทันที ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

3. ควรเปิดโอกาสให้เพื่อนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จะทำให้เกิดพฤติกรรมการช่วยเหลือและเกิดการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียนอีกด้วย
4. การจัดการเรียนการสอนควรเป็นกลุ่มเล็ก ไม่เกิน 4 คน เพื่อสะดวกในการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล
5. การเล่นเกมกระดานสามารถให้เด็กปกติเล่นเกมร่วมกับเด็กที่มีปัญหาทางการอ่านได้ เนื่องจากเกมกระดานเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือและช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมอีกด้วย
6. ควรจับเวลาในการอ่านคำด้วย เนื่องจากนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านบางคนสามารถอ่านได้แต่อ่านไม่คล่อง ดังนั้น จึงควรจับเวลาเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคล่องต่อไป
7. ควรสร้างเกมกระดานและเพิ่มคำศัพท์ให้มีความหลากหลายเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และควรพัฒนาเกมกระดานให้มีการเรียนรู้แบบร่วมมือมากยิ่งขึ้น
8. การทดสอบอ่านคำจะไม่หักคะแนนเรื่องของการออกเสียงพยัญชนะ “ร” ไม่ขีด เพราะนักเรียนมีปัญหาในการออกเสียงพยัญชนะ “ร” ทุกคน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรสร้างเกมกระดานอ่านคำมาตราตัวสะกดอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่าน
2. ควรสร้างเกมกระดานเพื่อพัฒนาความสามารถด้านอื่นๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะสังคม เป็นต้น
3. ควรศึกษาความสามารถในการอ่านคำโดยใช้วิธีโฟนิกส์ร่วมกับเกมกระดานกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกลุ่มอื่นๆ เช่น นักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- (2557). *แนวปฏิบัติและการวัดประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กุลยา ก่อสุวรรณ. (2553). *การสอนเด็กที่มีความบกพร่องระดับเล็กน้อย = Teaching children with mild disabilities*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์. (2555). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร = Thai for communication*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จุมพล เหมะศรีรินทร์. (2558). *The Xvolution: เกมกระดานความรู้วิทยาศาสตร์สายพันธุ์ไทย*. *สาระวิทย์*. 23.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มกราคม-มิถุนายน). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์*, 5(1), 10.
- ดวงตา เจริญทรัพย์. (2553). *การเล่นของเด็ก ปว. 333: เอกสารประกอบการสอนวิชา = Ce. 333*

- (Play of Children). กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ศึกษาศาสตร์. (2560). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2544). *เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ = Learning disabilities*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- พิชิต ฤทธิจรรุญ. (2559). *เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ศูนย์วิจัยบูรณาการหมวดวิชาศึกษาทั่วไป. (2550). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิภาพร อำไพพิทักษ์วงศ์. (2552). *สื่อการสอนดนตรีชนิดเกมกระดานแนวคิดเกมเศรษฐกิจเพื่อสอนอ่านไต่ของนักเรียนเป็ยโนชั้นต้น*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์. (2552, มกราคม-มีนาคม). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมสร้างทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3 ที่มีภาวะการอ่านบกพร่อง. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*, 10(1), 54-68.
- สกุลบุตร เอกวิทยานิพนธ์. (2560). *การเรียนรู้ด้วยบอร์ดเกมการเรียนรู้แบบผสมผสานได้ความรู้พร้อมความสนุก*. สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2561, จาก <http://rollyourdice.co/2017/11/learning-via-boardgame-article/>
- สถาบันราชานุกูล. (2555). *เด็กแอลดีคู่มือสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: ปิยอนด์พับลิชชิง.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2558). *สรุปผลการวิจัย Pisa 2015*. สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2561 จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/pisa2015summaryreport/>
- สำนักงานบริหารคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *รายงานจำนวนนักเรียนพิการเรียนรวมรวมทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแยกตามระดับชั้น*. สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2561 จาก http://202.29.172.121/specialbasic/download/studentall_deform_class_2560_2.pdf
- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้. (2556). *เล่นตามรอยพระยุคลบาท*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พลัสเพรส.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *สถิติการศึกษาประจำปี 2559*. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุไพรมา ลีลามณี. (2553). *ศึกษาความสามารถในการอ่านคำและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์ (Phonics) กับวิธีพหุสัมผัส (Multi-Sensory Approach)*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรรถเศรษฐ์ ปรีดาภรณ์. (2557). *การออกแบบบอร์ดเกมการศึกษาเรื่องวงล้อธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อิสริย์ เพียรจริง. (2559). การพัฒนาการสอนทฤษฎีดนตรีเบื้องต้นโดยใช้เกมบิงโก (M.T BINGO) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนานาชาติโมเดิร์น กรุงเทพฯ.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ดนตรีศึกษา). บัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.
- Ainsworth, M. K., Evmenova, A. S., Behrmann, M., & Jerome, M. (2016). Teaching phonics to groups of middle school students with Autism, Intellectual Disabilities and Complex Communication Needs. *Research in Developmental Disabilities, 56*, 165-176.
- Baines, L.A., & Slutsky, R. (2009). Developing the sixth sense: Play. *Educational Horizons, 87*(2), 97-110.
- Boctor, L. (2013). Active-learning strategies: The use of a game to reinforce learning in nursing education. A Case Study. *Nurse education in practice, 13*(2), 96.
- Bulas, E. (2010). A board game about space and solar system for primary school students. *Turkish Online Journal of Educational Technology, 9*(2), 1.
- Charlton, B., Williams, R. L., & McLaughlin, T. F. (2005). Educational games: A technique to accelerate the acquisition of reading skills of children with learning disabilities. *The International Journal of Special Education, 20*(2), 66-72.
- Jirasevijinda, T., & Brown, L.C. (2010). An innovative approach to teach psychosocial aspects of pediatrics. (Report). *Patient Education and Counseling, 80*(3), 333.
- Rubin, D. (1993). *A practical approach to teaching reading*. (2nd ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Yoon, B., Rodriguez, L., Faselis, C. J., & Liappis, A. P. (2014). Using a board game to reinforce learning. *Journal of Continuing Education in Nursing, 45*(3), 110.

บทความวิจัย (Research Article)

กรณีศึกษาการส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาเรียนร่วมที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษา

CASE STUDY OF EXECUTIVE FUNCTION ENHANCEMENT OF STUDENT WITH AUTISM MAINSTREAMED IN HIGHER EDUCATION

Received: April 19, 2019

Revised: April 29, 2019

Accepted: May 21, 2019

นวรรตน์ อนันตบุษย์^{1*} สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ²
Nawarat Anantabut^{1*} Siriluck Prongsantia²

^{1,2}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

^{1,2}Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand

*Corresponding author, E-mail: nawarat.anantabut@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาเรียนร่วมที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษา ที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง กรณีที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาเรียนร่วมที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษาซึ่งได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นบุคคลออทิสติกที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 1 คน เลือกรูปแบบเจาะจง (Purposive sampling) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยรูปแบบ Time Series Design โดยใช้การดำเนินการทดลองตามรูปแบบ Single- Group Time Series Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบประเมินทักษะการบริหารจัดการตนเองและกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูล จากผลการประเมินทักษะการบริหารจัดการตนเอง ทั้งก่อน (สัปดาห์ที่ 1) และระหว่าง (สัปดาห์ที่ 2-7) การใช้กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม มีทักษะการบริหารจัดการตนเองในสัปดาห์ที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง (เท่ากับ 1.56) และเมื่อใช้กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองพบว่า ทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม เปลี่ยนแปลงมากที่สุดที่สุดในสัปดาห์ที่ 7 อยู่ในระดับมาก (เท่ากับ 2.79) และน้อยที่สุดในสัปดาห์ที่ 4 อยู่ในระดับน้อย (เท่ากับ 1.44) มีทักษะการบริหารจัดการตนเองในภาพรวมตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 7 อยู่ในระดับปานกลาง (เท่ากับ 2.10)

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารจัดการตนเอง / นักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม/ อุดมศึกษา

Abstract

The aim of this research was to study executive function of student with autism mainstreamed in higher education by executive function enhancement activities. Case study

was 1 student with autism mainstreamed in Higher Education who had diagnosed by doctors as person with autism studying in bachelor degree in NakhonRatchasima Rajabhat University in second semester 2018 academic year by purposive sampling. The Time Series Design implemented in Single – Group Time Series Design was utilized in this research. Two instruments were employed in the study: executive function assessment and executive function enhancement activities. Data was analyzed from the results of executive function assessment, before (1th week) and between (2nd-7th) implementing executive function enhancement activities. The results stated that executive function of student with autism in the first week were in average level (เท่ากับ 1.56) and after implementing executive function enhancement activities, it found that executive function of student with autism that were most change in high level in the seventh week (= 2.79) and the least change was in low level in the fourth week (= 1.44). Executive function of student with autism in sum from the second week to the seventh week were in average level (= 2.10)

Keywords: executive function / student with autism / higher education

บทนำ

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้ให้โอกาสแก่นักศึกษาที่มีความต้องการพิเศษในการเรียนร่วมกับนักศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ จำนวน 2,995 คน และเป็นนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมจำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 8.45 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561: 2) ซึ่งพบว่ามีจำนวนมากขึ้น โดยนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมที่เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับ “Executive Function (EF)” ซึ่งในภาษาไทยยังไม่มีกำหนดเป็นศัพท์บัญญัติที่เป็นมาตรฐานไว้ในงานวิจัยนี้จึงใช้คำว่า “ทักษะการบริหารจัดการตนเอง”

ทักษะการบริหารจัดการตนเอง เป็นทักษะที่บุคคลใช้เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ เนื่องจากเป็นกระบวนการทางสมองที่ทำให้บุคคลคิดวางแผน การจัดระบบ การจดจำรายละเอียด และควบคุมการทำงานให้เสร็จตามเวลา (ประเสริฐ ต้นสกุล, มปป: 6) โดยเป็นการทำงานของกลีบสมองส่วนหน้า ส่วนที่หนึ่งคือ Dorsolateral Prefrontal Cortex ทำหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย (Goal setting) การวางแผน (Planning) การจัดระบบ (Organizing) การริเริ่ม (Initiating) การปรับเปลี่ยน (Shifting) และการมีสมาธิแน่วแน่ (Purposeful attention) และส่วนที่สอง คือ Orbital Prefrontal Cortex มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำกับอารมณ์ และพฤติกรรม (Emotional and behavioral regulation) (ฐาปนีย์ แสงสว่าง, 2560: 5 อ้างถึงใน Kaufman, 2010: 28-29; McCloskey; et al. 2009: 83-85)

ลักษณะของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม จะมีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคม และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 47) จึงมักขาดทักษะการสื่อสารและทักษะทางสังคมเพื่อที่จะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเหมาะสม มีปัญหาในการตีความคำพูด และภาษาท่าทาง (ประยุทธ์ ไทยธานี, 2560: 8) ภาวะความบกพร่องที่เกิดขึ้นทำให้

นักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมมีปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารจัดการตนเอง ด้านการวางแผน การบริหารเวลา การเรียงลำดับข้อมูล การคิดทบทวนข้อมูลจากความจำ การเริ่มทำงานด้วยตนเอง ซึ่งทักษะเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา (ฐาปนีย์ แสงสว่าง, 2560: 6)

Dawson & Guare (2014: 433-439) เสนอกระบวนการช่วยเหลือเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารจัดการตนเอง ว่ามีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์แรก การช่วยเหลือในสภาพแวดล้อมที่ใช้ในสถานการณ์จริง เป็นการเปลี่ยนเงื่อนไขในสถานการณ์จริงเพื่อฝึกทักษะการบริหารจัดการตนเอง หรือลดผลที่จะเกิดขึ้นจากความบกพร่องทางทักษะการบริหารจัดการตนเอง เช่น หากเด็กไม่มีสมาธิจดจ่อ การให้งานที่ให้น้อยลงหรือสั้นลงเป็นการเปลี่ยนเงื่อนไขในสถานการณ์ และการเปลี่ยนที่นั่งให้เด็กนั่งใกล้ครูให้มากขึ้นเป็นการลดผลที่จะเกิดขึ้นจากการขาดสมาธิ กลยุทธ์ที่สอง การสอนทักษะการบริหารจัดการตนเอง คือ การสอนให้เด็กจัดการกับความเครียดที่เกิดขึ้นจากการมีความบกพร่องด้านต่างๆของทักษะการบริหารจัดการตนเอง และการฝึกให้เด็กเกิดทักษะเหล่านั้นพร้อมๆกับการสร้างแรงจูงใจให้เด็กปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ กลยุทธ์ที่สาม การสร้างแรงจูงใจในการใช้ทักษะการบริหารจัดการตนเอง แม้ว่าการฝึกต้องใช้ทั้งการเสริมแรงและการลงโทษ แต่การใช้การเสริมแรงย่อมดีกว่า

การสอนทักษะการบริหารจัดการตนเองในกลยุทธ์ที่สองได้เสนอแนะวิธีการสอนทักษะการบริหารจัดการตนเองไว้ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 อธิบายพฤติกรรมที่เป็นปัญหา โดยเป็นพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมาย โดยปกติเป้าหมายจะเป็นพฤติกรรมเดียวกับปัญหา ขั้นที่ 3 กำหนดขั้นตอนและกระบวนการที่จะไปถึงเป้าหมาย ขั้นที่ 4 สอนงานและดูแลติดตามให้ปฏิบัติตามกระบวนการ ขั้นที่ 5 ประเมินกระบวนการ และปรับเปลี่ยนหากมีความจำเป็น และขั้นที่ 6 ลดการติดตามช่วยเหลือ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนกระบวนการได้ด้วยตนเอง (Dawson & Guare, 2014: 435)

จากที่กล่าวมาแล้วผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักเรียนร่วมที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษากลุ่มนี้ให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักเรียนร่วมที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย มีเป้าหมายเพื่อศึกษาทักษะการบริหารจัดการตนเองของกรณีศึกษา คือ นักเรียนร่วมที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง

1. **กรณีศึกษา** เป็นนักเรียนร่วมที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษา ซึ่งได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นบุคคลออทิสติก ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 1 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรทดลอง คือ กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง

2.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาเรียนร่วมที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองที่พัฒนาจากวิธีสอนทักษะการบริหารจัดการตนเองของ Dawson & Guare (2014: 435) ซึ่งมีทั้งหมด 6 ขั้นตอน โดยปรับเป็น 4 ขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นที่ 1 อธิบายพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมาย ปรับรวมกันเป็นขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนเข้าใจปัญหาพร้อมกัน ส่วนขั้นที่ 3 กำหนดขั้นตอนและกระบวนการที่จะไปถึงเป้าหมาย ปรับเป็นขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนวางแผนการทำงานร่วมกัน ในขั้นที่ 4 สอนงาน และดูแลให้ปฏิบัติตามกระบวนการ ปรับเป็นขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการสอนงาน และ ขั้นที่ 5 ประเมินกระบวนการ ปรับรวมกับขั้นที่ 6 ลดการติดตามช่วยเหลือ เป็นขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนการประเมินผล โดยการจัดกิจกรรมทั้ง 4 ขั้นตอนใน 1 สัปดาห์ จำนวน 6 สัปดาห์ และมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เข้าใจปัญหาพร้อมกัน เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยและนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมกำหนดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของทักษะการบริหารจัดการตนเองพร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการ

ขั้นตอนที่ 2 วางแผนการทำงานร่วมกันเป็นการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการเพื่อทำให้นักศึกษาบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในขั้นตอนการปฏิบัติตามกระบวนการจากการประชุมร่วมกันระหว่างผู้วิจัย นักศึกษา และผู้ปกครอง

ขั้นตอนที่ 3 การสอนงานเป็นขั้นตอนเพื่อฝึกและติดตามให้นักศึกษาได้ทำตามกระบวนการตามลำดับ ผู้วิจัยเตือนให้นักศึกษาเริ่มต้นทำงานและชี้แนะให้ทำงานตามขั้นตอน สังเกตการณ์ทำงานให้คำชมเชยหรือให้กำลังใจเมื่องานสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล เป็นกระบวนการติดตาม ให้ความช่วยเหลือ และปรับเปลี่ยนหากเกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินทักษะการบริหารจัดการตนเอง เป็นแบบประเมินทักษะการบริหารจัดการตนเอง จำนวน 11 ด้าน 34 ข้อ คือ 1) ด้านการยับยั้งชั่งใจ จำนวน 3 ข้อ 2) ด้านการควบคุมอารมณ์ จำนวน 3 ข้อ 3) ด้านความยืดหยุ่น จำนวน 3 ข้อ 4) ด้านความจำขณะทำงาน จำนวน 4 ข้อ 5) ด้านการเริ่มต้นลงมือทำงาน จำนวน 3 ข้อ 6) ด้านการจดจ่อต่อการทำงาน จำนวน 3 ข้อ 7) ด้านการวางแผนและจัดลำดับความสำคัญ จำนวน 3 ข้อ 8) ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 3 ข้อ 9) ด้านการจัดการเวลา จำนวน 3 ข้อ 10) ด้านการมุ่งมั่นสู่เป้าหมาย จำนวน 3 ข้อ และ 11) ด้านเมตาคอกนิชัน จำนวน 3 ข้อ โดยให้อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาที่รู้จักนักศึกษามีภาวะออทิซึมมาไม่น้อยกว่า 4 เดือน เป็นผู้ประเมิน การให้คะแนนเป็นระดับคะแนน 1 – 3 ซึ่ง ระดับคะแนน 1 หมายถึง พฤติกรรมนั้นไม่เคยเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นน้อยมาก ระดับคะแนน 2 หมายถึง พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นบางครั้ง และระดับคะแนน 3 หมายถึง พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นบ่อยครั้ง

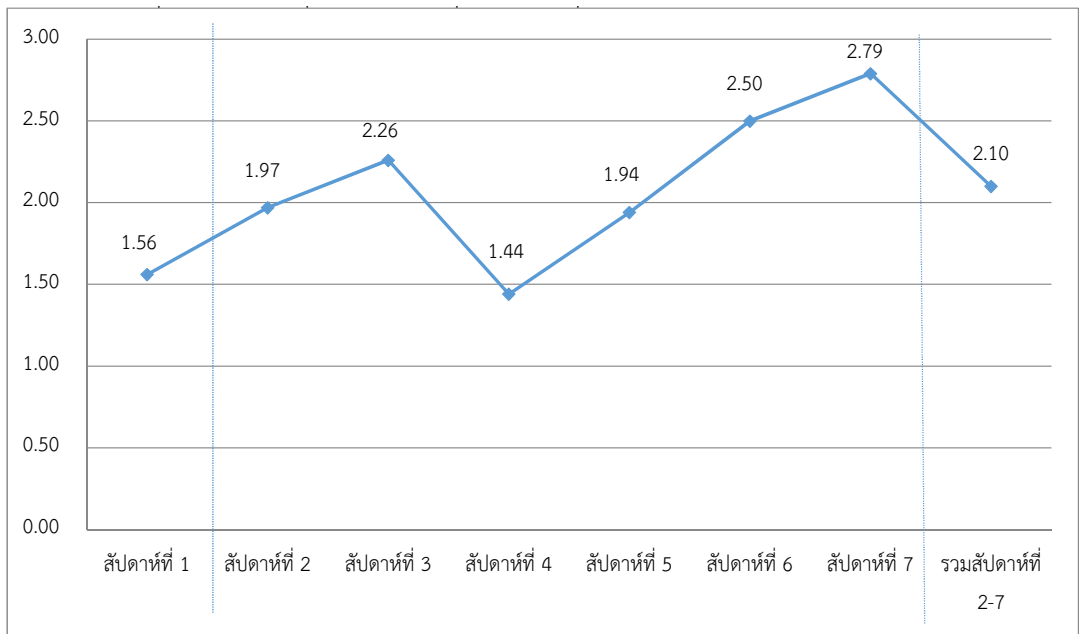
4. แบบแผนการทดลอง เป็นรูปแบบ Time Series Design โดยใช้การดำเนินการทดลองตามรูปแบบ Single – Group Time Series Design สัปดาห์ที่ 1 (T1) เป็นการเก็บข้อมูลก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง และเก็บข้อมูลหลังการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะ

การบริหารจัดการตนเอง สัปดาห์ละครั้ง จำนวน 6 สัปดาห์ (T₂, T₃, T₄, T₅, T₆, T₇)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การเปลี่ยนแปลงทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาเรียนร่วมที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษาในช่วงก่อนการใช้กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง (สัปดาห์ที่ 1) และระหว่างการใช้กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง (สัปดาห์ที่ 2 – 7)

ภาพ 1 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม

เมื่อพิจารณาจากภาพ 1 พบว่าทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม มีข้อมูลสัปดาห์ที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.56 (ระดับปานกลาง) ซึ่งเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2 ถึง สัปดาห์ที่ 7 มีการเปลี่ยนแปลงเรียงตามลำดับดังนี้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.97 (ระดับปานกลาง) 2.26 (ระดับปานกลาง) 1.44 (ระดับน้อย) 1.94 (ระดับปานกลาง) 2.50 (ระดับปานกลาง) และ 2.79 (ระดับมาก) โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.10 (ระดับปานกลาง)

1.2 การเปลี่ยนแปลงทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม โดยพิจารณาเป็นรายด้านทั้งหมด 11 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการยับยั้งชั่งใจ 2) ด้านการควบคุมอารมณ์ 3) ด้านความยืดหยุ่น 4) ด้านความจำขณะทำงาน 5) ด้านการเริ่มต้นลงมือทำงาน 6) ด้านการจดจ่อต่อการทำงาน 7) ด้านการวางแผนและการจัดลำดับความสำคัญ 8) ด้านการบริหารจัดการ 9) ด้านการจัดการเวลา 10) ด้านการมุ่งมั่นสู่เป้าหมาย และ 11) ด้านเมตาคognition จากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองในแต่ละสัปดาห์นักศึกษามีทักษะการบริหารจัดการตนเองเพิ่มขึ้นในแต่ละด้าน ดังตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยทักษะ

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม
 สัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 7 และค่าเฉลี่ยรวมสัปดาห์ที่ 2 - 7

ที่	ด้าน	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		สัปดาห์ที่ 5		สัปดาห์ที่ 6		สัปดาห์ที่ 7		รวม 2-7	
		\bar{x}	ระดับ	\bar{x}	ระดับ	\bar{x}	ระดับ	\bar{x}	ระดับ	\bar{x}	ระดับ	\bar{x}	ระดับ	\bar{x}	ระดับ	\bar{x}	ระดับ
1	การบัญชีเงิน	1.33	น้อย	1.67	กลาง	2.67	มาก	2.00	กลาง	2.00	กลาง	2.67	มาก	3.00	มาก	2.33	กลาง
2	ควบคุมอารมณ์	2.00	กลาง	1.67	กลาง	2.67	มาก	1.67	กลาง	2.33	กลาง	2.67	มาก	3.00	มาก	2.33	กลาง
3	ความยืดหยุ่น	2.67	มาก	1.67	กลาง	2.00	กลาง	1.00	น้อย	1.33	น้อย	2.00	กลาง	2.33	กลาง	1.72	กลาง
4	ความเข้าขณะทำงาน	1.75	น้อย	2.00	กลาง	2.25	กลาง	1.75	กลาง	2.00	กลาง	2.75	มาก	3.00	มาก	1.61	กลาง
5	การเริ่มสับลงมือทำงาน	2.00	กลาง	2.00	กลาง	2.00	กลาง	1.67	กลาง	2.33	กลาง	2.33	กลาง	3.00	มาก	2.22	กลาง
6	การจดข้อสั่งการทำงาน	1.00	น้อย	2.00	กลาง	2.67	มาก	1.00	น้อย	2.00	กลาง	2.67	มาก	2.67	มาก	1.87	กลาง
7	การวางแผนการทำงาน จัดลำดับความสำคัญ	1.33	น้อย	2.33	กลาง	2.00	กลาง	1.00	น้อย	1.33	น้อย	2.00	กลาง	3.00	มาก	1.56	กลาง
8	การบริหารจัดการ	2.00	กลาง	2.33	กลาง	2.00	กลาง	2.35	กลาง	2.33	กลาง	3.00	มาก	3.00	มาก	2.11	กลาง
9	การจัดการเวลา	1.00	น้อย	2.00	กลาง	2.00	กลาง	1.33	น้อย	2.33	กลาง	2.67	มาก	3.00	มาก	1.87	กลาง
10	การมุ่งมู่เป้าหมาย	1.00	น้อย	2.00	กลาง	2.00	กลาง	1.00	น้อย	2.00	กลาง	2.67	มาก	3.00	มาก	1.78	กลาง
11	เมตาดอกซ์	1.00	น้อย	2.00	กลาง	2.67	มาก	1.00	น้อย	1.33	น้อย	3.00	มาก	2.67	มาก	1.72	กลาง

การบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 7 โดยสัปดาห์ที่ 1 เป็นการเก็บข้อมูลก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองโดยพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้งหมด 11 ด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 ถึง 2.67 มีทักษะการบริหารจัดการตนเองอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง สัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 7 เป็นการเก็บข้อมูลหลังการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 ถึง 3.00 มีทักษะการบริหารจัดการตนเองอยู่ในระดับน้อยถึงมาก เมื่อรวมสัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 7 พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.61 ถึง 2.33 มีทักษะการบริหารจัดการตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

สรุปผล

ทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาเรียนร่วมที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองในภาพรวมทั้ง 11 ด้าน พบว่า ในสัปดาห์ที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.56 มีทักษะการบริหารจัดการตนเองอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อใช้กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองพบว่า ทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมเปลี่ยนแปลงมากที่สุดที่สุดในสัปดาห์ที่ 7 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 มีทักษะการบริหารจัดการตนเองอยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดในสัปดาห์ที่ 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.44 มีทักษะการบริหารจัดการตนเองอยู่ในระดับน้อยมีทักษะการบริหารจัดการตนเองในภาพรวมตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 7 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งรายละเอียดในแต่ละด้านมีดังนี้

1) ด้านการยับยั้งชั่งใจ นักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม มีทักษะการบริหารจัดการตนเองในสัปดาห์ที่ 1 อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.33 และเมื่อใช้กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง พบว่า ทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมเปลี่ยนแปลงมากที่สุดที่สุดในสัปดาห์ที่ 7 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และน้อยที่สุดในสัปดาห์ที่ 2 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.67 มีทักษะการบริหารจัดการตนเองในด้านการยับยั้งชั่งใจ ในภาพรวมสัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 7 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33

2) ด้านการควบคุมอารมณ์ นักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม มีทักษะการบริหารจัดการตนเอง ในสัปดาห์ที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 และเมื่อใช้กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง พบว่า ทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมเปลี่ยนแปลงมากที่สุดที่สุดในสัปดาห์ที่ 7 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และน้อยที่สุดในสัปดาห์ที่ 2 และสัปดาห์ที่ 4 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.67 และมีทักษะการบริหารจัดการตนเองในภาพรวมสัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 7 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33

3) ด้านการยืดหยุ่น นักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม มีทักษะการบริหารจัดการตนเอง ในสัปดาห์ที่ 1 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 และเมื่อใช้กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง พบว่า ทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมเปลี่ยนแปลงมากที่สุดที่สุดในสัปดาห์ที่ 7 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 และน้อยที่สุดในสัปดาห์ที่ 4 อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 และมีทักษะการบริหารจัดการตนเองในภาพรวมสัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 7 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.72

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.87

10) ด้านการมุ่งมั่นสู่เป้าหมาย นักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม มีทักษะการบริหารจัดการตนเอง ในสัปดาห์ที่ 1 อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 และเมื่อใช้กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง พบว่าทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ในสัปดาห์ที่ 7 อยู่ในระดับบาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และน้อยสุดในสัปดาห์ที่ 4 อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 และทักษะการบริหารจัดการตนเองในภาพรวมสัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 7 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.78

11) ด้านเมตาคอกนิชัน นักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม มีทักษะการบริหารจัดการตนเอง ในสัปดาห์ที่ 1 อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 และเมื่อใช้กิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง พบว่าทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ในสัปดาห์ที่ 6 อยู่ในระดับบาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และน้อยที่สุดในสัปดาห์ที่ 4 อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 และทักษะการบริหารจัดการตนเองในภาพรวมสัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 7 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.72

อภิปรายผล

การส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักเรียนร่วมที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษาหลังจากการจัดกิจกรรมมีผลการวิจัยแต่ละประเด็นดังนี้

1. ทักษะการบริหารจัดการตนเองที่มีระดับสูงกว่าสัปดาห์ที่ 1 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการยับยั้งชั่งใจ 2) ด้านการจจดจ่อต่อการทำงาน 3) ด้านการวางแผนและการจัดลำดับความสำคัญ 4) ด้านการจัดการเวลา 5) ด้านการมุ่งมั่นสู่เป้าหมาย และ 6) ด้านเมตาคอกนิชัน ทั้งนี้อาจเกิดจากกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองที่จัดขึ้น เน้นหนักในด้านกลยุทธ์ที่เกี่ยวกับการทำงานในรายวิชาเตรียมศิลปะนิพนธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ด้านการจัดการเกี่ยวกับเวลา ที่ให้นักศึกษาได้วางแผนและจัดตารางเวลา การปฏิบัติงาน การเรียงลำดับความสำคัญของงาน การจัดการภาระงานให้เหมาะสมในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งกิจกรรมจากกลยุทธ์ด้านนี้ช่วยให้นักศึกษามีการวางแผนการทำงานของตนเองและมีกำหนดการที่ต้องปฏิบัติงานที่ชัดเจน และกลยุทธ์ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานของนักศึกษา โดยไม่หลีกเลี่ยงงานและต้องทำงานตามตารางเวลาที่กำหนดไว้ร่วมกัน อีกทั้งในขั้นตอนการประเมินผล มีการติดตามการปฏิบัติงานโดยผู้วิจัยและผู้ปกครอง ทำให้นักศึกษาทำงานและส่งงานอาจารย์ได้ตามกำหนดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ Dawsan & Guare (2018) ที่กล่าวว่ากระบวนการประเมินทักษะการบริหารจัดการตนเองแบบกำหนดพฤติกรรมที่เจาะจง สามารถเชื่อมโยงสู่การช่วยเหลือได้ทันทีและสอดคล้องกับตรงกับปัญหาทักษะการบริหารจัดการตนเองเป็นรายด้าน และการจัดกิจกรรมการส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองนั้น ต้องส่งเสริมในสภาพการณ์ของชั้นเรียน เนื่องจากงานที่ครูให้ปฏิบัติในชั้นเรียนเป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการชั้นเรียนได้โดยตรง

2. ทักษะการบริหารจัดการตนเองที่มีระดับเท่ากับสัปดาห์ที่ 1 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการควบคุมอารมณ์ 2) ด้านความจำขณะทำงาน 3) ด้านการเริ่มต้นลงมือทำงาน และ 4) ด้านการบริหารจัดการ ทั้งนี้อาจเกิดจากทักษะทั้ง 4 ด้าน เกี่ยวข้องกับภาวะออทิซึมที่ทำให้เกิดลักษณะเฉพาะด้านการปฏิสัมพันธ์

และการเรียนรู้อารมณ์ของตนเองและคนอื่น มีความเข้าใจมีการปรับตัวเกี่ยวกับสถานการณ์ทางสังคมที่ซับซ้อนได้ยาก (Spencer & Simpson, 2009: 7) ทักษะเหล่านี้จึงเป็นลักษณะเฉพาะตนของนักศึกษาที่มักจะไม่มีเปลี่ยนแปลง

3. ทักษะการบริหารจัดการตนเองที่มีระดับต่ำกว่าสัปดาห์ที่ 1 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น อาจเกิดจากกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองในขั้นตอนที่ 3 การสอนงาน ที่ต้องมีการชี้แนะให้นักศึกษาปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอน ซึ่งนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม มักไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่ปฏิบัติเป็นประจำ เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมหรือต้องทำในสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการทำ จะนำไปสู่ความเครียดเรื้อรัง (chronic stress) ทำให้ยึดติดกับปัญหาและไม่สามารถปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้ (Dawson & Guare, 2018: 142-143)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. แบบประเมินทักษะการบริหารจัดการตนเองที่มีรายการประเมินในลักษณะที่เป็นพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง มีข้อดีคือสามารถเชื่อมโยงการประเมินสู่การช่วยเหลือนักศึกษาในการส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองเป็นรายด้าน

2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองสำหรับนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมจำเป็นต้องออกแบบและเลือกกลยุทธ์เพื่อพัฒนาทักษะการบริหารจัดการตนเองที่เหมาะสมเป็นรายบุคคล

3. จากผลการวิจัยพบว่าในสัปดาห์ที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยของทักษะการบริหารจัดการตนเองอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน ซึ่งเกิดจากนักศึกษามีอาการป่วยเป็นไข้หวัด ส่งผลต่อสมาธิในการทำงานและมีการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้

4. การวิจัยครั้งนี้ใช้กลยุทธ์เพื่อพัฒนานักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมเพียง 2 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ในการจัดการเกี่ยวกับเวลาและกลยุทธ์ไม่ฝืนวันประกันพรุ่ง หากมีการนำกิจกรรมไปใช้อาจต้องเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับปัญหาของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การประเมินทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษาเรียนร่วมที่มีภาวะออทิซึมในระดับอุดมศึกษาควรให้นักศึกษาได้ประเมินตนเองด้วย โดยอาจปรับแบบประเมินให้เป็นแบบตรวจสอบรายการเพื่อให้นักศึกษาได้สังเกตตนเองและใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับระหว่างการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง

2. ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเองกับนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึมที่มีลักษณะแตกต่างกัน นักศึกษาที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ ด้านสมาธิสั้น หรือนักศึกษาทั่วไปที่มีความบกพร่องด้านทักษะการบริหารจัดการตนเอง

บรรณานุกรม

- ฐาปนีย์ แสงสว่าง. (2560). *คู่มือการใช้แบบวัดความสามารถคิดบริหารจัดการตนสำหรับนักเรียน ประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการ. (2552, 6 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 126 ตอนพิเศษ 80 ง. หน้า 47.
- ประยูทธ ไทยธานี. (2560). *ประสบการณ์ความเครียดที่สัมพันธ์กับการทำหน้าที่ในสมองบกพร่อง ของนักศึกษาปริญญาตรี*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ถ่ายเอกสาร.
- ประเสริฐ ดันสกุล. (มปป.). *ทักษะคิดเชิงบริหาร*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). *รายงานผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริม และพัฒนาระบบเพื่อรองรับนักเรียน นิสิต นักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา.
- Dawson, P., & Guare, R. (2014). Intervention to Promote Executive Development in Children and Adolescents. In *Handbook of Executive Functioning*. S. Goldstein & J.A. Naglieri. pp. 427-443. New York: Springer.
- Dawson, P., & Guare, R. (2018). *Executive Skills in Children and Adolescents: A Practical Guide to Assessment and Intervention*. New York: The Guilford Press.
- Spencer, Vicky G., & Simpson, Cynthia G. (2009). *Teaching Children with Autism in the General Classroom*. Texas: Prufrock Press.

บทความวิจัย (Research Article)

การศึกษาความสามารถอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง

A STUDY ON DEVELOPING ENGLISH WORDS READING ABILITY OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS WITH READING DIFFICULTY THROUGH PHONICS METHOD AND AUGMENTED REALITY

Received: March 21, 2019

Revised: April 10, 2019

Accepted: April 30, 2019

จารุวัชร ภูมิพงศ์^{1*} ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์² ชนิตา มิตรานันท์³
Charuvajhara Bhumibhong^{1*} Siriparn Sriwanyong² Chanida Mitranun³

^{1,2,3}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

^{1,2,3}Faculty of Education, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110 Thailand

*Corresponding author, E-mail: jaruvatchara@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง โดยกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดำเนินการทดลองเป็นระยะเวลา 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 45 นาที สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และสถิติการวัดความเปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์ นำเสนอด้วยกราฟ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถของนักเรียนหลังได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง อยู่ในระดับดีเยี่ยม และความสามารถด้านการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลังได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง สูงกว่าก่อนได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง

คำสำคัญ: นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน/ การสอนอ่านแบบโฟนิกส์/ เทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง

Abstract

There were 2 research objectives: To study and to compare the ability in English words reading of lower secondary students with reading disability through phonics method and augmented reality media. The participants of the study were 2 students with reading difficulty. The students were studying in the 2nd semester of the academic year 2018 at Traimitwittayalai School. The research design was One Group Pretest-Posttest Design. The duration in this research was 9 weeks, including 3 days a week and 45 minutes for each. The research instruments were comprised of lesson plans with phonics method and augmented reality and the English pronunciation test. Descriptive statistics was used in the current study, such as Percentage, Mean and Relative Gain Score. The findings showed that after the experiment, the students' word reading ability was at excellent level and higher than before.

Keywords: Students with Reading Difficulty/ Phonics Method / Augmented Reality

ที่มาและความสำคัญ

สภาพสังคมในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสื่อสารและแสวงหาความรู้ ทำให้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญเป็นอย่างมากและเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษเป็นวงกว้าง เพื่อรองรับการพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้เป็นอนาคตที่มีคุณภาพของประเทศชาติ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงมีการกำหนดนโยบายให้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาอย่างมีคุณภาพ สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และเพื่อใช้ทำความเข้าใจถึงวัฒนธรรมที่แตกต่าง โดยสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) ซึ่งการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้ภาษา จะต้องพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างรอบด้าน โดยทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เพราะการอ่านจะเป็นพื้นฐานติดตัวผู้เรียนไปตลอด และผู้เรียนสามารถนำไปใช้เพื่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนบางคนอาจมีอุปสรรคในการพัฒนาทักษะด้านการอ่าน ซึ่งสาเหตุหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาทักษะด้านการอ่าน คือความบกพร่องทางการเรียนรู้จากการศึกษางานวิจัยพบว่าองค์ประกอบหนึ่งของนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ไม่สามารถอ่านคำได้ (ดารณี ศักดิ์ศิริผล, 2560) เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องการตระหนักรับรู้หน่วยเสียง (Pogorzelski & Wheldall, 2005) นักเรียนที่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับหน่วยเสียง มักจะปรากฏความยากลำบากในการเรียนเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเสียง และตัวอักษร จึงทำให้นักเรียนเกิดข้อจำกัดในการเข้าใจโครงสร้างหน่วยเสียงของคำนั้นๆ ส่งผลให้เกิดความยากลำบากในการจดจำคำศัพท์ต่อไป (Stanovich & Siegel, 1994) นอกจากนี้มีงานวิจัยพบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านจะมีความคล่องแคล่ว และความสามารถในการอ่านคำเพิ่มมากขึ้นหลังจากการสอนด้วยวิธีการเน้นการตระหนักรับรู้ถึงหน่วยเสียง ซึ่งการตระหนักรับรู้หน่วยเสียงนี้ยังเป็นตัวทำนายความสำเร็จด้านการอ่านของนักเรียนได้เป็นอย่างดี (ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์,

2552) การสอนนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านต้องมีการสอนเน้นมากเป็นพิเศษ โดยเฉพาะการบูรณาการประสาทสัมผัส การสอนนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ นั้น ควรเน้นการสอนที่ใช้ประสาทสัมผัส ได้แก่ การสัมผัส การมองเห็น และการฟัง ซึ่งการบูรณาการประสาทสัมผัสทั้ง 3 จะเป็นทักษะที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน (ผดุง อารยะวิญญู, 2554) นอกจากนี้การสอนโดยการใช้ภาพเป็นสื่อ และเสียงในการนำเสนอจะช่วยให้เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้สามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น (กุลยา ก่อสุวรรณ, 2553) โดยบางครั้งผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของตนได้ ซึ่งเทคโนโลยีที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน และสามารถบูรณาการประสาทสัมผัสได้อย่างรอบด้าน มีประสิทธิภาพและน่าดึงดูดใจผู้เรียนเป็นอย่างมาก คือเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง (Augmented Reality) เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง เป็นการเพิ่มการโต้ตอบของนักเรียน และยังเป็น การลดการทำงานของสมองส่วนที่ทำหน้าที่หนักเกินไปในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักเรียนอีกด้วย (Vate-U-Lan, 2012) นอกจากการใช้เทคโนโลยีมีลติมีเดียในการพัฒนาทักษะการอ่านแล้ว หากผู้สอนใช้ ควบคู่กับวิธีการสอนอ่านจะช่วยให้ทักษะการอ่านมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งวิธีการสอนอ่านที่ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลาย คือ การสอนอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์ (Phonics Method) เป็นการสร้างความตระหนักรู้หน่วยเสียงของแต่ละตัวอักษร จากนั้นจึงค่อยรวมหน่วยเสียงแต่ละเสียงเข้าด้วยกัน กลายเป็นคำศัพท์ 1 คำ ซึ่งมีงานวิจัยกล่าวถึงวิธีการสอนอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์ว่า เป็นวิธีการสอนที่จะทำให้ นักเรียนกลายเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จด้านการอ่านในอนาคต

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นพบว่า นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน ไตรมิตรวิทยาลัย มีความสามารถในการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษต่ำกว่าระดับชั้นเรียนของตน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง เมื่ออยู่ในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียน มักนั่งเหม่อลอย ไม่สนใจครูให้นักเรียนอ่านประโยคตัวอย่าง นักเรียนจะใช้เวลาในการอ่านออกเสียงนาน ไม่สามารถอ่านออกเสียงประโยคบนกระดานได้ถูกต้อง ในบางครั้งนักเรียนทำปากขมุขมิบ ออกเสียงเบา และไม่มีความมั่นใจในตัวเองในการออกเสียง เมื่อทดสอบการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างง่าย พบว่า นักเรียนไม่สามารถอ่านออกเสียง และบอกความหมายของคำศัพท์ได้ เมื่อพิจารณาจากสภาพปัญหาของ นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยแล้วนั้นผู้วิจัยสนใจการ จัดการเรียนรู้อ่านโดยใช้การสอนอ่านคำด้วยวิธีโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง ในการพัฒนา ความสามารถในการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อศึกษาว่านักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคำภาษาอังกฤษแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

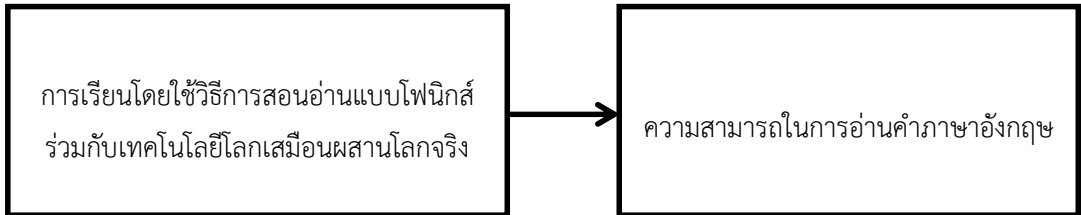
ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest -Posttest Design และการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ การใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง
ตัวแปรตาม คือ ความสามารถทางการอ่านคำภาษาอังกฤษ

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถทางการอ่านคำภาษาอังกฤษหลังการใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง อยู่ในระดับดี
2. ความสามารถทางการอ่านคำภาษาอังกฤษหลังใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง สูงกว่าก่อนการใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 คน โดยกลุ่มเป้าหมายมีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความบกพร่องด้านอื่น และมีความสามารถในการอ่านคำภาษาอังกฤษต่ำกว่าเพื่อนในชั้นเรียนเดียวกัน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มเป้าหมายดังนี้ 1) ใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาคัดกรองนักเรียนและแปลผลการคัดกรอง โดยนักเรียนที่มีผลการคัดกรองว่ามีแนวโน้มเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หรือด้านการเขียน หรือด้านกรคำนวณจะถูกคัดเลือกไว้ 2) ใช้แบบวัดเชาวน์ปัญญาเด็กอายุ 2-15 ปี ของกรมสุขภาพจิต วัดระดับสติปัญญาของนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้จากขั้นตอนที่ 1 จากนั้น 3) ผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนที่ผ่านการคัดกรองเชาวน์ปัญญาที่มีระดับสติปัญญาปกติขึ้นไปจากขั้นตอนที่ 2 มาทดสอบความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ด้วยการออกเสียงตัวอักษรภาษาอังกฤษ และการอ่านคำศัพท์ที่มีโครงสร้าง CVC จำนวน 15 คำ 4) นำนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากขั้นตอนการทดสอบการอ่านมาเป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับเทคโนโลยีโลกเสมือน ผสานโลกจริง จำนวนทั้งสิ้น 8 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ละ 3 ครั้ง โดยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 24 ครั้ง ครั้งละ 30-45 นาที โดยแผนการจัดการเรียนรู้ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 ท่าน โดยมีค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.0

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านคำอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นแบบทดสอบอ่านออกเสียงคำศัพท์จำนวน 22 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 44 คะแนน ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ การเรียกชื่อตัวอักษร และออกเสียงตัวอักษร จำนวน 8 ข้อ และการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 14 ข้อ มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.2 – 0.8 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.2 -0.8 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีการทดสอบซ้ำ (Test-Retest) เท่ากับ 0.96

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

2. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษประเมินก่อนการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย

3. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือน ผสานโลกจริง เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที รวมระยะเวลา 24 ครั้ง โดยมีเนื้อหาตามแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้	เสียงที่สอน	คำศัพท์
1	/p/, /t/, /f/, /n/, /h/, /r/, /m/, /b/, /d/, /l/, /c/, /s/	
2	/a/ + /t/	cat, hat, rat, bat, fat, mat
3	/a/ + /n/	fan, man, pan, tan, can
4	/a/ + /p/	cap, map, tap, lap
5	/i/ + /t/	hit, sit, bit, fit
6	/i/ + /n/	bin, tin, pin, fin
7	/e/ + /n/	hen, ten, pen, len
8	/o/ + /t/	hot, pot, dot, not

4. เมื่อดำเนินการทดลองครบ 8 สัปดาห์แล้วจึงทดสอบความสามารถอ่านคำภาษาอังกฤษด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านคำภาษาอังกฤษกับกลุ่มเป้าหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความสามารถอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้การสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพรรณนา ประกอบด้วยค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตาราง 1 แสดงเกณฑ์ร้อยละในการประเมินความสามารถในการออกเสียงคำภาษาอังกฤษ

ค่าร้อยละ	ระดับคุณภาพ
100-90	ดีเยี่ยม
89-80	ดีมาก
79-70	ดี
69-60	พอใช้
59-0	ปรับปรุง

ที่มา สำนักวิชาการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554)

2. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ก่อนและหลังเรียน และใช้สถิติการวัดความเปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์ (Relative Gain Score) เพื่ออธิบายคะแนนพัฒนาการความสามารถการอ่าน คำศัพท์ของผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความสามารถด้านการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลังจากการสอนอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงอยู่ในระดับดีเยี่ยม

ตาราง 2 จำนวนคะแนนก่อนเรียน หลังเรียน ค่าร้อยละของคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีปัญหาด้านการอ่าน หลังการสอนโดยใช้ การสอนอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์ร่วมกับ เทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงอยู่ในระดับดีขึ้น (ตั้งแต่ 70 ขึ้นไป)

คนที่	จุดประสงค์	คะแนน ก่อนเรียน (44 คะแนน)	คะแนน ร้อยละ	ระดับ ความสามารถ	คะแนน หลังเรียน (44 คะแนน)	คะแนน ร้อยละ	ระดับ ความสามารถ
1	การเรียกชื่อ ตัวอักษร	6	75.00	ดี	8	100.00	ดีเยี่ยม
	การออกเสียง ตัวอักษร	0	0	ปรับปรุง	7	87.50	ดีเยี่ยม
	การออกเสียง คำศัพท์	2	7.14	ปรับปรุง	24	85.71	ดีเยี่ยม
	รวม	8	18.18	ปรับปรุง	39	88.63	ดีเยี่ยม
2	การเรียกชื่อ ตัวอักษร	8	100.00	ดีเยี่ยม	8	100.00	ดีเยี่ยม
	การออกเสียง ตัวอักษร	0	0	ปรับปรุง	7	87.50	ดีเยี่ยม
	การออกเสียง คำศัพท์	3	10.71	ปรับปรุง	28	100.00	ดีเยี่ยม
	รวม	11	25.00	ปรับปรุง	4	97.72	ดีเยี่ยม

จากตาราง 2 แสดงว่า ค่าร้อยละของคะแนนการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหา ด้านการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ โฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยมโดยผลการจัดการเรียนรู้อธิบาย รายบุคคลได้ดังนี้

นักเรียนคนที่ 1 ก่อนได้รับวิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง ความสามารถด้านการเรียกชื่อตัวอักษรภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อทดสอบการออกเสียงตัวอักษร ภาษาอังกฤษนักเรียนไม่สามารถออกเสียงได้ถูกต้อง จากการสัมภาษณ์นักเรียนพบว่า นักเรียนไม่เคยเรียนรู้ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเสียง และตัวอักษรมาก่อนจึงทำให้คะแนนก่อนเรียนด้านการออกเสียงตัว อักษรภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่ในระดับปรับปรุง เมื่อทดสอบการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ พบว่าระดับ ความสามารถด้านการอ่านคำภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปรับปรุง และ นักเรียนใช้เวลาในการอ่านออกเสียง

ต่อคำนานเกิน 5 วินาที ในขณะที่ออกเสียงคำศัพท์ นักเรียนพูดด้วยเสียงเบา และไม่มั่นใจในการออกเสียง ขณะที่นักเรียนได้รับวิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง พบว่านักเรียนพยายามสะกดเสียงของตัวอักษรในคำศัพท์ และรวมเสียงเป็นคำศัพท์ เมื่อครูให้ทำแบบฝึกหัดที่มีการฝังรหัสของเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงพบว่า นักเรียนสามารถตอบคำถามได้อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ขณะที่นักเรียนอยู่บ้านแล้วไม่สามารถอ่านคำศัพท์คำใดได้ นักเรียนจะใช้มือถือส่องไปยังบัตรคำที่ฝังรหัสเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงแล้วออกเสียงคำศัพท์ตามวิดีโอ หลังจากได้รับวิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง พบว่าความสามารถด้านการเรียกชื่อตัวอักษรภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม การออกเสียงตัวอักษรภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม และการออกเสียงคำศัพท์อยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม ในขณะที่นักเรียนอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ นักเรียนใช้เวลาในการอ่านออกเสียงต่อคำไม่เกิน 5 วินาที นักเรียนออกเสียงดังฟังชัด และมั่นใจในการออกเสียง เมื่อผู้วิจัยสอบถามถึงความรู้สึกหลังจากที่นักเรียนสามารถอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ พบว่านักเรียนมีความภาคภูมิใจ และพยายามที่จะสะกดคำศัพท์ที่มีโครงสร้างซับซ้อนต่อไป

นักเรียนคนที่ 2 ก่อนได้รับวิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง ความสามารถด้านการเรียกชื่อตัวอักษรภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม เมื่อทดสอบการออกเสียงตัวอักษรภาษาอังกฤษนักเรียนไม่สามารถออกเสียงได้ถูกต้อง จากการสัมภาษณ์นักเรียนพบว่า นักเรียนไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเสียง และตัวอักษรมาก่อนจึงทำให้คะแนนก่อนเรียนด้านการออกเสียงตัวอักษรภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่ในระดับปรับปรุง เมื่อทดสอบการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษพบว่าระดับความสามารถด้านการอ่านคำภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปรับปรุง และ นักเรียนใช้เวลาในการอ่านออกเสียงต่อคำนานเกิน 5 วินาที ในขณะที่ออกเสียงคำศัพท์ นักเรียนพูดด้วยเสียงเบา และไม่มั่นใจในการออกเสียง ขณะที่นักเรียนได้รับวิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง พบว่านักเรียนพยายามสะกดเสียงของตัวอักษรในคำศัพท์ และรวมเสียงเป็นคำศัพท์ เมื่อครูให้ทำแบบฝึกหัดที่มีการฝังรหัสของเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงพบว่า นักเรียนสามารถตอบคำถามได้อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ขณะที่นักเรียนรอเรียน ผู้วิจัยสังเกตนักเรียนพบว่านักเรียนคนที่ 2 จะหยิบบัตรคำศัพท์ที่ฝังรหัสเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงขึ้นมา แล้วใช้มือถือส่องไปตามบัตรคำแต่ละคำแล้วฝึกออกเสียงตามคลิปวิดีโอเสมอ หลังจากได้รับวิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง พบว่าความสามารถด้านการเรียกชื่อตัวอักษรภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม การออกเสียงตัวอักษรภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม และการออกเสียงคำศัพท์อยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม ในขณะที่นักเรียนอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ นักเรียนใช้เวลาในการอ่านออกเสียงต่อคำไม่เกิน 5 วินาที นักเรียนออกเสียงดังฟังชัด และมั่นใจในการออกเสียง เมื่อผู้วิจัยสอบถามถึงความรู้สึกหลังจากที่นักเรียนสามารถอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ พบว่านักเรียนมีความภาคภูมิใจ และอยากเรียนรู้การอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษตัวอื่นๆเพิ่มเติม

2. ความสามารถอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่บกพร่องทางการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงสูงขึ้นกว่าก่อนการสอนด้วยวิธีการโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง

ตาราง 3 การเปรียบเทียบคะแนนเปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์ของความสามารถด้านการอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการสอนอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์ร่วมกับเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 44 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 44 คะแนน)	คะแนน เปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์
1	8	39	86.11
2	11	43	96.67
คะแนนเฉลี่ย	9.5	41	91.30

จากตาราง 3 ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนคนที่ 1 มีคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 8 คะแนน หลังจากการสอนอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงพบว่า คะแนนหลังเรียนเพิ่มสูงขึ้นเป็น 39 คะแนน มีพัฒนาการด้านการอ่านเท่ากับ 86.11 นักเรียนคนที่ 2 มีคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 11 คะแนน หลังจากการสอนอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงพบว่า คะแนนหลังเรียนเพิ่มสูงขึ้นเป็น 43 คะแนน มีพัฒนาการด้านการอ่านเท่ากับ 96.67 คะแนนเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 9.5 หลังจากการสอนคะแนนเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนเพิ่มสูงขึ้นเป็น 41 คะแนน มีพัฒนาการอ่านเฉลี่ยเท่ากับ 91.30

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงอยู่ในระดับดีเยี่ยม
2. ความสามารถอ่านคำภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

อภิปรายผลการทดลอง

1. นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์ ร่วมกับเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง มีความสามารถทางการอ่านคำภาษาอังกฤษระดับดีเยี่ยม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ระบุไว้ว่า ความสามารถทางการอ่านคำภาษาอังกฤษหลังการใช้วิธีการสอนอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์ ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากเด็กที่มีปัญหาด้านการอ่านคำภาษาอังกฤษได้รับการพัฒนาการตระหนักรับรู้เสียง (Phonemics Awareness) ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยจัดขึ้น โดยการตระหนักรับรู้เสียง

เป็นกุญแจสำคัญในการทำนายความสำเร็จด้านการอ่านของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน เนื่องจากนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านที่ไม่สามารถอ่านคำภาษาอังกฤษได้นั้น เกิดจากการไม่สามารถถอดรหัสหน่วยเสียงแต่ละหน่วยเสียงของตัวอักษรและนำเสียงมารวมเป็นคำศัพท์ได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าขาดทักษะในการตระหนักรู้หน่วยเสียงนั่นเอง (Spafford & Grosser, 2005 อ้างในศิริพันธ์ ศรีวินยงค์, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับ องค์การครูการศึกษาพิเศษแห่งชาติ (Teachers National Association of Special Education, 2007) ที่กล่าวว่าปัญหาด้านการอ่านพบมากในเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้มากกว่าปัญหาทางการเรียนด้านอื่นๆ โดยปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับทักษะด้านภาษา โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับการตระหนักรู้เสียง ดังนั้นการสอนความรู้เรื่องการตระหนักรู้หน่วยเสียงจึงเป็นทางออกที่สำคัญในการแก้ไขปัญหานี้ (Osewalt, 2016) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ กรูท แบรี่ และคณะ (De Groot, Van den Bos, Van der Meulen, & Minnaert, 2017) ที่ได้กล่าวไว้ว่าความตระหนักรู้หน่วยเสียงนอกจากจะเป็นตัวทำนายความสามารถในการอ่านคำแล้วยังเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่นำไปสู่ความสามารถด้านการสะกดคำ เนื่องจากนักเรียนต้องมีความตระหนักว่าคำต้องประกอบด้วยเสียงต่างๆ ที่ใช้อักษรแทนเสียง และยังสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการตระหนักรู้หน่วยเสียงของคณะกรรมการการอ่านแห่งชาติแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (National Reading Panel, 2000) อีกด้วย นอกจากการสอนการตระหนักรู้หน่วยเสียงแล้ว การบูรณาการเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนยังเป็นการบูรณาการประสาทสัมผัสผู้เรียนอย่างรอบด้านทั้งการสัมผัส การมอง การฟัง ทั้งนี้เพราะการสอนนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้นั้นควรเน้นการสอนที่ใช้ประสาทสัมผัสได้แก่ ประสาทสัมผัส การมอง และการฟัง ซึ่งการใช้ประสาทสัมผัสทั้งสามดังกล่าวเป็นทักษะที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (ผดุง อารยะวิญญู, 2554) นอกจากนั้นแล้วเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงประกอบไปด้วยภาพ เสียง วิดีโอ และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับหน้าจอโทรศัพท์ เป็นการเรียนรู้ที่ใช้ประสาทสัมผัสอย่างรอบด้าน มีภาพและเนื้อหาไม่มากจนเกินไป และยังสอดคล้องกับโจเซฟ (Joseph, 2013 อ้างถึงใน วิวัฒน์ มีสุวรรณ: 2557) ได้กล่าวว่าเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง มีส่วนช่วยในการพัฒนาประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยเฉพาะการพัฒนาทางสายตาดีกด้วย นอกจากนั้นนักเรียนยังสามารถทบทวนความรู้นอกเหนือจากห้องเรียนได้โดยการสแกนรูปภาพที่มีการฝังรหัสของเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงไว้ซึ่งเป็นการย้ำและทวนความรู้ที่นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านมาเพื่อทำให้เกิดความคงทนของความรู้เพิ่มมากขึ้น

2. ความสามารถทางด้านการอ่านคำภาษาอังกฤษ หลังการสอนด้วยวิธีการอ่านแบบโฟนิกส์ ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง สูงกว่าก่อนการใช้วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริง ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนด้วยวิธีโฟนิกส์บูรณาการกับสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงเน้นให้นักเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียง โดยการบูรณาการสื่อเทคโนโลยีโลกเสมือนผสมผสานโลกจริงในบทเรียนและแบบฝึกหัดของนักเรียน นอกจากนั้นกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน ในงานวิจัยนี้มุ่งเน้นการตระหนักรู้เสียงประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ และเสียงพยัญชนะท้ายผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นำทิพย์ ขจรบุญ (2553) ที่กล่าวถึงผลของงานวิจัยอย่างชัดเจนว่า หลังจากที่นักเรียนถูกสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษได้ถูกต้องมากขึ้น และนักเรียนมีความรู้คำศัพท์เพิ่มมากขึ้น และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเรมิกา กุลาดี (2558) ที่ได้เสนอ

ผลการวิจัยไว้ว่าหลังจากที่ผู้เรียนได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์แล้วผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นแล้วการใช้สื่อการสอนประเภทมัลติมีเดียยังมีส่วนช่วยให้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้การออกเสียงคำศัพท์หรือตัวอักษรได้ดีมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ ของเมเยอร์ ที่กล่าวไว้ว่าการที่ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านมัลติมีเดียคือการที่เรียนรู้ผ่านภาพและเสียงไปพร้อมกัน เพื่อให้ความรู้ที่นักเรียนได้เรียนรู้เข้าไปถูกบันทึกอยู่ในความทรงจำระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของพรทิพย์ ปรีชาวิทิต (2558) ที่ศึกษาผลจากการใช้บทเรียน Augmented Reality Code ในการสอน ภาษาจีน พบว่าหลังจากที่นักเรียนได้รับการสอนผ่านบทเรียนดังกล่าวแล้วนักเรียนมีผลการเรียนภาษาจีนหลัง เรียนสูงกว่าผลการเรียนก่อนเรียน นอกจากนี้นักเรียนยังมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนคิด เป็นร้อยละ 81.00 ซึ่งผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ สหพร ขวัญวิธา (2557) ที่ได้พัฒนาหนังสือภาษาอังกฤษ ภาพความจริงเสมือนเรื่องสัตว์ ผ่านแท็บเล็ต ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนด้วย หนังสือคำศัพท์ภาษาอังกฤษภาพความจริงเสมือน สูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยในข้อที่ 2

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไปที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้สอนควรเลือกห้องที่ไม่ปิดกั้นสัญญาณอินเทอร์เน็ต หรือจุดอัปเดตสัญญาณเพราะจะทำให้การดึง ข้อมูลจากระบบคลาวด์ของแอปพลิเคชันเกิดการหน่วงข้อมูล ส่งผลให้การเรียนการสอนเกิดความล่าช้า
2. ผู้สอนควรจัดทำแบบฝึกหัดที่มีการฝังรหัสของเทคโนโลยีโลกเสมือนผสานโลกจริงให้มีความ หลากหลาย และท้าทายนักเรียนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำวิธีการสอนอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์ร่วมกับเทคโนโลยีโลกเสมือนผสานโลกจริง ไปทดลองใช้ กับการเรียนภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้น หรือซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เช่นคำที่มีโครงสร้าง 2 พยางค์ เป็นต้น
2. เนื่องจากแอปพลิเคชัน HP Reveal จะถูกปิดตัวลงในเดือนกรกฎาคม 2562 ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยสามารถเลือกใช้แอปพลิเคชันเทคโนโลยีโลกเสมือนผสานโลกจริงของบริษัทอื่นที่มีความซับซ้อน และดึงดูดความสนใจของนักเรียนเพิ่มมากขึ้นได้

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *การเรียนรู้อินเทอร์เน็ตในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 03 กุมภาพันธ์, จาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=38880news_research
- กุลยา ก่อสุวรรณ. (2553). *การสอนเด็กที่มีความบกพร่องระดับเล็กน้อย = Teaching Children with Mild Disabilities*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2560). การศึกษาความสามารถในการอ่านคำและเข้าใจความหมายของคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จากการสอนโดยใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำร่วมกับรหัสแห่งสองมิติ สำหรับการจัดเก็บสารสนเทศภาษาไทยเพื่อช่วยการอ่าน. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์*, 18(2): 17-30.
- น้ำทิพย์ ขจรบุญ. (2553). *การใช้วิธีสอนโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการออกเสียงและความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ผดุง อารยะวิญญู, และ สุวิทย์ พวงสุวรรณ. (2554). *วิธีสอนเด็กแอลดี*. นครปฐม: ไอ.คิว.บุ๊กเซ็นเตอร์.
- พรทิพย์ ปรียวาทิต. (2558). *ผลของการใช้บทเรียน Augmented Reality Code เรื่องคำศัพท์ภาษาจีนพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 2 วัดตานีนรสโมสร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต)*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิวัฒน์ มีสุวรรณ. (2557). การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีออกเคมั้นเด็ดเรียลลิตี้ เรื่องชุดประจำชาติของกลุ่มประชาคมอาเซียน. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*. 6(2), 14-18.
- เรมิกา กุลาคติ. (2558). *การใช้การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาการออกเสียงภาษาอังกฤษและความรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์. (2552). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3 ที่มีภาวะการอ่านบกพร่อง*. ปริญญาโทบริหารบัณฑิต (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552.
- สหพร ขวัญวิษา. (2557). *การพัฒนาหนังสือคำศัพท์ภาษาอังกฤษภาพความจริงเสมือนเรื่องสัตว์ผ่านแท็บเล็ตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักวิชาการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- De Groot, B.J., Van den Bos, K.P., Van der Meulen, B.F., & Minnaert, A.E. (2017). Rapid Naming and Phonemic Awareness in Children with or without Reading Disabilities and/or Adhd. *Journal of Learning Disabilities*, 50(2), 168-179.
- National Reading Panel. (2000). *Report of the National Reading Panel : Teaching Children to Read : An Evidence-Based Assessment of the Scientific Research Literature on Reading and Its Implications for Reading Instruction*. Washington, D.C.: National Institute of Child Health and Human Development, National Institutes of Health.

- Osewalt, Ginny. (2016). *Phonological Awareness, Phonemic Awareness and Phonics: What You Need to Know*. Retrieved April 03, 2018, from <https://www.understood.org/en/learning-attention-issues/child-learning-disabilities/reading-issues/phonological-awareness-phonemic-awareness>
- Pogorzelski, Simone, & Wheldall, Kevin. (2005). The Importance of Phonological Processing Skills for Older Low-Progress Readers. *Educational Psychology in Practice*, 21(1), 1-22.
- Stanovich, K.E., & Siegel, L.S. (1994). Phenotypic Performance Profile of Children with Reading Disability: A Regression-Based Test of Phonological-Core Variable-Difference Model. *Journal of Educational Psychology*, 86(1): 24-53.
- Teachers National Association of Special Education. (2007). *Characteristics of Children with Learning Disabilities*. Retrieved February 14, 2018, from https://www.naset.org/fileadmin/user_upload/LD_Report/Issue__3_LD_Report
- Vate-U-Lan, Poonsri. (2012). An Augmented Reality 3d Pop-up Book: The Development of a Multimedia Project for English Language Teaching. *2012 IEEE International Conference on Multimedia and Expo; 9-13 July 2012; Melbourne, VIC, Australia*; pp. 890-895.

บทความวิจัย (Research Article)

การศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

STUDY OF SELF-DIRECTED LEARNING READINESS OF STUDENTS WITH HEARING IMPAIRMENTS IN HIGHER EDUCATION IN NORTHEASTERN AREA

Received: April 22, 2019

Revised: April 24, 2019

Accepted: May 21, 2019

พรทิพย์ ผองสูงเนิน^{1*} สิริลักษณ์ โปรงสันเทียะ²
Porntip Pongsungnern^{1*} Siriluck Prongsantia²

^{1,2}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

^{1,2}Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand

*Corresponding author, E-mail: tip_sped@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับอุดมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามเพศ อายุ กลุ่มสาขาวิชา และระดับการได้ยิน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระดับอุดมศึกษาที่จดทะเบียนคนพิการ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2561 จากมหาวิทยาลัยที่มีนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมจำนวน 98 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ โดยมีคำถามเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเอง 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ 2) ด้านการมีมโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ 3) ด้านการมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 4) ด้านมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน 5) ด้านมีความรักในการเรียน 6) ด้านมีความคิดสร้างสรรค์ 7) ด้านมองอนาคตในแง่ดีและ 8) ด้านใช้ทักษะทางการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหาสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า

1) ความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระดับอุดมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14, S.D. = .48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านใช้ทักษะทางการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.21, S.D. = .53$) อยู่ในระดับมาก และด้านมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.03, S.D. = .63$) อยู่ในระดับมาก

2) การเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระดับอุดมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏผลดังนี้

2.1) จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2) จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านมีความรักในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3) จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4) จำแนกตามระดับการได้ยิน โดยภาพรวม พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเอง / นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน / อุดมศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to study self-directed learning readiness of students with hearing impairments in higher education in Northeastern area. To compare the characteristics of self-directed learning readiness based on variables: gender, age, learning program and level of hearing. The sample group consisted of 98 students with hearing impairments who registered as person with disability studying in higher education in Northeastern area in 2018 academic year from the university that mainstreamed students with hearing impairments. The sample was selected by purposive sampling. The research instrument was questionnaire with five levels of rating scale classified into 8 subordinate self-directed learning readiness characteristics that are 1) openness to learning opportunities, 2) self-concept as effective learner, 3) initiative and independence in learning, 4) responsibility for own learning, 5) love of learning, 6) creativity, 7) positive orientation of the future, and 8) ability to use basic study skills and problem-solving skills. The statistical analysis employed were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test. The results of the study were:

1) Self-directed learning readiness of students with hearing impairments in higher education in Northeastern area were in high level ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = .48). When analyzing each characteristic, the mean of ability to use basic study skills and problem-solving skills was the highest ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .53) in high level and the mean of creativity was the least ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = .63) but in high level.

2) To compare the characteristics of self-directed learning readiness based on variables: gender, age, learning program and level of hearing. The results indicated that:

2.1) Analyzing mean based on gender, all and each characteristics of self-directed learning readiness. It showed no significantly different.

2.2) Analyzing mean based on age, all characteristics of self-directed learning readiness. It showed no significantly different. Considering for each characteristic, love of learning was significantly different at the .05 level.

2.3) Analyzing mean based on learning program, all and each characteristics of self-directed learning readiness. It showed no significantly different.

2.4) Analyzing mean based on hearing level, all characteristics of self-directed learning readiness. It showed no significantly different. Considering for each characteristic, initiative and independence in learning was significantly different at the .05 level.

Keywords: self-directed learning / students with hearing impairments / higher education

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากสังคมและเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าผู้เรียนยังขาดการฝึกฝนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ การถ่ายโอนการเรียนรู้จึงไม่เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นน้อย และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ใช้อยู่ไม่ได้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจึงขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองหรือการเรียนรู้แบบนำตนเอง ส่งผลให้เกิดการลอกเลียนแบบและต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่เสมอ (ทิตนา เขมมณี, 2542) การเตรียมผู้เรียนให้เกิดความเชี่ยวชาญในการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิตและเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จ สามารถทำให้เกิดขึ้นได้โดยการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถนำตนเองในการเรียนจึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการศึกษาและยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Guglielmino, 2013: 2)

การเรียนรู้แบบนำตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความต้องการเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีความคิดริเริ่มด้วยตนเองและจะทำการวิเคราะห์ความต้องการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง จำแนกแหล่งข้อมูลการเรียนรู้ รู้จักเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ และผู้เรียนจะรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ จากนั้นผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองด้วย อาจจะได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นหรือไม่ก็ตาม อีกทั้งลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นลักษณะที่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ และสามารถพัฒนาได้สูงสุดในสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อกัน (Guglielmino, 1977) ซึ่งการเรียนรู้แบบนำตนเองจะส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากงานวิจัยของ Long & Smith (1996) ได้ทำการศึกษากับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยเบอร์ริลสเดอติ ที่จบการศึกษาและนักศึกษาที่ออกกลางคัน พบว่านักศึกษาก่อนจบการศึกษามีค่าคะแนนของความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning Readiness: SDLRs) แตกต่างจากนักศึกษาที่ออกกลางคัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ให้โอกาสแก่นักศึกษาที่มีความต้องการพิเศษในการเรียนร่วม

กับนักศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ จำนวน 2,995 คน และเป็นนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 624 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 ซึ่งเป็นจำนวนค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่มีความต้องการพิเศษประเภทอื่นๆ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561: 2) ลักษณะของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เมื่อเทียบกับคนทั่วไปในด้านความสามารถทางสติปัญญา การพูด การใช้ภาษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การปรับตัว อารมณ์และสังคม จะมีปัญหามากกว่า ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ไม่สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองแก่ผู้อื่นได้ (ผดุง อารยะวิญญู, 2542: 35) จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับอุดมศึกษา มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มนักศึกษาพิการประเภทอื่น (อนุชา ภูมิสิทธิพร, 2550: 2)

จากการศึกษาการเรียนรู้แบบนำตนเองของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่าเงื่อนไขของการเรียนรู้แบบนำตนเองของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ประสบความสำเร็จคือแรงจูงใจในการเรียนประสบการณ์เดิมสื่ออุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ เพื่อน ล่ามครอบครัว และครูอาจารย์ (อารี ภาวสุทธิไพศิฐ, 2554: 5) แต่ยังไม่มีการศึกษาถึงระดับความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งองค์ความรู้นี้สามารถนำมาใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับระดับความพร้อมการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษากลุ่มนี้อีกทั้งยังนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเองในด้านที่ยังมีข้อจำกัดเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยจำแนกตามเพศ อายุ กลุ่มสาขาวิชา และระดับการได้ยิน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยมีเป้าหมายเพื่อศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับอุดมศึกษาที่จดทะเบียนคนพิการ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมหาวิทยาลัยที่มีนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับอุดมศึกษาที่จดทะเบียนคนพิการ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2561 จากมหาวิทยาลัยที่มีนักศึกษาที่มีความบกพร่อง

ทางการไต่ถามเรียนร่วมจำนวน 98 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศอายุ กลุ่มสาขาวิชา และระดับการไต่ถาม

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเอง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ถามมีจำนวน 8 องค์ประกอบตามแนวคิดของ Guglielmino (1977) และพัฒนามาจากแบบประเมินความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ถามของ อารี ภาวสุทธิไพศิฐ (2554) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 29 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80-1.0 มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมิน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาด้วยวิธีการของ Cronbach (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับเท่ากับ .96 และได้ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ถาม

ตัวแปร	ค่าความเชื่อมั่น
1.การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้	.83
2. การมีมโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	.83
3.การมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	.86
4.มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน	.72
5.มีความรักในการเรียนรู้	.75
6.มีความคิดสร้างสรรค์	.88
7.มองอนาคตในแง่ดี	.78
8.ใช้ทักษะทางการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา	.88
รวม	.96

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ถามในระดับอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 จัดทำคู่มือเกี่ยวกับกระบวนการนำเครื่องมือแบบประเมินความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ถามในระดับอุดมศึกษา สำหรับล่ามภาษามือเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และข้อควรปฏิบัติในขณะที่ทำแบบประเมิน

4.2 จัดทำวีดิทัศน์ภาษามือแปลคำถามในแต่ละข้อของแบบประเมินเพื่อความเข้าใจในการ

ตอบแบบประเมินของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

4.3 ขอบหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีกลุ่มนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

4.4 จัดส่งแบบประเมินความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองทางไปรษณีย์และแจ้งล่ามภาษามือเกี่ยวกับสื่อวีดิทัศน์ภาษามือ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในการตอบแบบประเมินที่ชัดเจนขึ้น

4.5 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบประเมินข้อมูลในส่วนที่ไม่ครบถ้วนผู้วิจัยติดต่อกลับไปทางล่ามภาษามือเพื่อให้นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประเมินให้ครบสมบูรณ์ โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 เดือนตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2561 ถึงเดือนมกราคม 2562 โดยได้รับแบบประเมินกลับมาจำนวน 98 ชุด จากแบบประเมินที่ส่งไปทั้งหมดจำนวน 112 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.50

ผลการวิจัยและสรุป

1. ความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับอุดมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านใช้ทักษะทางการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .53) อยู่ในระดับมาก และด้านมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = .63) อยู่ในระดับมาก ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยภาพรวม

ความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเอง	ระดับความพร้อม		ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้	4.11	.56	ระดับมาก
2. ด้านการมีมโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	4.15	.60	ระดับมาก
3. ด้านการมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.09	.59	ระดับมาก
4. ด้านมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน	4.16	.61	ระดับมาก
5. ด้านมีความรักในการเรียน	4.16	.57	ระดับมาก
6. ด้านมีความคิดสร้างสรรค์	4.03	.63	ระดับมาก
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	4.19	.61	ระดับมาก
8. ด้านใช้ทักษะทางการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา	4.21	.53	ระดับมาก
รวม	4.14	.48	ระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระดับอุดมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏผลดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมีความรักในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 จำแนกตามระดับการได้ยิน โดยภาพรวม พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระดับอุดมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผลการวิจัยที่นำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 8 ด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารี ภาวสุทธิไพศิฐ (2554: 268) พบว่า ผลของระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านใช้ทักษะทางการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับมากอาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาสันับสนุนให้นักศึกษามีทักษะในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ให้อำนาจแก่ผู้เรียนที่จะสืบค้นข้อมูลต่างๆและการสื่อสารกับนักศึกษาทั่วไปได้โดยการใช้ภาษาท่าทางภาพสัญลักษณ์หรือใช้การสื่อสารด้วยภาษามือกับนักศึกษาหูหนวกสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรทัย ชายอินทร์ (2554: 99) ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนสนับสนุนให้นักศึกษามีทักษะในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อที่จะนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ทันที สำหรับความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 มีความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองในระดับมากคือ ด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่กล้าที่จะเพิ่มเติมสิ่งอื่นใดที่นอกเหนือจากคำสั่ง เพราะความคิดที่ว่าอาจผิดจากคำสั่งที่กำหนดให้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รานี เสียงม (2553: 75) ที่พบว่าเงื่อนไขของตัวผู้เรียนในความบกพร่องทางภาษาทำให้ไม่เข้าใจแนวคิดที่เป็นนามธรรมและไม่สามารถต่อยอดความคิดเพื่อเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้

2. การเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามเพศ อายุ กลุ่มสาขาวิชา และระดับการได้ยิน อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 เพศไม่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเอง ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Paiwithayasiritham (2013) ที่พบว่าเพศต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน

2.2 อายุโดยภาพรวมไม่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีเพียงด้านมีความรักในการเรียนที่นักศึกษาช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความพร้อมด้านมีความรักในการเรียนมากกว่านักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินช่วงอายุ 21-30 ปี สอดคล้องกับการศึกษาของหทัยรัตน์ ศรีชัยชนะ (2557) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีการประเมินคุณค่าของตนเองสูง เนื่องจากคิดว่าตนเองมีความสามารถอย่างเพียงพอสามารถเรียนในระดับอุดมศึกษาได้ นักศึกษาในช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี ส่วนใหญ่จะศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ซึ่งเพิ่งเข้ารับศึกษาในระดับอุดมศึกษา จึงมีความคิดว่าตนเองมีความสามารถเรียนต่อระดับอุดมศึกษา ทำให้มีความรักในการเรียนมากกว่านักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินช่วงอายุ 21-30 ปี ซึ่งจะศึกษาในชั้นปีที่ 3 ขึ้นไปและประสบกับความยุ่งยากและข้อจำกัดที่เกิดจากความบกพร่องของตนมานานกว่า ซึ่งอาจทำให้เกิดความท้อถอยในการเรียน

2.3 สาขาที่เรียนไม่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเอง ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิระวัฒน์ ยูวอมรพิทักษ์ (2544) พบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่แตกต่างกัน

2.4 ระดับการได้ยินโดยภาพรวมไม่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีเพียงด้านการมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองที่นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึง มีความพร้อมด้านการมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองมากกว่านักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูหนวก สอดคล้องกับการศึกษาของอารี ภาวสุทธิไพศิษฐ (2554: 268) พบว่า ประสิทธิภาพเดิมของผู้เรียนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้เรื่องต่างๆ โดยนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนรู้ ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ใช้ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาในการเรียนรู้ และใช้ในการบริหารจัดการเรียนรู้ ซึ่งนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึงมีการได้ยินที่ดีกว่า รวมทั้งมีความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรมที่ดีกว่า จึงทำให้มีประสิทธิภาพเดิมเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ดีกว่านักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูหนวก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองในภาพรวมของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับอุดมศึกษา พบว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมด้านการคิดสร้างสรรค์ โดยใช้การสอนแบบสองภาษาเพื่อพัฒนาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้มีความสามารถเท่ากับการใช้ภาษามือเพื่อจะให้นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าใจความคิดที่เป็นนามธรรมมากขึ้นและสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เพื่อใช้ข้อมูลในการส่งเสริมความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเอง ได้เหมาะสมกับเด็กแต่ละระดับ

บรรณานุกรม

- จิระวัฒน์ ยูวอมรพิทักษ์. (2544). ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหงสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิตนา แชมมณี. (2542). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: โมเดลชิปปา. วารสารครุศาสตร์. 27(3), 1-17.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แว่นแก้ว.
- รานี เสี่ยงม. (2553, มกราคม-มิถุนายน). พัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ในคนหูหนวกจากงานศิลปะเซรามิค. วารสารวิทยาลัยราชสุดา, 5(1-2), 65-78.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). รายงานผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาาระบบเพื่อรองรับนักเรียน นิสิต นักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2560. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา.
- หทัยรัตน์ ศรีชัยชนะ. (2557). การศึกษาคุณลักษณะของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต่อการเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาตามความคิดเห็นของคณาจารย์และนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- อารีย์ ภาวสุทธิไพศิฐ. (2554). การเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. (การศึกษาดูชีวิตและการพัฒนามนุษย์) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรทัย ชายอินทร์. (2554). ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การพัฒนาทรัพยากร มนุษย์) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อนุชา ภูมิสิทธิพร. (2550). การศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาพิเศษ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Paiwithayasiritham, Chaiyos. (2013, July-December). The Factors Affecting the Characteristic of Self-Directed Learning of the Students from Faculty of Education, Silpakorn University. *Veridian E-Journal*, 6(7), 1-12.

Guglielmino, L. M. (1977). *Development of the Self-Directed Learning Readiness Scale*.
Dissertation Ed. D. Georgia: Georgia University.

----- (2013, October). The Case for Promoting Self-Directed Learning in
Formal Educational Institutions. *SA-eDUC Journal*, 10(2), 1-18.

Long, H. B.; & Smith, S. W. (1996). Self-Directed Learning Readiness and Student
Success. *In Current Development in Self-Directed Learning*. H. B. Long &
Associates (eds). pp. 193-202. Norman: Public Manager Center University of
Oklahoma.

บทความวิจัย (Research Article)

การศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟัง ของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่เรียน ในระดับชั้นอนุบาล

A COMPARATIVE STUDY OF HEARING AID USAGE OF PARENTS OF HEARING IMPAIRED KINDERGARTEN STUDENTS

Received: January 25, 2019

Revised: February 28, 2019

Accepted: March 30, 2019

พัชรินทร์ มะบุตร^{1*} มลิวัลย์ ธรรมแสง²
Patcharin Mabut^{1*} Maliwan Tammasaeng²

^{1,2}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

^{1,2}Faculty of Education, Suan Dusit University, Bangkok 10300, Thailand

*Corresponding author, E-mail : patcharin.m1976@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ความสัมพันธ์กับเด็ก ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ และเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาลทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมผู้ปกครองเรื่องเข้าใจและเรียนรู้ฟื้นฟูให้หนูได้ยิน และใช้คู่มือความรู้เรื่องการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสำหรับผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นการศึกษาเชิงทดลอง กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่กำลังเรียนในระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ที่ใช้เครื่องช่วยฟังมีจำนวน 16 คน ที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมโครงการอบรมผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ 1) โครงการอบรมผู้ปกครองเรื่องเข้าใจและเรียนรู้ฟื้นฟูให้หนูได้ยิน และคู่มือความรู้เรื่องการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 2) แบบประเมินวัดระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ และการทดสอบสมมติฐาน โดยสถิติที่ใช้เปรียบเทียบ คือ สถิตินอนพารามเมตริก (Non-Parametric Statistics) ได้แก่ Mann-Whitney U Test, Kruskal-Wallis Test และ The Wilcoxon matched-pair signed-ranks test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาลที่มีข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ความสัมพันธ์กับเด็ก ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังไม่แตกต่างกัน 3) ผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างจากก่อนเข้าร่วมโครงการอบรมผู้ปกครอง และการศึกษาคู่มือให้ความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การศึกษาเปรียบเทียบ/ เด็กบกพร่องทางการได้ยิน/ เครื่องช่วยฟัง

Abstract

The aims of this study are 1) to study parents' different understanding levels of hearing aid usage classified by demographic data such as gender, age, child relations, educational level, occupation, and income; and 2) to compare parents' understanding levels of hearing aid usage between the pre- and post-training sessions of a project called 'Understanding and learning to restore my hearing' and the dissemination of a manual 'How to use and care the hearing aid for the parents'. This study was an experimental research. The population of the study was 16 parents of hearing impaired kindergarten students with hearing aid at Setsatian School for the Deaf under the Royal Patronage of His Royal Highness King Maha Vajiralongkorn. They participated in the training constantly. The research instruments consisted of: 1) a training project titled 'Understanding and learning to restore my hearing' and 'Manual of how to use and care the hearing aid for the parent'; 2) an assessment form of hearing aid usage understanding of parents of hearing impaired kindergarten students. The descriptive statistics were used for data analysis including: percentage, average and standard deviation. Furthermore, the statistics used for evaluation of research instruments and hypothesis testing were non-parametric statistics: Mann-Whitney U test, Kruskal-Wallis Test, and the Wilcoxon matched-pair signed-ranks test.

The findings show that: 1) Parents' understanding of hearing aid usage in general is at excellent level 2) Parents with different demographic data such as gender, age and educational levels have no different levels of understanding of hearing aid usage. 3) After parents' participation in the project together with a study of the manual book, they show different levels of understanding of hearing aid usage regarding overall aspects and particular issues with statistical significance at 0.05 level.

Keywords: A Comparative study/ Hearing impaired children/ Hearing aid

บทนำ

องค์การอนามัยโลก ได้สรุปเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2556 พบว่ากว่าร้อยละ 5 ของประชากรโลกหรือประมาณ 360 ล้านคนประสบปัญหาการได้ยินโดยคิดเป็นผู้ใหญ่ 328 ล้านคนและเด็ก 32 ล้านคน สำหรับประเทศไทยปัจจุบันมีผู้ที่สูญเสียการได้ยิน 332,294 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 18.37 ของจำนวนผู้พิการทุกประเภทที่จดทะเบียนผู้พิการ (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2560) ในเด็กทารกแรกเกิดมีโอกาสที่จะสูญเสียการได้ยินประมาณ 2:1000 คน ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ของเด็กและมารดาขณะตั้งครรภ์ (สุจิตรา ประสานสุข, 2553) ประเทศไทยมีการตรวจคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิด แต่ยังไม่เป็นมาตรฐานและไม่มียกกฎหมายรองรับ และการบริการนี้มีเฉพาะในสถานบริการของเอกชนและโรงพยาบาลของรัฐบางแห่งเท่านั้น ทำให้การรายงานอุบัติการณ์ของการได้ยินบกพร่องในทารกแรกเกิดของประเทศไทยค่อนข้างน้อย และด้วยปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้ พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองเด็กไม่เห็นความสำคัญของการตรวจคัดกรองการได้ยินปัญหาความพิการทางการได้ยินจึงถูกละเลยได้โดยง่าย (ขวัญชนก ยิ้มแต่, 2547: 246) ดังนั้นปัญหาสำคัญสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคือการรักษาและการวินิจฉัยที่ล่าช้า ทำการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการได้ยินโดยการใส่เครื่องช่วยฟังให้กับเด็กมีความล่าช้าด้วย (กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2547: 64) ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของการใส่เครื่องช่วยฟังคือต้องการให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีการได้ยินเสียงในทุกความถี่และได้รับประโยชน์สูงสุดจากการใช้เครื่องช่วยฟังก่อนการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการได้ยินโดยการฝึกฟัง เพื่อให้เด็กรู้จักเสียงและเข้าใจความหมายของเสียงนั้นๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับพัฒนาการทางภาษาและการพูดในเวลาต่อมา ดังนั้นเครื่องช่วยฟังจึงมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของเด็กที่อยู่ในวัยเรียนรู้ (กฤษณา เลิศสุขประเสริฐ, 2550: 75) มีผู้ปกครองจำนวนมากประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟัง และความสามารถในแก้ไขปัญหาดังกล่าวรวมถึงพฤติกรรมและกิจกรรมการเล่นของเด็ก ทำให้ผู้ปกครองไม่สามารถใส่เครื่องช่วยฟังให้เด็กได้หรือใช้ระยะเวลาอันยาวนานเป็นสาเหตุให้เด็กขาดโอกาสในการเรียนรู้มากขึ้น (Muñoz, Olson, Twohig, Preston, Blaiser, & White, 2015)

โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์เป็นโรงเรียนสอนคนหูหนวกแห่งแรกของประเทศไทย จัดให้มีการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรของการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้นักเรียนแต่ละคนมีเครื่องช่วยฟัง ใช้ปรัชญาการสอนระบบรวม โดยจัดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลเน้นการสื่อสารทุกระบบให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน หรือ total communication (โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์, 2561) กล่าวคือ มีการใช้ภาษามือร่วมกับการใช้เครื่องช่วยฟัง การฝึกฟัง ฟังพูด และการอ่านการเขียนตามปกติ แต่พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ใส่เครื่องช่วยฟังให้กับเด็ก เนื่องจากกลัวเครื่องช่วยฟังสูญหาย เครื่องช่วยฟังชำรุด เป็นต้น

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟัง ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวันของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และต้องการให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังที่บ้านด้วยเช่นกัน เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพทางการได้ยินของเด็กให้เป็นไปอย่างถูกต้องครบถ้วน อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ของเด็กให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็น

การพัฒนาความสามารถของผู้ปกครองในการดูแลเด็กกลุ่มนี้ได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการทำหน้าที่ของครอบครัวได้อย่างสมบูรณ์อีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ความสัมพันธ์กับเด็ก ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล ทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมผู้ปกครองเรื่องเข้าใจและเรียนรู้ฟื้นฟูให้หนูได้ยิน และให้คู่มือความรู้เรื่องการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสำหรับผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

สมมติฐานงานวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล
2. ระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล ก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการอบรมผู้ปกครองเรื่องเข้าใจและเรียนรู้ฟื้นฟูให้ได้ยิน และให้คู่มือความรู้เรื่องการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสำหรับผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองแบบ One Group Pretest-Prottest Design (ลิวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543: 249) ดังนี้

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
E	T1	X	T2
เมื่อ	E แทน กลุ่มผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 16 คน	X แทน การจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ และใช้คู่มือการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านกรได้ยิน	T1 แทน การทดสอบวัดระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
	T2 แทน การทดสอบวัดระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังการทดลองผ่านไป 1 เดือน		

กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดเป็นผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใช้เครื่องช่วยฟัง ที่เรียนในระดับชั้นอนุบาลโรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์จำนวน 16 คน และให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมโครงการอบรมผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ใช้ระยะเวลาในการศึกษาเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2560 ถึง มิถุนายน 2561

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

1.1.1 คู่มือให้ความรู้เรื่องการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผู้วิจัยได้ทำศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัย ที่มีเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับเครื่องช่วยฟัง ได้แก่ การใช้เครื่องช่วยฟัง การดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังและอุปกรณ์ ปัญหาการใช้เครื่องช่วยฟัง สาเหตุ แนวทางการแก้ไขและปัญหาเบื้องต้น และคำแนะนำสำหรับผู้ปกครองในการเริ่มใส่เครื่องช่วยฟังของเด็ก กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาให้เหมาะสม กระชับ และเข้าใจง่าย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาคุณภาพของเครื่องมือ และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือ ความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1.1.2 โครงการอบรมผู้ปกครองเรื่องเข้าใจและเรียนรู้ฟื้นฟูให้หูได้ยิน สำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่เรียนในระดับชั้นอนุบาลโรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ มีการกำหนดรูปแบบการดำเนินงานโดยผู้วิจัยเรียนเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการได้ยินมาให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของเครื่องช่วยฟัง การใช้เครื่องช่วยฟัง การดูแลรักษาเครื่องช่วยฟัง และอุปกรณ์ ปัญหาการใช้เครื่องช่วยฟัง สาเหตุ แนวทางการแก้ไขและปัญหาเบื้องต้น คำแนะนำสำหรับผู้ปกครองในการเริ่มใส่เครื่องช่วยฟังของเด็ก และนำโครงสร้างรูปแบบการดำเนินโครงการอบรมผู้ปกครอง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของโครงการที่จัดให้กับผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1.2.1 แบบประเมินวัดระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วยตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองประกอบด้วย เพศ อายุ ความสัมพันธ์กับเด็ก ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ตอนที่ 2 ข้อมูลเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตอนที่ 3 ระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ประกอบด้วยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องช่วยฟัง 10 ข้อ ด้านการใช้เครื่องช่วยฟัง 10 ข้อ ด้านการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟัง 10 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบประเมินเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อคำถาม ดังนี้ มากที่สุดให้ 5 คะแนน มากให้ 4 คะแนน ปานกลางให้ 3 คะแนน น้อยให้ 2 คะแนน น้อยที่สุดให้ 1 คะแนน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคุณภาพของเครื่องมือและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของ

เครื่องมือและเกณฑ์การประเมินผล วิเคราะห์ความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับ ผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการวิจัย ที่โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ จำนวน 30 คน และนำไปใช้หาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบประเมินที่ได้กลับคืนมาโดยใช้วิธีการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าในภาพรวมเท่ากับ 0.9576 และจำแนกออกเป็นรายด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องช่วยฟังมีค่าเท่ากับ 0.9093 ด้านการใช้เครื่องช่วยฟังมีค่าเท่ากับ 0.9196 และด้านการดูแลรักษา เครื่องช่วยฟังมีค่าเท่ากับ 0.9224

เก็บรวบรวมข้อมูล

ก่อนดำเนินการทดลอง

1. ผู้วิจัยขอให้บัณฑิตวิทยาลัยทำหน้าที่หนังสือเพื่อเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. ผู้วิจัยขอให้บัณฑิตวิทยาลัยทำหน้าที่หนังสือเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ เพื่อขออนุญาตทำการทดลอง และดำเนินการวิจัย
3. ผู้วิจัยขอให้บัณฑิตวิทยาลัยทำหน้าที่หนังสือเรียนเชิญวิทยากรมาให้ความรู้กับกลุ่มประชากรตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในโครงการอบรมผู้ปกครองเรื่องเข้าใจและเรียนรู้ฟื้นฟูให้หนูได้ยิน
4. ผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนการดำเนินโครงการและการเก็บข้อมูลให้กับอาจารย์ประจำชั้นระดับอนุบาลโรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์รับทราบ
5. ผู้วิจัยทำหน้าที่หนังสือเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ ขออนุญาตใช้ห้องประชุมอาคารวชิรารักษ์มิ่งปิงกร เพื่อจัดการอบรม
6. ผู้วิจัยทำหน้าที่หนังสือเชิญผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับอนุบาลจำนวน 16 คน

ดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยนำแบบประเมินวัดระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังให้กับผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทำการทดสอบด้วยตนเองเป็นการทำแบบประเมินก่อนเข้าร่วมโครงการอบรมผู้ปกครอง (Pretest) บันทึกผลคะแนนและเก็บไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โครงการอบรมผู้ปกครองเรื่องเข้าใจและเรียนรู้ฟื้นฟูให้หนูได้ยินเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการใช้รูปแบบการบรรยายและสาธิตครอบคลุมเนื้อหาการให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของเครื่องช่วยฟัง การใช้เครื่องช่วยฟัง การดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังและอุปกรณ์ ปัญหาการใช้เครื่องช่วยฟัง สาเหตุ แนวทางการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น และการให้คำแนะนำผู้ปกครองเมื่อเริ่มใส่เครื่องช่วยฟังให้กับเด็ก มีการตอบข้อซักถาม ซึ่งทำให้ผู้ปกครองสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำได้ เมื่อสิ้นสุดการอบรมผู้วิจัยให้คู่มือความรู้เรื่องการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสำหรับผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และแนะนำเกี่ยวกับการใช้คู่มือผู้วิจัยนัดหมายผู้ปกครองอีก 1 เดือน เพื่อทำแบบประเมิน เป็นการประเมินหลังการเข้าร่วมโครงการอบรม

(Postest) โดยใช้แบบประเมินชุดเดิมบันทึกผลคะแนน ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบประเมินทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการอบรม และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายคุณลักษณะส่วนบุคคลโดยการหาจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ นอนพารามेटริก (Non-Parametric Statistics) ได้แก่ Mann-Whitney U Test, Kruskal-Wallis Test และ The Wilcoxon matched-pair signed-ranks test

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองและเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาลโรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 มีช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 มีความสัมพันธ์เป็นมารดาจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 สถานภาพของผู้ปกครองบิดามารดาอยู่ด้วยกันจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และสถานที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานครจำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 93.75

2. ข้อมูลของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินส่วนใหญ่เด็กมีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 เพศหญิงจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75 ระดับการสูญเสียการได้ยิน ตั้งรุนแรง (71-90 dB) และหนวก (มากกว่า 90 dB) เท่าๆ กัน คือ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

3. ความรู้ความเข้าใจในการใช้และดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังก่อนการเข้าร่วมโครงการอบรม ผู้ปกครองเรื่อง เข้าใจและเรียนรู้พื้นฐานให้หนูได้ยิน และให้คู่มือความรู้เรื่องการใช้และดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสำหรับผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 และหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมผู้ปกครองเรื่องเข้าใจและเรียนรู้พื้นฐานให้หนูได้ยิน และให้คู่มือความรู้เรื่องการใช้และดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสำหรับผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล

4.2 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ Wilcoxon Signed Ranks Test พบว่าระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาลหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมผู้ปกครองเรื่องเข้าใจและเรียนรู้พื้นฐานให้หนูได้ยิน และให้คู่มือความรู้เรื่องการใช้และดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสำหรับผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินใน

ภาพรวมแตกต่างจากก่อนเข้าร่วมโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (p -value = .006) เมื่อพิจารณาระดับความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการเข้าร่วมโครงการเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจหลังเข้าร่วมโครงการทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องช่วยฟัง (p -value = .013) ด้านการใช้เครื่องช่วยฟัง (p -value = .008) และด้านการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟัง (p -value = .027) แตกต่างจากก่อนเข้าร่วมโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน ที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล ที่เข้าร่วมโครงการอบรมผู้ปกครองเรื่องเข้าใจและเรียนรู้พื้นฐานให้หนูได้ยิน และใช้คู่มือความรู้เรื่องการใช้และดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสำหรับผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่าในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากกลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ ซึ่งเด็กส่วนใหญ่ได้รับการใส่เครื่องช่วยฟังมาแล้วจึงมีโอกาสที่จะได้รับข้อมูลความรู้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังจากครูผู้สอน ทำให้เห็นความสำคัญ เข้าใจและยอมรับเพราะเป็นกระบวนการที่เกิดจากประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับ (วรรณิ ลิ้มอักษร, 2551:55) ได้กล่าวไว้ว่า ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมในการเรียนรู้ใดๆก็ตาม ถ้าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้นมาก่อนย่อมทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นง่ายกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานหรือไม่มีประสบการณ์เดิมมาก่อน ทั้งนี้การจัดโครงการอบรมผู้ปกครองและศึกษาคู่มือความรู้ ทำให้ผู้ปกครองได้รับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังมากยิ่งขึ้น เห็นคุณค่าและตระหนักถึงการดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงชนก ลันดา และ จุฑาเกียรติ กุลสอน (2559) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน ในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ผู้ปกครองควรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ การฝึกทักษะ การพัฒนาประสบการณ์และสร้างเสริมเรียนรู้ให้เกิดความชำนาญมากขึ้น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้ปกครอง ด้วยปัจจัยสนับสนุนดังกล่าวทำให้ผู้ปกครองมีระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2. จากการศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ความสัมพันธ์กับเด็ก ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ พบว่า ไม่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองหลังเข้าร่วมโครงการอบรมผู้ปกครองและให้คู่มือความรู้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 เพศของผู้ปกครองไม่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟัง อาจเป็นเพราะเพศชายและเพศหญิงมีความเท่าเทียมกันในการศึกษาหาความรู้ ทำให้มีความต้องการในการเรียนรู้และทำความเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสนใจ รวมถึงการพัฒนาการเรียนรู้อาจทำให้เกิดเป็นทักษะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชตะวรรณ โอบารพพิทยกุล, วรรณวิมล เบญจกุล, และ ศรีจิตต์ ขวัญแก้ว (2557) ได้ศึกษาปัจจัยทำนายภาวะการดูแลเด็กออทิสติกของผู้ดูแลหลักของครอบครัวในจังหวัดภาคใต้แถบชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านเพศของผู้ดูแลหลักของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับ

ภาวะการดูแลเด็กออทิสติกของผู้ดูแลหลักของครอบครัว เนื่องจากผู้ดูแลหลักของครอบครัวเพศชายหรือเพศหญิงก็มีความสามารถในการรับรู้เรื่องการดูแลเด็กออทิสติกเท่าเทียมกันได้ จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยทางด้านเพศต่างกันจึงมีระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้และดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังไม่แตกต่างกัน

2.2 อายุไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน อาจเป็นเพราะกลุ่มประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในโรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ ทำให้มีการรับทราบข้อมูลผ่านกิจกรรมและการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ชนิกันต์ ชาญเดช (2558) ได้ศึกษาปัจจัยทำนายความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรวัยขวบปีแรกในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านอายุ ซึ่งเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงวุฒิภาวะและความสามารถในการรับรู้ การตัดสินใจ และส่งผลต่อความสามารถในการจัดการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาไม่มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากปัจจุบันมารดาได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำด้านข้อมูลจากบุคลากรทางการแพทย์และแหล่งบริการด้านสุขภาพ ดังนั้นมารดาอายุมากหรือน้อยก็ไม่มีผลต่อความสามารถในการดูแลบุตร จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยทางด้านอายุแตกต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้และดูแลรักษาเครื่องช่วยฟัง ไม่แตกต่างกัน

2.3 ความสัมพันธ์กับเด็กของผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ไม่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟัง อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนให้ความสำคัญกับผู้ปกครองเด็กทุกคนในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้รับความรู้ความเข้าใจเพื่อดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการจัดกิจกรรมที่สนับสนุน เช่น การประชุมพิเศษผู้ปกครองนักเรียนใหม่ การประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงนโยบายของโรงเรียน และการพบกับครูประจำชั้นเพื่อรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551) (อ้างถึงใน กฤษณา สมะวรรณนะ, มนต์ชัย เทียนทอง, พิสิฐ เมธากัทร, และ ไพโรจน์ สติรยากร, 2553) ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเป็นการสร้างกระบวนการการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้อย่างแท้จริงผ่านกิจกรรมการอบรมการเสริมสร้างการเรียนรู้ได้หลากหลายเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการดูแลเด็กให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาได้เต็มศักยภาพ ดังนั้นปัจจัยทางด้านความสัมพันธ์กับเด็กที่แตกต่างกันของผู้ปกครอง จึงมีระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังไม่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน แม้ว่าระดับการศึกษาจะมีผลต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคลและทัศนคติในการดำเนินชีวิตก็ตาม แต่เนื่องจากเป็นเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทำให้มีเขาวนปัญญาหรือความสามารถในการเรียนรู้ไม่ต่างกัน และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบใช้สื่อประสม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพหุปัญญาของ Gardner (อ้างถึงใน นุชลี อุปภัย, 2558:71) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่แตกต่างหลากหลาย เพื่อส่งเสริมเขาวนปัญญาในแต่ละด้านของผู้เรียนซึ่งแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทำให้ผู้ปกครองเด็กที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีลำดับรองลงมาก็มีความสามารถในการรับรู้คำแนะนำจากบุคลากรทางการแพทย์ หรือรับความรู้เกี่ยวกับการใช้และดูแลเครื่องช่วยฟังจากสื่อต่างๆได้ ทำให้มีความสนใจและความตั้งใจในการเรียนรู้เพราะมีความต้องการในการดูแลบุตร ดังนั้นปัจจัยทางด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จึงมีระดับความรู้ความ

เข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังไม่แตกต่างกัน

อาชีพและรายได้ของครอบครัว ไม่มีผลต่อบรรดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการวิจัย ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นมารดาไม่ได้ประกอบอาชีพทำให้มีหน้าที่เป็นผู้ดูแลบุตรเพียงอย่างเดียว และมีสถานภาพอยู่ด้วยกัน ซึ่งแสดงว่ามีความสัมพันธ์อันดีกับคู่สมรสและได้รับแรงสนับสนุนจากบุคคลภายในครอบครัวในการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินและการดูแลด้านสุขภาพ รวมถึงบุตรยังได้รับการสนับสนุนด้านการศึกษา และค่าตอบแทนรายเดือนจากภาครัฐ ทำให้มารดามีกำลังใจในการดูแลบุตร สอดคล้องกับ ลักขณา ศรีวัฒน์ (2557: 156) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนต้องมีความพร้อมในการเรียนทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียน ดังนั้นเมื่อผู้ปกครองมีความพร้อมในการดูแลบุตรจึงส่งผลทำให้ผู้ปกครองมีระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ผู้ปกครองมีอาชีพที่มีมั่นคงและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตขั้นพื้นฐานภายในครอบครัว และสามารถดูแลสมาชิกภายในครอบครัวได้อย่างดี ทำให้เด็กมีโอกาสดูแลอบรมเลี้ยงดูที่ดี และไม่มีควมวิตกกังวล ดังนั้นปัจจัยทางด้านอาชีพและรายได้ที่แตกต่างกัน จึงมีระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังไม่แตกต่างกัน

3. จากการศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในระดับชั้นอนุบาล หลังการเข้าร่วมโครงการอบรมผู้ปกครองเรื่องเข้าใจและเรียนรู้ฟื้นฟูให้หนูได้ยิน และให้คู่มือความรู้เรื่องการใช้และดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสำหรับผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้ปกครองในภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องช่วยฟัง ด้านการใช้เครื่องช่วยฟัง และด้านการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการอบรมและศึกษาคู่มืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าโครงการอบรมและการศึกษาคู่มือความรู้ของผู้ปกครอง เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติในการใช้และการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังอย่างถูกวิธี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สอดคล้องกับ ไมลา อิศสระสงคราม, ทศนีย์ บุญประคอง, และ เกษม จันทร์แก้ว (2559) ที่ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และการปฏิบัติในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อของอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรุงเทพมหานคร พบว่า โปรแกรมการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และการปฏิบัติในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อของอาสาสมัครผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนได้ จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้สอน บุคลากรที่ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการแก้ไขการได้ยิน การวางแผนการสอน เทคนิค และวิธีการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจ และเรียนรู้ได้ดีขึ้น 2) ปัจจัยด้านผู้เรียน ผู้ปกครองเป็นกลุ่มประชากรที่มีประสบการณ์ในการดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จึงมีทักษะความชำนาญและการรับรู้สภาพปัญหาหรืออุปสรรคในการใช้เครื่องช่วยฟังทำให้มีความต้องการอยากเรียนรู้เพื่อนำมาปฏิบัติจริงในการดูแลบุตร การอบรมและการศึกษาคู่มือจึงทำให้ผู้ปกครองเกิดความสนใจ ใส่ใจ ในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างจริงจังส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้น

3) ปัจจัยด้านสื่อการสอน เนื้อหาที่นำมาใช้ในการอบรม และการจัดทำคู่มือมีความชัดเจน มีการใช้ภาพ ประกอบการบรรยาย ร่วมกับการสอนแบบสาธิต ทำให้ผู้ปกครองรับรู้และมีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งผู้สอนได้ลงมือปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนในเรื่องที่ต้องการให้ผู้ปกครองปฏิบัติได้เช่นเดียวกัน เป็นการให้ โอกาสผู้ปกครองได้สังเกต จดจำ ซักถามและมีส่วนร่วมในขั้นตอนการปฏิบัติของผู้สอนในระหว่างสาธิต ด้วย 4) ปัจจัยด้านวิธีการสอน ผู้สอนมีวิธีการสอนและกิจกรรมต่างๆ ที่มีความเหมาะสม และตรงกับความ ต้องการของผู้ปกครองมีลักษณะการเรียนรู้แบบการสอนผู้ใหญ่ เช่น ใช้เทคนิควิธีการสอนแบบมีส่วนร่วม การบรรยายสาธิต การเรียนแบบกลุ่ม ทำให้มีการถ่ายทอดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่กัน 5) ปัจจัยด้านเวลา ในการบรรยายสาธิตมักใช้เวลาเกินกว่าที่กำหนดไว้ขึ้นอยู่กับศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้ปกครองแต่ละคน ไม่เท่ากัน แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงต้องมีการเรียนรู้ในการบริหารเวลา ที่มีจำกัดให้เหมาะสมกับเนื้อหาด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 นำผลการวิจัยไปจัดการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ โดยกำหนด เป็นหลักสูตรการเรียนการสอน ให้กับผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.2 สามารถนำหลักสูตรการฝึกอบรมนี้ไปใช้ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทั้งสถานศึกษาที่เป็น โรงเรียนโสตศึกษา โรงเรียนเรียนร่วม และโรงพยาบาล

1.3 สามารถนำคู่มือไปใช้ให้ความรู้กับผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทั้งสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนโสตศึกษา โรงเรียนเรียนร่วม และโรงพยาบาล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจัดให้มีการศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องช่วยฟังของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้โปรแกรมสอนออนไลน์

2.2 ควรจัดให้มีโครงการฝึกอบรมผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยให้ความรู้ เกี่ยวข้องกับการใช้และดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังในปีการศึกษาต่อไป เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความรู้ ทักษะคติ และทักษะในการป้องกันปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการใช้ เครื่องช่วยฟัง

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2560). รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการ

ในประเทศไทย. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. [ออนไลน์]. สืบค้นวันที่ 11 สิงหาคม 2561. จาก <https://www.dep.go.th>

กฤษณา เลิศสุขประเสริฐ. (2550). หูพิการแต่กำเนิด วินิจฉัยและการฟื้นฟูสมรรถภาพ. กรุงเทพฯ: กชกรการพิมพ์.

- กฤษณา สมะวรรณนะ, มนต์ชัย เทียนทอง, พิสิฐ เมธาภัทร, และ ไพโรจน์ สติรยากร. (2554). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้ประกอบการในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 5(3), 95-104. [ออนไลน์].
- ขวัญชนก ยิ้มแต่. (2547). การตรวจคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิด. *ศรีนครินทร์เวชสาร*, 19(4), 241-248. [ออนไลน์]
- ชนิกานต์ ชาญเดช, เสริมศรี สันตติ, และ จริยา วิริยะสุกร. (2558). การศึกษาปัจจัยทำนายความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรวัยขวบปีแรกในเขตกรุงเทพมหานคร. *รามาศิษย์พยาบาลสาร*, 21(1), 21-37. [ออนไลน์]
- ดวงชนก ลันดา และ จริญญาเกียรติ กุลสอน. (2559). การพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน ในจังหวัดชัยภูมิ. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 11(ฉบับพิเศษ), 13-23. [ออนไลน์]
- นุชลี อุปภัย. (2558). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. (2547). *แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์ฝ่ายกาย*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- ไมลา อิสสระสงคราม, ทศนีย์ บุญประคอง, และ เกษม จันทร์แก้ว. (2559). ผลของโปรแกรมการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และการปฏิบัติในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อของอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรุงเทพมหานคร. *สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 คณะสิ่งแวดล้อม*, 23(1), 11-21. [ออนไลน์]
- รัชตะวรรณ โอฟารพิรพยกุล, วรรณวิมล เบญจกุล, และ ศรีจิตต์ ขวัญแก้ว. (2557). ปัจจัยทำนายภาระการดูแลเด็กออทิสติกของผู้ดูแลหลักของครอบครัวในจังหวัดภาคใต้แถบชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของประเทศไทย. *วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 34(3), 40-58. [ออนไลน์]
- ลักขณา สรีวัฒน์ . (2557). *จิตวิทยาสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก
- วรรณิ ลิ้มอักษร. (2551). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4 ฉบับปรับปรุง. สงขลา: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
- สุจิตรา ประสานสุข. (2553). *วิวัฒนาการทางการแพทย์ช่วยได้แล้ว*. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 19 เมษายน. [ออนไลน์]. สืบค้นวันที่ 12 ธันวาคม 2560.
จาก <http://www.bangkokhealth.com/index.php/fac/6/9-visine-a-oculosan?pop=1&tmpl=component>
- โรงเรียนเศรษฐเสถียร. (2561). *เอกสารแนะนำโรงเรียนเศรษฐเสถียร* สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. โรงเรียนเศรษฐเสถียร
- Muñoz, K., Olson, W.A., Twohig, M.P., Preston, E., Blaiser, K., & White, K.R. (2015). Pediatric Hearing Aid Use: Parent-Reported Challenges. *Ear Hear*, 36(2), 279-87.

บทความวิจัย (Research Article)

การให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่: กรณีศึกษานักเรียนที่มีภาวะออทิซึมชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

SUPPORTING A STUDENT TRANSITION TO A NEW SCHOOL: A CASE STUDY OF A SECOND GRADE STUDENT WITH AUTISM

Received: April 10, 2019

Revised: May 2, 2019

Accepted: May 31, 2019

สุนิสา ปันทรวงษ์^{1*} ดารณี อุทัยรัตนกิจ²
Sunisa Pantarawong^{1*} Daranee Utairatanakit²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

^{1,2}Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand

*Corresponding author, E-mail: sunisa.pantarawong@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงกรณีศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการและผลของการให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่กรณีศึกษาเป็นนักเรียนชายที่มีภาวะออทิซึม อายุ 7 ปี กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือการรวบรวมข้อมูลกรณีศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการให้ความช่วยเหลือพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เหมาะสมแผนเปลี่ยนผ่าน และแบบสัมภาษณ์ในการประเมินพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อน

ผลการศึกษาพบว่ากระบวนการให้ความช่วยเหลือในการเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่ มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การรวบรวมข้อมูลการศึกษาเป็นรายกรณี พบว่า นักเรียนมีความสามารถพิเศษทางด้านการร้องเพลง เต้น และเล่นดนตรี ส่วนความบกพร่อง คือ ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ และยังขาดทักษะในการเล่นกับเพื่อน ขั้นที่ 2 การให้ความช่วยเหลือพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เหมาะสมด้วยเรื่องราวทางสังคม พบว่า ระหว่างการดำเนินกิจกรรม นักเรียนมีพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนที่ดีขึ้นและนักเรียนยังสามารถแสดงพฤติกรรมการเล่นที่ถูกต้องกับเพื่อนได้หลังจากหยุดการใช้เรื่องราวทางสังคม ขั้นที่ 3 การจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านโดยดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนเปลี่ยนผ่าน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน มารดาของนักเรียน ครูประจำชั้นโรงเรียนเดิม ครูการศึกษาพิเศษ และครูประจำชั้นโรงเรียนใหม่ ขั้นที่ 4 การปฏิบัติตามแผนเปลี่ยนผ่าน เริ่มจากนักเรียนได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์และได้รับการรักษาด้วยยา ครูประจำชั้นโรงเรียนเดิมได้ส่งต่อข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนให้ครูประจำชั้นโรงเรียนใหม่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านได้ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแผนเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่ได้เป็นอย่างดี ขั้นที่ 5 การประเมินผลและติดตามผล พบว่า นักเรียนสามารถเล่นกับเพื่อนได้อย่างเหมาะสม รู้สึกผูกพันกับครู ไร้กังวลใจครุ มีความสุขที่ได้อยู่โรงเรียนใหม่ และมีผลการเรียนดีขึ้นผลของการให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการเปลี่ยนผ่าน พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ ได้แก่ 1) ด้านความสัมพันธ์กับครู เนื่องจากครูโรงเรียนใหม่ เป็นครูการศึกษาพิเศษที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เมื่อได้รับทราบข้อมูลของนักเรียนอย่างละเอียด

จากครูโรงเรียนเดิมก็พร้อมที่จะนำไปใช้ในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ทันที 2) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน เนื่องจากครูโรงเรียนเดิมมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จึงได้นำเทคนิคการปรับพฤติกรรมโดยใช้เรื่องราวทางสังคมมาใช้แก้ปัญหาการเล่นกับเพื่อนของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีทักษะการเล่นกับเพื่อนที่ดีขึ้นก่อนเปลี่ยนผ่านไปสู่โรงเรียนใหม่ 3) ด้านการเรียน เนื่องจากนักเรียนได้เรียนในห้องเรียนรวมที่มีทั้งเด็กทั่วไปและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนรวมอยู่ด้วยกันจำนวนไม่มากนัก ทำให้ครูสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง และมีเพื่อนคอยช่วยเหลือเรื่องการเรียนรู้ รวมทั้งมีครูการศึกษาพิเศษ และนักจิตวิทยาให้การดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด

คำสำคัญ: กรณีศึกษา / การให้ความช่วยเหลือในการเปลี่ยนผ่าน / ภาวะออทิสซึม

Abstract

The purpose of this research was to examine the process and the results of supporting a student transition to a new school. The case study was a 2nd grade male student with Autism. The research instruments were data collection tools, case studies. Tools used to assist improper play behavior transition plan and an interview form to evaluate playing behavior with friends.

The results of this study showed that the transition process consisted of five major steps. First step was collecting the case study student's educational data. In this case study, it was found that the student had talents in singing, dancing, and playing music. The student's weaknesses were lack of self-emotional control and lack of social skills in playing with peers. Second step was teaching the student how to play with peers by using social story strategy. During the intervention phase, the student demonstrated appropriate playing behaviors. After the intervention phase, the student consistently demonstrated appropriate playing behaviors. Third step was creating a transition plan. The committee of this transition plan was consisted of school director, deputy director, the student's mother, the classroom teacher from the previous school, the special education teacher, and the classroom teacher from the new school. Fourth step was implementing the transition plan. During this step, the student was diagnosed by a physician and the medicine was provided. Also, the classroom teacher from the previous school reported the student's data to the classroom teacher from the new school. During the implementation phase, all of the committee members followed the created transition plan. Fifth step was evaluating and following-up. The results indicated that student could play with peers in an appropriate way, had good relationship with teachers, felt happy in the new school, and improved academic achievement. The results of helping students in transition found that factors related to success were: 1) relationship with teachers Because the new school teacher is a special education teacher with knowledge expertise in

caring for students with special needs When receiving detailed information of students from the former school teacher, it is ready to be used to assist students immediately 2) Relationship with friends Because the original school teacher has knowledge and understanding about the behavior modification of children with special needs Therefore applying behavior modification techniques using social stories to solve problems with students' friends Make students have better playing skills with friends before transitioning to a new school and 3) In terms of education, because students are able to study in a combined classroom that includes both children and children with special needs, a small amount of study is included. Enabling teachers to take care of students thoroughly and have friends to help with learning including having special education teachers and psychologists provide close support.

Keywords: Case study/ Supporting a Student Transition / Autism

บทนำ

ภาวะออทิสซึมเป็นปัญหาทางจิตเวชเด็กที่รุนแรง เด็กที่เป็นออทิสติกมักมีปัญหาและความยากลำบากในการทำความเข้าใจและการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาท่าทาง ภาษาพูด ภาษาเขียน ทักษะในการเข้าสังคมไม่ดี ไม่ค่อยสบตา ไม่สนใจหรือเอาใจใส่ต่อบุคคลและสิ่งแวดลอม ไม่มีเทคนิควิธีการในการเล่นกับเพื่อน ไม่รู้จักวิธีการทำให้ผู้อื่นพอใจด้วยวิธีการที่ถูกต้อง ส่งผลให้มีปัญหาทางสังคม มีพฤติกรรมที่แปลกๆ ซ้ำๆ (สุชิน เย็นสวัสดิ์, 2553) ดังนั้นเด็กออทิสติกจึงควรได้รับการช่วยเหลือเพื่อให้มีพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสมซึ่งจะทำให้เด็กออทิสติกสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี เป็นที่ยอมรับและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข (ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา, 2560)

จากความบกพร่องของเด็กออทิสติกที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการทางสังคมส่งผลให้เกิดภาวะเครียด หงุดหงิด อึดอัด วิตกกังวล และกลัวอย่างไร้เหตุผล ซึ่งเด็กไม่เข้าใจและไม่รู้วิธีการปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆ ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่เหมาะสมตามสถานการณ์จึงระบายความรู้สึกเหล่านี้ในรูปแบบของพฤติกรรมไม่พึงประสงค์หลายๆ อย่าง (เพ็ญแข ลิมศิลา, 2547) ซึ่งพฤติกรรมไม่พึงประสงค์เหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับพัฒนาการก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย ทรัพย์สิน หรือจิตใจ รวมทั้งมีผลต่อการเรียนรู้และการปรับตัว ทำให้เด็กออทิสติกอยู่ในสังคมได้ยากและเป็นปัญหาที่ควรได้รับการช่วยเหลือ เพราะจะส่งผลกระทบต่อตัวเด็ก ครอบครัว และสังคมได้

นอกจากนี้ปัญหาการปรับตัวยากเป็นความผิดปกติทางอารมณ์และพฤติกรรม และมีปัญหาในการเล่นกับเพื่อนดังนั้นการเปลี่ยนชั้นเรียนหรือโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีแผนเปลี่ยนผ่านเพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนเปลี่ยนผ่านไปอย่างราบรื่น Hart & Whalon (2011) ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างโอกาสให้แก่เด็กออทิสติก ได้กล่าวว่า การให้ความช่วยเหลือเด็กโดยการจัดทำแผนเปลี่ยนผ่าน (Transitional Plan) สำหรับผู้เรียนที่เลื่อนระดับชั้น จบการศึกษา และย้ายโรงเรียน มีความจำเป็นอย่างยิ่ง การสนับสนุนและเสริมสร้างโอกาสอย่างเหมาะสมให้สามารถปรับตัวและมีส่วนร่วมอย่างเต็มศักยภาพในโรงเรียนใหม่บนพื้นฐานสิทธิที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นๆ โดยได้รับการสนับสนุนในระยะเปลี่ยนผ่านการเปลี่ยนผ่าน

จัดเป็นกระบวนการให้บริการสนับสนุนนักเรียนออทิสติก ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 4 ลักษณะ ได้แก่ แผนเปลี่ยนผ่านเพื่อเข้าสู่ระบบโรงเรียน แผนเปลี่ยนผ่านระหว่างชั้นเรียนและการเลื่อนชั้น แผนเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่ และแผนเปลี่ยนผ่านจากระดับมัธยมศึกษาสู่ผู้ใหญ่ โดยต้องแน่ใจว่ากระบวนการเปลี่ยนผ่านนี้เป็นไปอย่างราบรื่น ซึ่งต้องมีการวางแผนและจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยความระมัดระวัง (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2554) ทั้งนี้การเตรียมความพร้อมในระยะเปลี่ยนผ่านจึงมีความสำคัญอย่างมากสำหรับเด็กออทิสติกและครอบครัว คือ เด็กจำเป็นต้องได้รับการเตรียมความพร้อมด้านทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนร่วมกับเพื่อน การเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียน และการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลใหม่และสภาพแวดล้อมใหม่ได้อย่างเหมาะสม (จิราภรณ์ อักษรนุ, 2557)

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียน พบว่า ในห้องเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบเป็นครูประจำชั้นนั้น มีนักเรียนออทิสติกเพศชาย จำนวน 1 คน กำลังศึกษาอยู่ในห้องเรียนรวมชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และไม่มีควมพิการซ้อน เมื่ออยู่ที่โรงเรียนนักเรียนมีปัญหาการเล่นกับเพื่อนใจร้อน หงุดหงิดไม่ให้ง่าย วุ่นวาย เล่นแรง ไม่รู้จักวิธีในการเข้าหาเพื่อนที่เหมาะสม ขาดทักษะในการเล่นกับเพื่อน ขาดการไตร่ตรองยังคิด นอกจากนี้นักเรียนกำลังจะจบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2560 และมีความจำเป็นต้องย้ายไปศึกษาที่โรงเรียนแห่งใหม่ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในการวางแผนเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่ ดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนเปลี่ยนผ่านไปสู่อุปกรณ์ใหม่และปรับตัวเข้ากับโรงเรียนใหม่ได้อย่างราบรื่น ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องจัดกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนในการเปลี่ยนผ่านและเตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมในการเปลี่ยนผ่านไปสู่อุปกรณ์ใหม่ โดยผู้วิจัยมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เหมาะสม พานักเรียนไปพบแพทย์ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนใหม่พานักเรียนกับผู้ปกครองของนักเรียนไปเยี่ยมชมโรงเรียนใหม่รวมทั้งเข้าพบครูประจำชั้นโรงเรียนใหม่ซึ่งกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนในการเปลี่ยนผ่านประกอบไปด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ครอบครัว และโรงเรียนใหม่ การสอนทักษะในการเล่นกับเพื่อนอย่างเหมาะสม การจัดทำแผนเปลี่ยนผ่าน การดำเนินการตามแผนรวมทั้งการประเมินผลและติดตามผลเพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวเข้าสู่สภาพแวดล้อมใหม่ได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการและผลของการให้ความช่วยเหลือในการเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่ของนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

พื้นที่ที่ศึกษา

โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาแห่งหนึ่ง สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ตั้งอยู่ในเขตชุมชนกึ่งเมือง โดยมีนักเรียนจำนวน 682 คน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ 6 คน จำนวนห้องเรียนพิเศษ 1 ห้องเรียน และครูการศึกษาพิเศษ 1 คน

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 1) นักเรียนชายที่มีภาวะออทิสซึม อายุ 7 ปี ซึ่งเป็นเด็กที่มีพฤติกรรมความบกพร่องด้านการเข้าสังคม ด้านการสื่อสาร และมีพฤติกรรมซ้ำๆ 2) ผู้อำนวยการโรงเรียน 3) รองผู้อำนวยการโรงเรียน 4) มารดาของนักเรียน 5) ครูประจำชั้นโรงเรียนเดิม 6) ครูการศึกษาพิเศษ และ 7) ครูประจำชั้นโรงเรียนใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งตามกระบวนการเปลี่ยนผ่าน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลกรณีศึกษา ประกอบด้วย

1.1 แบบสังเกตและบันทึกการสังเกต ได้แก่ 1) แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม Antecedents Behavior Consequence (ABC) และ 2) แผนผังข้อมูลสามเหลี่ยม (Scatter plots)

1.2 แบบสัมภาษณ์และบันทึกการสัมภาษณ์

1.3 แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน

1.4 แบบกรอกข้อมูลนักเรียน

1.5 แบบคัดกรอง ได้แก่ 1) แบบคัดกรอง KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism (PDDs) (ดารณี อุทัยรัตนกิจ, ชาญวิทย์ พรนภดล, วัจนินทร์ โรหิตสูข, นิรมล ยสินทร, สุพัตรา วงศ์พิเศษ แอนดราตี, ฐาปณีย์ แสงสว่าง, และ วิรมลล์ โล้เจริญรัตน์, 2559) และ 2) แบบคัดกรองความพร้อมทางการเรียน (ดารณี อุทัยรัตนกิจ, ผกามาศ นันทจิรววัฒน์, ธัชชฤต เทียมธรรม, และ เนตรบุญ บุญรัตนกรกิจ, 2558)

1.6 แบบทดสอบทางจิตวิทยา ได้แก่ 1) แบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญา Draw-a-Person Intellectual Ability Test for Children, Adolescents and Adults (DAP: IQ)(Reynolds and Hickman, 2004) 2) แบบทดสอบสติปัญญาที่ไม่ใช้ภาษา Naglieri Nonverbal Ability Test Individual Administration (NNAT1) (Naglieri, 2003) 3) แบบเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion Method) 4) แบบประเมินพฤติกรรม (Conners' Rating Scales) (ศูนย์บริการจิตวิทยาและแนะแนว, 2560) และ 5) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์เด็กอายุ 6-11 ปี (กรมสุขภาพจิต, 2558)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการให้ความช่วยเหลือพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เหมาะสมประกอบด้วย

2.1 หนังสือภาพเรื่องราวทางสังคม เรื่อง “ขอฉันเล่นด้วยคนสิ” เป็นหนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อบรรยายสถานการณ์ทางสังคมในรูปแบบการชี้แนะที่เหมาะสม

2.2 แผนการจัดกิจกรรมเรื่องราวทางสังคมประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหา การดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการวัดและประเมินผล

2.3 แบบบันทึกพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการจัดทำแผนเปลี่ยนผ่าน เป็นแผนที่มีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียนและกระบวนการดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกเตรียมความพร้อมของนักเรียนในการปรับตัวเข้าสู่สภาพแวดล้อมใหม่

4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลและติดตามผลเป็นการประเมินผลและติดตามผลหลังจากที่ได้มีการปฏิบัติตามแผนเปลี่ยนผ่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการประเมินพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามกระบวนการเปลี่ยนผ่าน 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูลการศึกษาเป็นรายกรณีใช้เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตและบันทึกการสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน ใช้แบบสอบถามใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยา

ขั้นตอนที่ 2 การให้ความช่วยเหลือพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เหมาะสม ผู้วิจัยดำเนินการสอนโดยใช้เรื่องราวทางสังคม (Social Story) รวมทั้งสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านโดยกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละงานให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติตามแผนเปลี่ยนผ่าน เมื่อจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านแล้ว คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่ดำเนินการตามแผนเปลี่ยนผ่าน

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลและติดตามผล ผู้วิจัยขออนุญาตครูประจำชั้นโรงเรียนใหม่เข้าไปสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน สัมภาษณ์ครูประจำชั้นโรงเรียนใหม่และผู้ปกครองของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการเล่นกับเพื่อน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมมาโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในส่วนนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 บริบทของโรงเรียน ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ตอนที่ 3 การให้ความช่วยเหลือตามกระบวนการเปลี่ยนผ่านและตอนที่ 4 ผลการให้ความช่วยเหลือตามกระบวนการเปลี่ยนผ่าน มีสาระโดยสังเขป ดังนี้

ตอนที่ 1 บริบทของโรงเรียน

1.1 โรงเรียนเดิม เป็นโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาแห่งหนึ่ง สังกัดกรุงเทพมหานคร เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอาคารเรียน 3 หลัง ใช้เป็นห้องเรียน 23 ห้องเรียน ห้องพิเศษ 13 ห้อง มีนักเรียนทั้งสิ้น 722 คน เป็นนักเรียนชาย 377 คน และนักเรียนหญิง 345 คน มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทั้งหมด 14 คน เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 3 คน เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 8 คน นักเรียนที่มีภาวะออทิซึม 3 คน ซึ่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะเรียนรวมอยู่กับเด็กทั่วไปในห้องเรียนปกติโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนให้การสนับสนุนการดำเนินงานทุกด้านของโรงเรียนด้วยดี รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

1.2 โรงเรียนใหม่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเปิดทำการสอนเมื่อปี พ.ศ. 2518 เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวม ในแต่ละระดับชั้นจะมีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมในห้องเรียนกับเด็กทั่วไป มีนักจิตวิทยามาประกบดูแลในห้องเรียนและมีการจัดการเรียนรวมมาอย่างยาวนานทำให้บุคลากรในโรงเรียนและนักเรียนต่างมีความเข้าใจ

ในตัวเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ คอยช่วยเหลือและดูแลเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในโรงเรียนทำให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในโรงเรียนได้อย่างราบรื่น

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

กรณีศึกษาเป็นนักเรียนชายที่มีภาวะออทิสซึม อายุ 7 ปี กำลังศึกษาอยู่ในห้องเรียนรวมชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าอยู่ในกลุ่มอาการออทิสติก สเปคตรัม นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย และมีทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันได้ตามวัย นักเรียนยังมีปัญหาด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านสังคม นักเรียนมีพฤติกรรมเริ่มต้นเล่นกับเพื่อนด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง 2) ด้านพฤติกรรมและอารมณ์ นักเรียนยังไม่สามารถควบคุมตนเองได้ 3) ด้านภาษาและการสื่อสาร นักเรียนมักจะพูดติดอ่าง และไม่สามารถเริ่มต้นบทสนทนาเมื่อจะคุยกับผู้อื่น 4) ด้านพื้นฐานทางวิชาการ นักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ช้ากว่าเพื่อนในวัยเดียวกันมีความจำเป็นต้องให้เรียนกับครูแบบตัวต่อตัว และครูต้องคอยดูแล กระตุ้นเตือน และสอนซ้ำหลายๆ ครั้ง

ตอนที่ 3 การให้ความช่วยเหลือตามกระบวนการเปลี่ยนผ่าน

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูลการศึกษาเป็นรายกรณี เป็นการศึกษาข้อมูลจำเพาะของนักเรียนทั้งด้านสภาพร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม สภาพครอบครัว และพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล จุดเด่นจุดด้อยและการเตรียมนักเรียนให้พร้อมต่อการเปลี่ยนผ่านดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการรวบรวมข้อมูลกรณีศึกษา

เครื่องมือ	จุดประสงค์	วันที่เก็บ	ผลการประเมิน
1. แบบสังเกตและบันทึกการสังเกต			
1.1 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม Antecedents Behavior Consequence (ABC)	บันทึกพฤติกรรมของนักเรียน โดยทำการบันทึกเหตุการณ์ ก่อนที่จะเกิดพฤติกรรมปัญหา ขณะเกิดพฤติกรรมปัญหา และหลังจากเกิดพฤติกรรมปัญหา	วันพุธที่ 6 ถึง วันอังคารที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2560	นักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง และมีพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เหมาะสม
1.2 แผนผังข้อมูลสามเหลี่ยม (Scatterplots)	เพื่อนำมาใช้ในการประเมินหน้าที่ของพฤติกรรม ช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรม เวลาที่การปรับพฤติกรรมจะถูกใช้เพื่อลดปัญหาพฤติกรรม	วันพุธที่ 12 ตุลาคม 2560	นักเรียนขาดทักษะการเล่นกับเพื่อนมีพฤติกรรมเริ่มต้นเล่นกับเพื่อนด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง

ตาราง 1 (ต่อ)

เครื่องมือ	จุดประสงค์	วันที่เก็บ	ผลการประเมิน
2. แบบสัมภาษณ์และบันทึกการสัมภาษณ์	เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและหารายละเอียดที่เป็นสาเหตุของการแสดงพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เหมาะสมจากนักเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	วันอังคารที่ 22 ถึง วันพุธที่ 27 ธันวาคม 2560	นักเรียนแสดงพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน ผู้หญิงคนเดิม ทำให้ครูผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อนในห้องเรียน และผู้ปกครองทราบถึงพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
3. แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน	เพื่อสังเกตความเป็นอยู่ทางบ้านและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวของนักเรียน รวมทั้งเป็นการร่วมมือกับบิดามารดาของนักเรียนในการให้ความช่วยเหลือนักเรียน	วันอังคารที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561	สาเหตุที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม เพราะได้รับอิทธิพลจากสมาชิกในครอบครัวแสดงพฤติกรรมที่รุนแรงกับนักเรียน และได้รับอิทธิพลจากสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ และการเล่นที่มีเนื้อหาความรุนแรง
4. แบบกรอกข้อมูลนักเรียน	เพื่อนำมาใช้สำหรับบันทึกข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล	วันพฤหัสบดีที่ 17 สิงหาคม 2560	1. ประวัติการเรียน พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนไม่ค่อยมีเวลาเอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้ เมื่ออยู่ที่โรงเรียนนักเรียนมักจะมีพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง มีปัญหาด้านการอ่าน การเขียนสะกดคำ และคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์ 2. สุขภาพของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ต้องรับประทานยาควบคุมสมาธิเป็นประจำทุกวัน

ตาราง 1 (ต่อ)

เครื่องมือ	จุดประสงค์	วันที่เก็บ	ผลการประเมิน
5. แบบคัดกรอง			
5.1 แบบคัดกรอง KUS-SI Rating Scales: ADHD / LD/Autism (PDDs)	เพื่อประเมินบุคคลที่มีปัญหา พฤติกรรมเฉพาะ ซึ่งอาจจะมี ภาวะสมาธิสั้น บกพร่อง ทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ และ ออทิสซึม	วันจันทร์ที่ 28 สิงหาคม 2560	นักเรียนมีปัญหาสมาธิสั้น (ADHD) ในระดับควรได้รับความช่วยเหลือด้านการศึกษา และมีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านและการคิดคำนวณในระดับควรได้รับความช่วยเหลือด้านการศึกษา และภาวะออทิสซึมในระดับควรส่งต่อแพทย์ เพื่อรับการตรวจ ประเมินอย่างเร่งด่วน
5.2 แบบคัดกรองความพร้อมทางการเรียน	เป็นเครื่องมือที่ครูใช้เพื่อ ประเมินความพร้อมทางการ เรียนวิชาคณิตศาสตร์และ ภาษาไทย และด้านพฤติกรรม การปรับตัวสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1	วันพุธที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561	นักเรียนมีความพร้อมทางการ เรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษา ไทย และพฤติกรรมกรปรับ ตัว ผ่านเกณฑ์ในทุกด้าน
6. แบบทดสอบทางจิตวิทยา			
6.1 แบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญา Draw-a-Person Intellectual Ability Test for Children, Adolescents and Adults (DAP: IQ)	เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการ ประเมินและมุ่งเน้นการศึกษา ในเรื่องของความสามารถทาง สติปัญญา บุคลิกภาพ และ บุคลิกลักษณะที่ได้จากการวาด ภาพ	วันพุธที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561	นักเรียนได้คะแนนมาตรฐาน รวมเท่ากับ 87 แสดงว่า นักเรียนมีความสามารถทาง สติปัญญาอยู่ในระดับต่ำกว่า เกณฑ์เฉลี่ย
6.2 แบบทดสอบสติปัญญาที่ไม่ใช้ภาษา Naglieri Nonverbal Ability Test Individual Administration (NNAT1)	เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้ ประเมินความสามารถทางสติ ปัญญาที่ไม่ใช้ภาษาของ นักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม	วันพุธที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561	นักเรียนได้คะแนนมาตรฐาน รวมเท่ากับ 82 แสดงว่า นักเรียนมีความสามารถทาง สติปัญญาอยู่ในระดับต่ำกว่า เกณฑ์เฉลี่ย

ตาราง 1 (ต่อ)

เครื่องมือ	จุดประสงค์	วันที่เก็บ	ผลการประเมิน
6.3 แบบเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion Method)	เป็นแบบทดสอบที่ผู้ถูกทดสอบต้องเขียนหรือตอบประโยคให้สมบูรณ์ เพื่อใช้วัดบุคลิกภาพภายในด้านแรงจูงใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนคติ	วันอังคารที่ 25 กุมภาพันธ์ 2561	นักเรียนมีปัญหาในด้านสภาพทางอารมณ์และสังคม มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับเพื่อนและควบคุมอารมณ์ของตนเองไม่ได้
6.4 แบบประเมินพฤติกรรม (Conners' Rating Scales)	เป็นเครื่องมือที่ครูและผู้ปกครองใช้เพื่อประเมินพฤติกรรม ภาวะสมาธิสั้นของนักเรียน	วันอังคารที่ 25 กุมภาพันธ์ 2561	นักเรียนมีคะแนนประเมินด้านพฤติกรรมชน อยู่ไม่นิ่ง จากครู 69 คะแนน และจากผู้ปกครอง 74 คะแนน แสดงว่านักเรียนมีปัญหาด้านพฤติกรรมชน อยู่ไม่นิ่งในระดับควรส่งต่อแพทย์เพื่อรับการตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน
6.5 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์เด็กอายุ 6-11 ปี	เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ครู/ผู้ดูแลเด็กได้ทราบถึงจุดดีจุดเด่นของลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ที่ควรส่งเสริมและจุดอ่อนที่ควรพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	วันอังคารที่ 4 กันยายน 2560	นักเรียนมีคะแนนสูงที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสุข คือ รื่นเริงเบิกบาน และ ด้านดี คือ ยอมรับถูกผิด นักเรียนมีคะแนนต่ำสุดที่ต้องพัฒนาด้านเก่ง คือ มุ่งมั่นพยายาม และปรับตัวต่อปัญหา

ขั้นตอนที่ 2 การให้ความช่วยเหลือพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เหมาะสม ผู้วิจัยได้สร้างหนังสือภาพเรื่องราวทางสังคมและแผนการจัดกิจกรรมเรื่องราวทางสังคม เพื่อนำมาใช้ในการสอนทักษะการเล่นกับเพื่อนที่เหมาะสมให้กับนักเรียน โดยก่อนดำเนินกิจกรรม พบว่า นักเรียนยังมีพฤติกรรมชอบทำให้เพื่อนเจ็บตัวบ่อยครั้ง และหลังจากดำเนินกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนที่ดีขึ้นตามลำดับ โดยนักเรียนสามารถพูดขออนุญาตก่อนที่จะเข้าไปเล่นกับเพื่อนและสามารถรอให้เพื่อนอนุญาตก่อนแล้วจึงมือพานักเรียนเข้าไปเล่นด้วยได้ ถึงแม้ว่าผู้วิจัยจะหยุดการใช้เรื่องราวทางสังคมแล้วนักเรียนก็ยังสามารถปฏิบัติพฤติกรรมการเล่นที่ถูกต้องได้เมื่อถึงเวลาที่ต้องเล่นกับเพื่อน

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านผู้วิจัยได้จัดทำแผนเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่โดยเสนอผู้บริหารโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านและดำเนินการประชุมเพื่อจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านสำหรับนักเรียนในการเตรียมความพร้อมสู่โรงเรียนใหม่ รวมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละงานที่ได้

รับมอบหมาย เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่ ดังนี้ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน มีหน้าที่ในการเฝ้าอำนวยความสะดวกในเรื่องของการติดต่อประสานงานกับทีมผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาพิเศษ และให้ความเห็นเกี่ยวกับการวางแผนเปลี่ยนผ่าน 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียนติดต่อประสานงานกับแพทย์ที่ดูแลรักษานักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เข้ารับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์ และทำหน้าที่พานักเรียน ครู พ่อแม่ของนักเรียนไปพบแพทย์ 3) ผู้ปกครองให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน รับทราบปัญหา และหาแนวทางการช่วยเหลือ รวมทั้งให้ความเห็นเกี่ยวกับการวางแผนเปลี่ยนผ่าน 4) ครูประจำชั้นโรงเรียนเดิม มีบทบาทหน้าที่ในการพานักเรียนไปพบแพทย์ และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนใหม่ก่อนที่จะพานักเรียนกับผู้ปกครองของนักเรียนไปเยี่ยมชมโรงเรียนและทำการชี้แจงข้อมูลของนักเรียนกับครูโรงเรียนใหม่ 5) ครูการศึกษาพิเศษ เป็นผู้ช่วยผู้วิจัยในการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองของนักเรียน ชี้แจงข้อมูลให้ผู้ปกครองรับทราบถึงปัญหาของนักเรียน และขออนุญาตพานักเรียนไปพบแพทย์ และ 6) ครูประจำชั้นโรงเรียนใหม่ มีหน้าที่ดูแลนักเรียน ฝึกนักเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวเข้าสู่สภาพแวดล้อมใหม่ และมีหน้าที่ประเมินความสามารถในการปรับตัวเข้าสู่สภาพแวดล้อมใหม่

ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติตามแผนเปลี่ยนผ่านรองผู้อำนวยการและผู้วิจัยได้พานักเรียนและผู้ปกครองไปพบแพทย์ ซึ่งแพทย์ได้ทำการวินิจฉัยโรคและให้ยาควบคุมสมาธิที่นักเรียนเคยรับประทานติดต่อกันเป็นประจำทุกเดือนและแพทย์ได้ทำการส่งต่อนักเรียนเพื่อเข้ารับการปรับพฤติกรรมที่สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินีต่อไป จึงทำให้ผู้ปกครองรับทราบปัญหาของนักเรียน ใส่ใจนักเรียนมากขึ้น ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์อย่างใกล้ชิด และให้ความร่วมมือกับทุกฝ่ายในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสู่โรงเรียนใหม่ จากนั้นจึงได้ทำการติดต่อโรงเรียนใหม่ ทำให้ผู้วิจัยทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนใหม่ และยังทำให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับโรงเรียนใหม่ เมื่อผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลของนักเรียนกับครูประจำชั้นโรงเรียนใหม่และบุคลากรภายในโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน ซึ่งได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนเปลี่ยนผ่าน และดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้การเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่เป็นอย่างดี จากนั้นเมื่อผู้ปกครองได้เดินทางไปเยี่ยมชมโรงเรียนใหม่จึงเกิดความรู้สึกพึงพอใจที่ทางโรงเรียนใหม่มีบริการสนับสนุนที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน เกิดความไว้วางใจครูโรงเรียนเดิมที่ให้ความห่วงใยนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองหันมาใส่ใจดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลและติดตามผล จากการที่ได้ดำเนินการปฏิบัติตามแผนเปลี่ยนผ่านไปแล้ว ผู้วิจัยได้ประเมินผลและติดตามผลพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อน ดังนี้ 1) ด้านการเล่นกับเพื่อน พบว่า นักเรียนสามารถเล่นกับเพื่อนผู้ชายและเพื่อนผู้หญิงได้อย่างเหมาะสม คือ สามารถขออนุญาตก่อนที่จะเข้าไปเล่นกับเพื่อนได้ และไม่ทำให้เพื่อนเจ็บตัว 2) ด้านความสัมพันธ์กับครู นักเรียนรู้สึกผูกพันกับครูไว้วางใจครู อยากมาโรงเรียนมากขึ้น และมีความสุขที่ได้อยู่โรงเรียนใหม่ และ 3) ด้านการเรียน นักเรียนมีความตั้งใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น ทำให้มีผลการเรียนดีขึ้น เนื่องจากครูได้ย้ายที่นั่งของนักเรียนให้มานั่งหน้าห้องเรียนติดกับกระดานดำใกล้ครูและมีเพื่อนบดที่นั่งข้างกัน โดยครูให้ความสนใจและสอนพิเศษนักเรียนแบบตัวต่อตัวในเรื่องการอ่านและการเขียน

ตอนที่ 4 ผลการให้ความช่วยเหลือตามกระบวนการเปลี่ยนผ่านจากการให้ความช่วยเหลือในการเปลี่ยนผ่านไปสู่โรงเรียนใหม่ พบว่า นักเรียนสามารถเริ่มต้นเล่นกับเพื่อนได้ดีมากขึ้น โดยนักเรียนจะเริ่มจากการสัมผัสตัวเพื่อนแล้วขออนุญาตเพื่อน และรอให้เพื่อนอนุญาตก่อนที่จะเข้าไปเล่นด้วยได้ และ

สามารถเล่นกับเพื่อนผู้ชายและเพื่อนผู้หญิงได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้นักเรียนยังมีสัมพันธภาพที่ดีกับครู นักเรียนมักจะชอบบอกรักครู มีความรู้สึกผูกพันกับครู มีปัญหาอะไรจะมาเล่าให้ครูฟังอยู่เสมอ ส่งผลให้การเรียนของนักเรียนดีขึ้นด้วย

อภิปรายผล

จากการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนออทิสติกชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่ มีประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลการศึกษาเป็นรายกรณี เป็นการศึกษาข้อมูลจำเพาะของนักเรียนทั้งด้านสภาพร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และพฤติกรรม พบว่า นักเรียนมีความสามารถพิเศษทางด้าน การร้องเพลง เต้น และเล่นดนตรี ส่วนจุดด้อย คือ ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ และยังขาดทักษะในการเล่นกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับเพื่อน มีพฤติกรรมชุน อยู่ไม่นิ่ง มีความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ดังนั้นสิ่งที่จะต้องให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่ คือ พฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่ควรให้ความช่วยเหลือและมีจำเป็นเพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ดังแนวคิดของ Scarfe (1966 อ้างใน ปัทมา บันเทิงจิต, 2548) กล่าวว่า การเล่นนั้นทำให้เด็กสามารถเรียนรู้วิธีการเข้าหาเพื่อน ช่วยให้เด็กปรับตัวกับสภาพแวดล้อมและสังคม ทั้งสังคมในระบบโรงเรียนและสังคมนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้เด็กออทิสติกสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและใกล้เคียงเด็กปกติมากที่สุด

2. การให้ความช่วยเหลือพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เหมาะสม ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาทักษะการเล่นกับเพื่อนให้กับนักเรียน โดยใช้หนังสือภาพเรื่องราวทางสังคมและแผนการจัดกิจกรรมเรื่องราวทางสังคมเพื่อนำมาใช้ในการสอนทักษะการเล่นกับเพื่อนที่เหมาะสมให้กับนักเรียน โดยก่อนดำเนินกิจกรรม พบว่านักเรียนยังมีพฤติกรรมการเล่นที่ไม่เหมาะสม ทำให้เพื่อนเจ็บตัวบ่อยครั้ง และหลังจากดำเนินกิจกรรม พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนที่ดีขึ้นตามลำดับสอดคล้องกับการศึกษาของ อีรากร มณีรัตน์ (2553) ที่ศึกษาการพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วมระดับประถมศึกษาโดยใช้เรื่องราวทางสังคม พบว่า เมื่อให้นักเรียนอ่านเรื่องราวทางสังคมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยให้อ่านทีละเรื่องทุกวัน วันละ 2 ครั้ง สามารถลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนร่วมของนักเรียนออทิสติกได้

3. การจัดทำแผนเปลี่ยนผ่าน หลังจากที่ได้ให้ความช่วยเหลือพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนที่ไม่เหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำแผนเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่ โดยเสนอผู้บริหารโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนเปลี่ยนผ่าน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน มารดาของนักเรียน ครูประจำชั้นโรงเรียนเดิม ครูการศึกษาพิเศษ และครูประจำชั้นโรงเรียนใหม่ในการจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านมีความจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อเตรียมการให้ความช่วยเหลือ และแก้ปัญหาให้นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิมล อุดมพิริยะศักย์ (2548) กล่าวว่า กระบวนการเปลี่ยนผ่านที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายนักเรียนจากการรับบริการจากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่งซึ่งตัวนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องต้องมีการรับรู้และเตรียมการร่วมกันทุกฝ่าย เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนยังคงได้รับบริการที่ต่อเนื่องเพื่อเตรียมการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

4. การปฏิบัติตามแผนเปลี่ยนผ่าน ผู้วิจัยได้พานักเรียนไปพบแพทย์ ซึ่งแพทย์ได้ทำการวินิจฉัยโรคและให้การรักษาโดยใช้ยาควบคุมสมาธิมารับประทานติดต่อกันเป็นประจำทุกเดือน จากนั้นจึงได้ทำการติดต่อโรงเรียนใหม่ ทำให้ผู้วิจัยทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนใหม่ และยังทำให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับโรงเรียนใหม่ จากนั้นเมื่อผู้ปกครองได้เดินทางไปเยี่ยมชมโรงเรียนใหม่จึงเกิดความรู้สึกพึงพอใจที่ทางโรงเรียนใหม่มีบริการสนับสนุนที่สอดคล้องต่อความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน เกิดความไว้วางใจกับครูโรงเรียนเดิมที่ให้ความห่วงใยนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองหันมาใส่ใจดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สุจิตพร สี่ฝั้น (2550) กล่าวว่า การให้บริการในระยะเชื่อมต่อนเฉพาะบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก รายงานทางการแพทย์ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระยะเชื่อมต่อนี้โดยเร็วที่สุด จากนั้นควรให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสเยี่ยมชมโรงเรียน ทั้งกรณีที่พาเด็กเข้าเยี่ยมโรงเรียนด้วย และกรณีที่ผู้ปกครองมาโดยไม่พาเด็กมาด้วย โดยผู้ปกครองควรได้เห็นอาคารสถานที่และวิธีการที่ครูทำงานร่วมกับเด็กคนอื่นๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน การพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับครูคนใหม่ก่อนเปิดเรียน เพื่อครูได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและรู้วิธีที่จะช่วยเหลือเด็กเมื่ออยู่ในชั้นเรียน เพื่อเป็นสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างเด็ก พ่อแม่/ผู้ปกครอง และครู เพื่อนักเรียนและครอบครัวไม่เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

5. การประเมินผลและติดตามผล จากการทำได้นำเนินการปฏิบัติตามแผนเปลี่ยนผ่านไปแล้ว ผู้วิจัยได้ประเมินผลและติดตามผลพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อน พบว่า นักเรียนสามารถเล่นกับเพื่อนผู้ชายและเพื่อนผู้หญิงได้อย่างเหมาะสม คือ สามารถพูดขออนุญาตก่อนที่จะเข้าไปเล่นกับเพื่อนได้เองและไม่ทำให้เพื่อนเจ็บตัว และนักเรียนยังรู้สึกผูกพันกับครู ไว้วางใจครู มีความสุขที่ได้อยู่โรงเรียนใหม่ ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาของ จิราภรณ์ อักษรนุ (2557) ที่ศึกษาความสามารถในการปรับตัวสู่สภาพแวดล้อมใหม่ของเด็กออทิสติกโดยใช้แผนเปลี่ยนผ่านเฉพาะบุคคลจากบ้านสู่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด พบว่า หลังจากที่มีการจัดกิจกรรมตามแผนเปลี่ยนผ่านแล้วพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมในการใช้โรงอาหาร และการทำกิจกรรมหน้าเสาธงดีขึ้นตามลำดับ

6. จากการทำให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้าสู่สภาพแวดล้อมใหม่ได้เป็นอย่างดี โดยผู้วิจัยพบว่า นอกจากผลสำเร็จที่เกิดจากการปฏิบัติตามกระบวนการ 5 ขั้นตอนแล้วยังพบปัจจัยของความสำเร็จ ดังนี้

6.1 ด้านความสัมพันธ์กับครู นักเรียนรู้สึกอยากมาโรงเรียนมากขึ้น เมื่อมีปัญหาอะไรก็จะมาเล่าให้ครูฟังอยู่เสมอ มักจะบอกรักครู ผูกพันกับครู และไว้วางใจครูโรงเรียนใหม่ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูโรงเรียนใหม่ เป็นครูการศึกษาพิเศษที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เมื่อได้รับทราบข้อมูลของนักเรียนอย่างละเอียดจากครูโรงเรียนเดิมก็พร้อมที่จะนำไปใช้ในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ทันที นอกจากนี้ครูโรงเรียนใหม่ยังมีสัมพันธ์ที่ดีกับครูโรงเรียนเดิมและผู้ปกครองของนักเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่ามีครูโรงเรียนเดิมคอยเป็นผู้เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับครูโรงเรียนใหม่ให้มีสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกัน ทำให้ผู้ปกครองของนักเรียนไว้วางใจครูโรงเรียนใหม่ และทำให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น

6.2 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมการเล่นที่ถูกต้องกับเพื่อนได้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูโรงเรียนเดิมมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จึงได้นำเทคนิคการปรับพฤติกรรมโดยใช้เรื่องราวทางสังคมมาใช้แก้ปัญหาลเล่นกับเพื่อนของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีทักษะการเล่นกับเพื่อนที่ดีขึ้นก่อนเปลี่ยนผ่านไปสู่โรงเรียนใหม่ ประกอบกับเวลาที่นักเรียนอยู่โรงเรียนจะรับประทานยาควบคุมสมาธิอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกวันทั้งเวลาเช้าและพักกลางวัน ทำให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเองได้ และเพื่อนที่โรงเรียนใหม่ก็ยังให้ความรัก ความเข้าใจ เห็นนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม คอยให้คำแนะนำ พานักเรียนไปรู้จักสถานที่ต่างๆ ภายในโรงเรียน ทำให้นักเรียนรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย เวลาอยู่ที่โรงเรียนใหม่ นอกจากนี้การที่ครูโรงเรียนเดิมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการเปลี่ยนผ่าน ทำให้สามารถส่งต่อนักเรียนให้กับครูประจำชั้นโรงเรียนใหม่ได้อย่างราบรื่น

6.3 ด้านการเรียน นักเรียนมีความตั้งใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น ทำให้มีผลการเรียนดีขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนได้เรียนในห้องเรียนรวมที่มีทั้งเด็กทั่วไปและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนรวมอยู่ด้วยกันจำนวนไม่มากนัก ทำให้ครูสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง และมีเพื่อนที่เป็นบัดดี้นั่งใกล้กันคอยช่วยเหลือเรื่องการเรียน รวมทั้งมีครูการศึกษาพิเศษ และนักจิตวิทยาให้การดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด หลังเลิกเรียนครูประจำชั้นที่โรงเรียนใหม่จะสอนพิเศษให้กับนักเรียนแบบตัวต่อตัว และทางโรงเรียนใหม่ยังมีห้องดนตรีให้นักเรียนได้ฝึกตีกลองสะบัดชัยในตอนพักกลางวันและวันเสาร์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถพิเศษทางด้านดนตรี ประกวดร้องเพลง และเต้นในวันสำคัญต่างๆ ของโรงเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง และอยู่โรงเรียนใหม่ได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการจัดอบรมครูและผู้ปกครองให้รับทราบเกี่ยวกับการศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี เพื่อให้สามารถรวบรวมและวิเคราะห์พฤติกรรมเชิงลึกของนักเรียนได้ก่อนที่จะส่งต่อถึงทีมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ
2. ในการรวบรวมข้อมูลกรณีศึกษา ครูและผู้ปกครองควรร่วมกันรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนที่ชัดเจน แล้วนำมาเตรียมความพร้อมให้แก่แก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนที่มีภาวะออทิซึมสามารถเปลี่ยนผ่านสู่โรงเรียนใหม่ได้อย่างราบรื่น
3. การใช้เรื่องราวทางสังคมครูผู้สอนควรมีความอดทน ใจเย็น ให้ความเมตตาในการฝึกหรือให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติตามได้ จะทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะด้านการเล่นกับเพื่อนได้ดียิ่งขึ้น
4. การจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านจะต้องมีการสร้างทีมบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ที่ต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ให้ความร่วมมือและมีการประสานงานกัน โดยการทำงานกันเป็นทีม ประกอบด้วยบุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย
5. ในการปฏิบัติตามแผนเปลี่ยนผ่านสามารถเพิ่มหรือขยายระยะเวลาในการปฏิบัติตามแผนได้เพื่อเป็นประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีภาวะออทิซึมได้อย่างเหมาะสม
6. ควรมีการติดตามผลการจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านสำหรับนักเรียนออทิสติกอย่างต่อเนื่อง จะทำให้การจัดทำแผนเปลี่ยนผ่านไปสู่โรงเรียนใหม่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2558). *แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์เด็กอายุ 6 – 11 ปี*. นนทบุรี: กรมสุขภาพจิต.
- จิราภรณ์ อักษรนุ. (2557). *การศึกษาความสามารถในการปรับตัวสู่สภาพแวดล้อมใหม่ของเด็กออทิสติกโดยใช้แผนเปลี่ยนผ่านเฉพาะบุคคลจากบ้านสู่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ดารณี อุทัยรัตนกิจ, ชาญวิทย์ พรนภดล, วัจนินทร์ โรหิตสุข, นิรมล ยสินทร, สุพัตรา วงศ์วิเศษ แอนดราตี, ฐาปณีย์ แสงสว่าง และ วิรมลล์ โล้เจริญรัตน์. (2559). *แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิสซึม*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาและพัฒนากิจการการศึกษาพิเศษ “คุณพุ่ม” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดารณี อุทัยรัตนกิจ, ผกามาศ นันทจิรวัดณ์, ธัชทฤต เทียมธรรม, และ เนตรบุญ บุญรัตนกรกิจ. (2558). *การประเมินความพร้อมทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. (2560). *เรียนรู้และเข้าใจเด็กออทิสติก*. สืบค้นเมื่อ 16 มีนาคม 2561 จาก <http://www.happyhomeclinic.com/au06-understand.htm>.
- จิรากร มณีรัตน์. (2553). *การพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วมระดับประถมศึกษาโดยใช้เรื่องราวทางสังคม*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนการศึกษาพิเศษ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปัทมา บันเทิงจิต. (2548). *การศึกษาทักษะทางสังคมด้านการเล่นกับเพื่อนของเด็กออทิสติกโดยการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้านของไทยประกอบกับการสื่อด้วยภาพ*. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญแข ลิมศิลา. (2547). *รวมเรื่อน่ารู้เกี่ยวกับออทิสซึม*. สมุทรปราการ: ช.แสงงามการพิมพ์.
- ศูนย์บริการจิตวิทยาและแนะแนว. (2560). *แบบประเมินพฤติกรรม (Conners' Rating Scales)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการจิตวิทยาและแนะแนว โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุขิริน เย็นสวัสดิ์. (2553). *เปิดโลกออทิสติก*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุจิตพร สีนัน. (2550). *การพัฒนาแบบการให้บริการในระยะเชื่อมต่อกับเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจากระบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเข้าสู่ระบบโรงเรียน*. ปริญญาโทการศึกษาดุขภูบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิมล อุดมพิริยะศักดิ์. (2548). *การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2554). *การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- Hart, J.E., & Whalon, K.J. (2011). Creating social opportunities for students with autism spectrum disorder in inclusive settings. *Intervention in school and clinic, 20* (10), 1-6.

Naglieri, Jack, A. (2003). *Naglieri Nonverbal Ability Test Individual Administration*.
San Antonio: The Psychological Corporation.

Reynolds, Cecil R., Hickman, & Julia A. (2004). *Draw-a-Person Intellectual Ability Test
for Children, Adolescents, and Adults*. Texas: Pro-Ed.

บทความวิจัย (Research Article)

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดฉิม ด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ

A STUDY OF READING AND WRITING THAI LANGUAGE ACHIEVEMENT OF THE SECOND GRADE STUDENTS AT BAN KUDCHIM SCHOOL THROUGH RESPONSE TO INTERVENTION PROCESS

Received: February 4, 2019

Revised: March 6, 2019

Accepted: April 13, 2019

ภาสกร พลรัตน์^{1*} อัญชลี สารรัตน์²
Passakhon Ponrat^{1*} Unchalee Samrattana²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

^{1,2}Faculty of Education, Khon Kaen University, Khon Kaen 40002, Thailand

*Corresponding author, E-mail address: krupassakhon@gmail.com

บทคัดย่อ

กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RTI) เป็นกระบวนการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและการวัดผลหลายระยะ ที่สามารถใช้ในการคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงด้านการอ่านและเขียนเพื่อให้ความช่วยเหลือสองทักษะดังกล่าวก่อนที่นักเรียนจะล้มเหลวในการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ และเพื่อเปรียบเทียบเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์และจุดตัดอิงกลุ่มแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ใช้ในการคัดกรองนักเรียนเข้าสู่กระบวนการช่วยเหลือทั้ง 3 ระยะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดฉิม จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีทั้งหมด 2 ชนิด ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 3 ระยะ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ทั้งชั้น แผนการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย และแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าแบบแผนการทดลองที่ใช้คือ แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (One-Group Pretest-Posttest design) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ พบว่า

1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือสามระยะ มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60 จำนวน 22 คน จากนักเรียนทั้งชั้น 25 คน โดยในการช่วยเหลือระยะที่ 1 ไม่ผ่าน 14 คน การช่วยเหลือระยะที่ 2 การสอนเป็นกลุ่มย่อย ไม่ผ่าน 7 คน การช่วยเหลือระยะที่ 3 การสอนเป็นรายบุคคล ไม่ผ่าน 3 คน

1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 20.72 (51.80%) และหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 28.68 (71.70%) เพิ่มขึ้น 7.96 คะแนน ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าขึ้นคิดเป็นร้อยละ 19.90

2. การเปรียบเทียบเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์และจุดตัดแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ พบว่าการคัดกรองนักเรียนจากระยะที่ 1 เพื่อให้การช่วยเหลือระยะที่ 2 จุดตัดที่เกณฑ์ร้อยละ 60 ตรงกับเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 47 และในคัดกรองนักเรียนจากระยะที่ 2 เพื่อให้การช่วยเหลือระยะที่ 3 พบว่าจุดตัดที่เกณฑ์ร้อยละ 60 ตรงกับเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 46 หมายความว่า นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 47 ในระยะที่ 1 และ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 46 ในระยะที่ 2 จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ และเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และ 25 พบว่า ในระยะที่ 1 เกณฑ์จุดตัดการผ่านร้อยละ 60, จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และจุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 14, 8 และ 6 คน ตามลำดับ และในระยะที่ 2 เกณฑ์จุดตัดการผ่านร้อยละ 60, จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และจุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 7, 5 และ 4 คนตามลำดับซึ่งแสดงว่าจุดตัดแบบอิงเกณฑ์ที่ร้อยละ 60 ได้จำนวนนักเรียนที่ต้องให้การช่วยเหลือมากกว่า

คำสำคัญ: กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ อาร์ทีไอ การอ่านและการเขียนภาษาไทย

Abstract

Response to Intervention (RTI) is the process of organizing the curriculum, instruction and assessment within a multi-tier system. RTI system is used for screening students who are at risk in reading and writing skills and helping them achieve both skills before they fail to study in the upper class.

The purposes of the research were to study reading and writing Thai language achievement through RTI process of the second grade students and compare criterion-referenced scores and norm-reference scores by using percentile cut off scores used to screen students for the 3 tiers. The population was the second grade students at Ban Kud Chim School. The two research instruments drawn for this study were: 1) three tier lesson plans consisted of lesson plans for the whole class, ones for students in small groups, and ones for individual students and 2) the achievement test and progress monitoring tests on reading and writing Thai language. The One-Group Pretest-Posttest design was used in this study. The data were statistically analyzed using percentage, mean, standard deviation, and percentile.

The findings of the study were as follows:

1. Reading and writing Thai language achievement of second grade students through RTI.

1.1 Second grade students who were taught with 3 tiers on RTI process, 22 out of 25 students passed 60% criterion. In tier 1, 14 students did not pass; in tier 2 using small group teaching technique did not pass 7 students; and in tier 3 using individualized intervention did not pass 3 students respectively.

1.2 Second grade students who were taught with RTI process had reading and writing Thai language higher posttest results than pretest ones. Before applying those techniques, the mean score was 20.72 (51.80%); and after implementing the mean score was 28.68 (71.70%). The students had increased progress point at 7.96 (19.90%).

2. Comparison of criterion-referenced scores and norm-reference scores by using percentile cut-off scores through RTI, it was found that the screening of not-passed students from tier 1 to go on to tier 2 with the 60% criterion cut-off scores was equal to the percentile cut-off score of 47; and the screening of not-passed students from tier 2 to go on to tier 3 with the 60% criterion cut-off scores was equal to the percentile cut-off score of 46 meaning students with below the percentile score of 47 in tier 1 and 46 in tier 2 needed to be assisted. When compared to the common percentile cut-off score of 35 and 25 it was found that in tier 1, with the 60% criterion cut-off scores, there were 14, 8, and 6 not-passed students respectively. And, in tier 2, there were 7, 5, and 4 not-passed students respectively. This showed that the 60% criterion cut-off scores indicated more numbers of assistance needed students.

Keyword: Response to Intervention, RTI, Reading and writing Thai language

บทนำ

การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคมการอ่านทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตสู่สิ่งที่ดีที่สุด การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) สำหรับการเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งที่ใช้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ (วรรณิ โสมประยูร, 2553) จากการศึกษาเรื่องการอ่านและการเขียนภาษาไทย พบว่า ในปัจจุบันเด็กไทยในระดับประถมศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ยังมีความยากลำบากในการอ่าน การเขียนภาษาไทย ซึ่งมีทั้งที่อ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง ในระดับที่รุนแรง ระดับอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จึงส่งผลกระทบ ไปถึงการเรียนรู้อื่นๆ เป็นอย่างมาก เพราะนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ก็จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอื่นๆ ตกต่ำตามไปด้วย (เกศรินทร์ ศรีชนะ, 2559) นอกจากนี้ กษมา วรวรรณ ณ ออยุธยา (2552, อ้างถึงใน ฟาภีนา วงศ์เลขา, 2552) ยังพบว่าปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ มาจาก 4 สาเหตุใหญ่ คือ 1) ปัญหาครอบครัวยากจน ทำให้เด็กต้องขาดเรียนบ่อยๆ จนเวลาเรียนไม่ครบ 2) เด็กที่ไม่ได้พูดภาษาไทยที่บ้าน 3) เด็กมีความบกพร่อง

ทางการเรียนรู้ ซึ่งมีประมาณร้อยละ 5-6 และบางโรงเรียนอาจมีมากกว่านี้ และ 4) เด็กในโรงเรียนที่มีครูไม่เพียงพอ จาก 4 สาเหตุดังกล่าว หลายโรงเรียนได้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแก้ไขปัญหาการอ่านและการเขียนภาษาไทย เช่น การกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนต่อเนื่อง สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นความสำคัญของภาษาไทย เป็นต้น ในวิธีการที่หลากหลายดังกล่าว การตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to intervention: RTI) เป็นระบบการช่วยเหลือที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนที่มีภาวะเสี่ยงด้านการอ่านและเขียน

การตอบสนองต่อการช่วยเหลือ เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการศึกษาที่บูรณาการทฤษฎีหลักสูตร วิธีสอนและการวัดและประเมินผลผู้เรียนในลักษณะการติดตามความก้าวหน้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความยุ่งยากหรือความลำบากในการเรียนรู้ หรือมีปัญหาด้านพฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ (Behavior difficulties) และใช้เป็นระบบการคัดกรองนักเรียนเพื่อรับให้การช่วยเหลือผู้เรียนเหล่านั้นด้วยวิธีสอนที่ใช้ได้ผล โดยเป็นวิธีสอนที่มีหลักฐานทางการวิจัย (Research-based instructional intervention) ร่วมกับการวัดความก้าวหน้านักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหากพบผู้เรียนที่มีความยุ่งยากในการเรียนรู้เร็วเท่าไร และรีบให้ความช่วยเหลือก็จะทำให้จำนวนผู้เรียนที่จะล้มเหลวทางการศึกษาลดน้อยลง (อัญชลี สารรัตน์, 2557) หลักการสำคัญในการใช้กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือแบ่งเป็น 3 ระยะ (Three Tier Model) ระยะที่ 1 (Tier1) เป็นการจัดการเรียนการสอนตามปกติสำหรับผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยใช้วิธีการหลากหลายที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ระยะที่ 2 (Tier2) เป็นการช่วยเหลือผู้เรียนที่เรียนไม่ทันเพื่อนโดยจัดเป็นกลุ่มเล็กๆ และมีการประเมินผู้เรียนเป็นระยะเพื่อติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ระยะที่ 3 (Tier3) เป็นการสอนผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้เทคนิคเฉพาะด้าน ซึ่งผู้เรียนในระยะที่ 3 อาจเป็นนักเรียนที่มีความเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้หรือมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ต้องนำไปรับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์อย่างละเอียดเพื่อรับบริการด้านการศึกษาพิเศษ เช่น ทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลต่อไป (อัญชลี สารรัตน์, 2557; ประพิมพ์พงศ์ วัฒนธรัตน์, 2558) จะเห็นได้ว่ากระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นระบบการให้ความช่วยเหลือด้านการสอนแก่นักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงต่อการบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยไม่ตีตราเด็กในลักษณะของการเป็นเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ แต่ยึดทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคลว่า เด็กทุกคนมีความแตกต่างกัน มีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแตกต่างกัน เช่น การเรียนรู้ ความจำ ความอดทน สมาธิ และเรียนรู้ได้ดีด้วยวิธีการที่ต่างกัน นอกจากนั้นกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ยังเป็นระบบการคัดกรองที่มีประสิทธิภาพจากการสอนของครู และให้การช่วยเหลือตั้งแต่ต้นเพื่อป้องกันการล้มเหลวในการเรียนขั้นที่สูงขึ้น และเมื่อผ่านกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือแล้ว หากเด็กยังไม่พัฒนาขึ้นก็จะได้รับการจัดการศึกษาพิเศษต่อไป ดังที่ ดารณี ศักดิ์ศิริผล (2556) ได้กล่าวเอาไว้ว่า หากผู้ที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือเด็กที่มีความยากลำบากในการอ่าน การเขียน ก่อนที่เด็กจะมีอายุ 9 ปี หรือกำลังเรียนอยู่ชั้น ป.3 เด็กร้อยละ 90 ที่มีปัญหาด้านการอ่านการเขียนจะมีความสามารถอ่านออกเขียนได้เช่นเดียวกับเด็กปกติ

โรงเรียนบ้านกุดฉิม เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 คือเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนเข้ามาเรียนโดยไม่กีดกัน ปัญหาที่ตามมา ได้แก่ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ครูขาดความรู้ความเข้าใจการสอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนไม่พัฒนาขึ้น นอกจากนี้ครูยังขาดความสามารถในการ

คัดกรองนักเรียน ทำให้ไม่สามารถคัดกรองและคัดแยกนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนได้ถูกต้องและจากการศึกษาผลการประเมินการอ่านออกของผู้เรียน (Reading Test: RT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดฉิม ปีการศึกษา 2560 พบว่า ด้านการอ่านได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 67.56 ต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.07 และระดับประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 71.60 และจากการพิจารณาผลคะแนนของนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่ามีนักเรียนที่ได้คะแนนไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 60 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 28 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด (โรงเรียนบ้านกุดฉิม, 2560)

ในการคัดกรองผู้เรียนเข้าสู่การช่วยเหลือระยะต่างๆ ของกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ นั้น นิยมใช้เกณฑ์จุดตัดอยู่ 2 แบบ คือ 1) แบบอิงเกณฑ์ที่ร้อยละ 60 และ 2) แบบอิงกลุ่มด้วยค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีการสรุปว่าการกำหนดจุดตัดแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่มวิธีใดเหมาะสมกว่าวิธีใด ทั้ง 2 สองวิธีทั้งข้อเด่น และข้อด้อย คือ แบบอิงกลุ่มด้วยค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ เหมาะที่จะใช้เมื่อมีนักเรียนจำนวนมาก และมีความเป็นมาตรฐานในเชิงเปรียบเทียบมากกว่า เพราะคะแนนที่ใช้ในการคำนวณมักได้จากข้อสอบมาตรฐาน แต่แบบอิงเกณฑ์จะใช้ง่ายกว่าและไม่มีข้อจำกัดด้านจำนวนนักเรียน ครูสามารถใช้การวัดความสามารถของผู้เรียนที่อิงตามหลักสูตร (Curriculum based measurement) ที่ครูใช้จัดการเรียนการสอนได้โดยตรงและใช้ได้บ่อยครั้ง จะมีนักเรียนในชั้นที่คนก็ใช้ได้ (อัญชลี สารรัตน์, 2557) ทั้งสองวิธีดังกล่าวและการใช้เกณฑ์จุดตัดที่แตกต่างกัน ทำให้ได้จำนวนนักเรียนที่ต้องการให้ความช่วยเหลือแตกต่างกัน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจเปรียบเทียบเกณฑ์จุดตัดเพื่อให้การช่วยเหลือในระยะที่ 2 (Tier 2) และระยะที่ 3 (Tier 3) ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ของแบบอิงเกณฑ์ที่ร้อยละ 60 และแบบอิงกลุ่มด้วยค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และ 25 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้เป็นจุดตัดในการคัดกรองผู้เรียนเข้าสู่ระยะการให้ความช่วยเหลือระยะที่ 1 และ 2 ในกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกกำหนดเกณฑ์จุดตัดที่เหมาะสมต่อไป

ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความจำเป็นที่จะช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเสี่ยงด้านการอ่าน การเขียน และเห็นความสำคัญและประโยชน์ของกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ในการนำมาปรับใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดฉิม เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์และสมรรถนะด้านการอ่านและการเขียนของของนักเรียน ตลอดจนหาคำอธิบายเกี่ยวกับเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์ด้วยค่าร้อยละและอิงกลุ่มด้วยเปอร์เซ็นต์ไทล์

วัตถุประสงค์การวิจัย

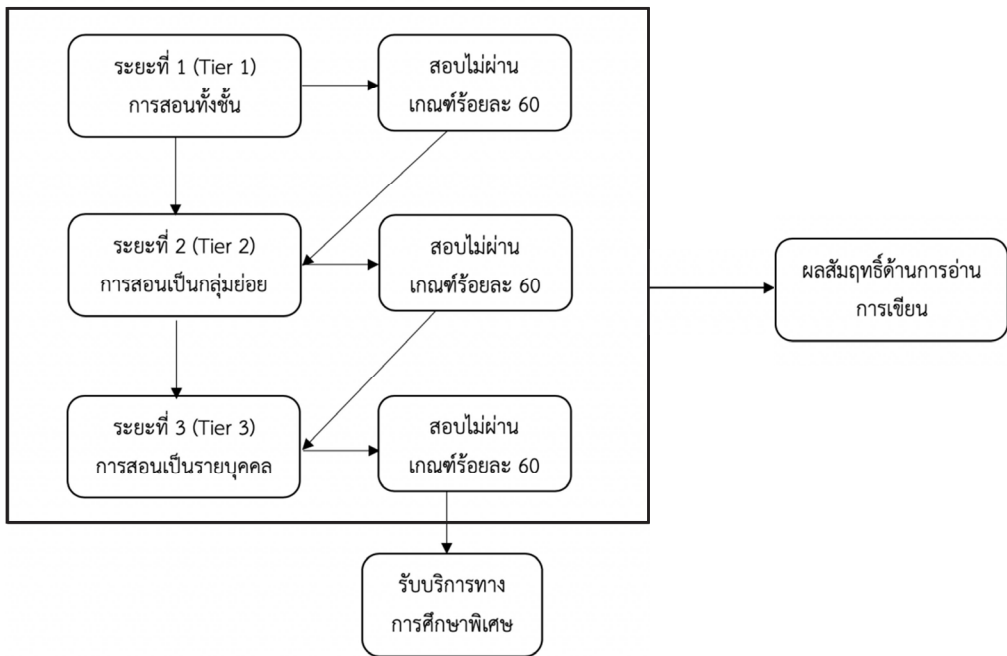
1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RTI)
2. เพื่อเปรียบเทียบเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์และจุดตัดแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ใช้ในกระบวนการคัดกรอง ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RTI)

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

1. ตัวแปรต้น คือ กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ
2. ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนและจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนการอ่าน และการเขียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ในแต่ละระยะของการช่วยเหลือ ดังแสดงในภาพ 1

กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรเป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดฉิม ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 25 คน โดยมีเกณฑ์การเลือกดังนี้

- 1.1 เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวม
- 1.2 ผู้บริหาร คณะครูของโรงเรียนและผู้ปกครองยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย
- 1.3 ผู้วิจัยเป็นครูประจำชั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนรู้อย่างได้คุณภาพ

2. ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 จัดเตรียมเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัย
- 2.2 ทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน การทดสอบในครั้งนี้ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียน

2.3 ดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ทั้ง 3 ระยะ โดยระยะที่ 1 (Tier 1) การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทั้งชั้น ระยะที่ 2 (Tier 2) การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ระยะที่ 3 (Tier 3) การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคล และเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนของกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ

2.4 ทดสอบหลังเรียน และวิเคราะห์ข้อมูล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) พร้อมแบบฝึกหัดวัดความก้าวหน้า ประกอบด้วยแผนทั้งหมด 3 ระยะ คือ

3.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนทั้งชั้น จำนวน 30 แผน ซึ่งใช้สอน 11 สัปดาห์

3.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย จำนวน 26 แผน ซึ่งใช้สอน 14 สัปดาห์

3.1.3 แผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลจำนวน 26 แผน ซึ่งใช้สอน 14 สัปดาห์

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียน ประกอบด้วย

3.2.1 แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน จำนวน 40 ข้อซึ่งเป็นเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ “อ่านออก” และ “เขียนได้” ที่จัดทำโดยสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและกำหนดให้โรงเรียนใช้สำหรับประเมินทักษะการอ่านและการเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) และแบบทดสอบความก้าวหน้า จำนวน 50 ข้อ

4. การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

4.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเสนอแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและการเขียนต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมเชิงเนื้อหา พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.78 สำหรับแบบทดสอบได้พิจารณาค่าความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1

4.2 ความเชื่อมั่นนำแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต (Inter-observer Agreement: IOA) โดยวิธีหาค่าแต่ละจุด (Point by point method) โดยผู้สังเกต 3 ท่าน ได้ค่าความสอดคล้อง เท่ากับร้อยละ 96

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 15 พฤษภาคม 2561 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2561 ณ โรงเรียนบ้านกุดฉิม จังหวัดนครพนม โดยใช้กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (The One Group Pretest-Posttest Design)

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

6.1 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RTI) ดังนี้

6.1.1 วิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนของนักเรียนหลังจากผ่านกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือกับเกณฑ์การผ่านร้อยละ 60

6.1.2 วิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนหลังจากผ่านกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ

6.2 เปรียบเทียบเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์ และเกณฑ์จุดตัดแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ของนักเรียนในระยะเวลาที่ 1 และระยะเวลาที่ 2 ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to Intervention: RTI) โดยการนำลำดับที่ของนักเรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์ร้อยละ 60 ไปเทียบหาลำดับที่ว่าตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่เท่าใด แล้วนำไปเทียบกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่นิยมใช้เป็นเกณฑ์จุดตัดในการช่วยเหลือ คือ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และ 25

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปผลเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ พบว่า

1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ 3 ระยะเวลา มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนของผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 จำนวน 22 คน จากนักเรียนทั้งชั้น 25 คน โดยในการช่วยเหลือระยะที่ 1 ไม่ผ่าน 14 คน การช่วยเหลือระยะที่ 2 การสอนเป็นกลุ่มย่อย ไม่ผ่าน 7 คน และเมื่อผ่านการช่วยเหลือทั้ง 3 ระยะเวลา พบว่า มีนักเรียนไม่ผ่าน 3 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน

คะแนน	จำนวนนักเรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ					
	ระยะที่ 1 (Tier 1)		ระยะที่ 2 (Tier 2)		ระยะที่ 3 (Tier 3)	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ร้อยละ 60	11	14	7	7	0	3

จากตาราง 1 จะเห็นว่า นักเรียนที่ได้คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ในระยะที่ 1 มีจำนวน 14 คน ในระยะที่ 2 มีจำนวน 7 คน ในระยะที่ 3 มีจำนวน 3 คน

1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 20.72 (51.80 %) และหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 28.68 (71.70 %) เพิ่มขึ้น 7.96 คะแนนแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าขึ้นคิดเป็นร้อยละ 19.90 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน ก่อนและหลังใช้กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ

ผลการทดสอบ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ก่อนการทดลอง	25	20.72	51.80	13.62
หลังการทดลอง	25	28.68	71.70	11.29
ผลต่างของคะแนนและร้อยละ		7.96	19.90	

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน หลังใช้กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ สูงกว่าก่อนใช้กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ โดยก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 20.72 และหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 28.68 เพิ่มขึ้น 7.96 คะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบหลังเรียน ลดลงกว่าการทดสอบก่อนการทดลอง

2. การเปรียบเทียบเกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์และจุดตัดแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ตามกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ พบว่าการคัดกรองนักเรียนจากระยะที่ 1 เพื่อให้การช่วยเหลือระยะที่ 2 ที่เกณฑ์จุดตัดร้อยละ 60 ตรงกับเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 47 และในคัดกรองนักเรียนจากระยะที่ 2 เพื่อให้การช่วยเหลือระยะที่ 3 ที่เกณฑ์จุดตัดร้อยละ 60 ตรงกับเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 46 หมายความว่า นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 47 ในระยะที่ 1 และ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 46 ในระยะที่ 2 จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ และเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์จุดตัดที่นิยม คือ จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และ 25 พบว่า ในระยะที่ 1 เกณฑ์จุดตัดการผ่านร้อยละ 60, จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และจุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 14, 8 และ 6 คน ตามลำดับ และในระยะที่ 2 เกณฑ์จุดตัดการผ่านร้อยละ 60, จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และจุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 7, 5 และ 4 คนตามลำดับดังตารางที่ 3 และ 4

ตาราง 3 เปรียบเทียบคะแนนที่ใช้จุดตัดแบบอิงเกณฑ์และแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์
 ในระยะที่ 1 (Tier 1)

คะแนนที่ได้ จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน	จำนวน นักเรียน	คิดเป็น ร้อยละ	ตรงกับ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่
24	0	60.00	47
20	6	50.00	42
16	0	40.00	35
13	1	32.50	30
12	1	30.00	26
11	0	27.50	25
10	3	25.00	18
9	1	22.50	10
0	2	0.00	4
รวมจำนวน นักเรียนที่ไม่ผ่าน	14		

จากตาราง 3 พบว่า ในระยะที่ 1 นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ซึ่งตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 47 มีจำนวน 14 คน และเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 8 คน และเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 6 คน

ตาราง 4 เปรียบเทียบคะแนนที่ใช้จุดตัดแบบอิงเกณฑ์และแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์
 ในระยะที่ 2 (Tier 2)

คะแนนที่ได้ จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน	จำนวน นักเรียน	คิดเป็น ร้อยละ	ตรงกับ เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่
46	2	60	46
25	2	50.00	43
24.27	0	48.54	35
24	1	48.00	32
23	1	46.00	25
0	3	0.00	11
รวมจำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่าน 7			

จากตาราง 4 พบว่า ในระยะที่ 2 นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ซึ่งตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 46 มีจำนวน 7 คน และเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 5 คน และเกณฑ์จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 4 คน

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยขออภิปรายผลเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เมื่อได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือสามระยะ พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 มีจำนวนเพิ่มขึ้น หรือมีจำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ลดลง โดยในระยะที่ 1 การสอนทั้งชั้น ไม่ผ่านเกณฑ์ 14 คน ระยะที่ 2 การสอนเป็นกลุ่มย่อย ไม่ผ่าน 7 คน ระยะที่ 3 การสอนเป็นรายบุคคล ไม่ผ่าน 3 คนรวมสามระยะผ่านเกณฑ์จำนวน 22 คน ซึ่งแสดงว่าการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือสามระยะ สามารถทำให้จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 เพิ่มขึ้น และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นระบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีความยุ่งยากในการเรียนรู้โดยไม่ตีตราเด็กว่าเป็นเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ แต่ยึดทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคลว่า เด็กทุกคนมีความแตกต่างกันและมีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแตกต่างกัน เช่น การเรียนรู้ ความจำ ความอดทน สมาธิ และอาจเรียนรู้ได้ดีด้วยวิธีการที่ต่างกัน บางคนเรียนรู้ได้ดีจากสื่อที่เป็นภาพ บางคนเรียนรู้ได้ดีจากสื่อที่สัมผัสได้ การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเหล่านั้นด้วยวิธีสอนที่ใช้ได้ผล โดยเป็นวิธีสอนที่มีหลักฐานทางการวิจัย (Research-based instructional intervention) ร่วมกับการวัดความ

ก้าวนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหากพบนักเรียนที่มีความยุ่งยากในการเรียนรู้เร็วเท่าไร และรีบให้ความช่วยเหลือก็จะทำให้จำนวน นักเรียนที่จะล้มเหลวทางการศึกษาลดน้อยลง (อัญชลี สารรัตน์, 2557) อีกทั้งรูปแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือแบ่งเป็น 3 ระยะ (Three Tier Model) ระยะที่ 1 (Tier1) เป็นการจัดการเรียนการสอนตามปกติสำหรับนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยใช้วิธีการหลากหลายที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ระยะที่ 2 (Tier2) เป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนไม่ทันเพื่อน โดยจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และมีการประเมินผู้เรียนเป็นระยะเพื่อติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ระยะที่ 3 (Tier3) เป็นการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นรายบุคคลโดยใช้เทคนิคเฉพาะด้าน (ประพิมพ์พงศ์ วัฒนารัตน์, 2558) การให้ความช่วยเหลือสามระยะยังช่วยให้ครูปรับรูปแบบการช่วยเหลือด้านการเรียน วิธีการสอน สื่อการสอน เกณฑ์การประเมินให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนด้วย (เกศรินทร์ ศรีธนะ, 2559) นอกจากนี้ จูฬามาต จันทรศรีสุต (2557) ได้กล่าวว่า กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นวิธีการในการป้องกันและคัดกรองนักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการบกพร่องตั้งแต่แรกเริ่มว่าจะเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในตอนปลายปี ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้จะได้รับ的帮助 และ ถ้านักเรียนกลุ่มนี้ตอบสนองต่อการช่วยเหลือเป็นอย่างดี ผู้วิจัยก็สันนิษฐานว่า ความยุ่งยากในตอนแรกของเด็กเกิดจากการสอนที่ไม่เหมาะสม ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่ไม่ตอบสนองต่อการช่วยเหลือก็แสดงว่า นักเรียนมีความบกพร่องที่ไม่ได้เกิดจากคุณภาพการสอนที่ต่ำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Linda McCorkelClinard (2007; อ้างถึงใน เกศรินทร์ ศรีธนะ, 2559) ที่กล่าวว่า จะเป็นเรื่องที่ดีมากหากครูที่สอนนักเรียนโดยสม่ำเสมอและนำยุทธวิธีในการสอนต่างๆ มาใช้ การสอนนักเรียนควรใช้เทคนิควิธีการสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้น รวมถึงการจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน จะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการเรียน รวมทั้งการเตรียมความพร้อมของครู เมื่อครูพร้อม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีก็จะเกิดขึ้นกับเด็ก

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักการออกแบบแบบย้อนกลับ (Backward design) มาออกแบบการสอนในกระบวนการให้ความช่วยเหลือทั้ง 3 ระยะเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนภาษาไทย ซึ่งเป็นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจฝังลึก (deep knowledge) โดยกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตร เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ กำหนดการออกแบบการวัดและประเมินผลรวมทั้งการออกแบบ กิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้นักเรียน เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน 1) กำหนดความรู้ ความสามารถหรือผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน 2) กำหนดพฤติกรรมหรือหลักฐานที่สำคัญที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนได้บรรลุผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด 3) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (วิชัย วงศ์ใหญ่, 2552) ผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward design) โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด การใช้วัสดุที่มีสีสันน่าสนใจกระตุ้นความสนใจของนักเรียน มีการสร้างบรรยากาศที่ดีปลอดภัย และเป็นกันเอง เช่น การใช้เพลง เกม บทร้องเล่น ให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายเพื่อจะได้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามที่คาดหวัง

การจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยในระยะที่ 2 (Tier 2) ผู้วิจัยปรับใช้กิจกรรมอ่าน เขียน เรียนสนุก จากนวัตกรรมการสอนของศรีประไพ พรหมณี (2561) ที่ได้รับรางวัลจากมูลนิธิสยาม คุณหญิงเบญจา แสงมณี จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้ช่วยคุณครูในการแก้ปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ให้อยู่มีอ ด้วยยุทธวิธี เทคนิคการสอนและกระบวนการแก้ปัญหา โดยใช้วิธีการสอนสะกดคำ แจกลูก ท่องจำ โดยอาศัยการสอนแบบฝึก ซ้ำ ย้ำ ทวน โดยมีลำดับขั้นดังนี้ 1) สอนให้รู้จักพยัญชนะ 2) สอนให้รู้จักสระ 3) สอนให้สะกดคำ แจกลูกคำในแม่ ก กา 4) สอนให้ผันวรรณยุกต์คำในแม่ ก กา 5) สอนให้อ่าน เขียน คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา 6) สอนให้ผันวรรณยุกต์คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา 7) สอนให้อ่าน เขียน คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา 8) สอนให้อ่าน เขียนคำควบกล้ำ 9) สอนให้อ่าน เขียนคำที่มีอักษรนำ นอกจากนั้นครูจะต้องแสดงความจริงใจต่อเด็ก ทำให้เด็กไม่รู้สึกเป็นปมด้อยที่ต้องมาเรียนเสริมเป็นกรณี พิเศษ การพูดต้องเน้นให้กำลังใจ คำชื่นชม ให้คำแนะนำ ควรละเว้นการดูค่า การตำหนิ ตีเตือน และการ บังคับเคี่ยวเข็ญ รวมทั้งทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่าที่สามารถพัฒนาตนเองได้

การจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลในระยะที่ 3 (Tier 3) ได้นำหลักการออกแบบการสอนแบบย้อนกลับ (Backward design) มาใช้ แต่ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการสอนจะไม่เหมือนกับระยะที่ 1 และระยะที่ 2 โดยจะเน้นสอนให้นักเรียนอ่าน และเขียนเป็นคำเท่านั้น ยังไม่มีการสอนอ่านเรื่องในระยษะนี้

นอกจากนี้ยังสามารถอธิบายได้ว่า ในการให้ความช่วยเหลือระยะที่ 3 ที่เป็นการสอนเป็นรายบุคคล จนครบหลักสูตรภาษาไทยของภาคต้นปีการศึกษา 2561 มีนักเรียน 3 คน (นักเรียนเลขที่ 5, 12, และ 25) ที่ยังไม่สามารถทำแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าและสอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ได้ แสดงให้เห็นว่า กระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือสามารถใช้เป็นกระบวนการในการคัดกรอง และกระบวนการ ให้การช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเสี่ยงบกพร่องทางการเรียนรู้และยังช่วยให้ครูมีความพยายามในการ ค้นคว้าหาเทคนิคการสอนให้เหมาะสมต่อไปเมื่อศึกษานักเรียนทั้งสามคนเป็นรายบุคคล พบว่า มีความ ยุ่งยากดังต่อไปนี้ นักเรียนเลขที่ 5 และเลขที่ 25 ยังไม่สามารถจำรูปและเสียงของพยัญชนะ และสระได้ ครบทุกตัว จึงทำให้ไม่สามารถประสมคำหรืออ่านคำได้ นอกจากนั้นนักเรียนเลขที่ 5 ยังไม่ค่อยให้ความสนใจในการทำแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าในเวลาเรียนจะชอบพูดคุย และหยอกล้อกับเพื่อน ในด้าน ครอบครัพบพบว่านักเรียนเลขที่ 25 หยุดการเรียนการสอนในระบบไปเป็นเวลา 2 ปี และมาเริ่มเรียน ป.1 ตอนอายุ 9 ขวบ และเรียนในระดับ ป.2 ตอนอายุ 10 ขวบ นักเรียนเลขที่ 12 เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่อง ที่เด่นชัดที่สุด คือ เวลาจัดการเรียนการสอนจะชอบเดินรอบห้อง หรือไปเล่นชิงช้าที่สนามเด็กเล่นคนเดียว นอกจากนั้นยังมีปัญหาด้านพฤติกรรมที่ต้องได้รับการแก้ไข คือ ไม่รู้ว่าเมื่อปวดอุจจาระจะต้องไปเข้าห้องน้ำ จะอุจจาระเลอะกางเกงในห้องเรียน และไม่ได้เอาชุดมาเปลี่ยน เมื่อครูแจ้งผู้ปกครองก็ไม่ได้รับความ ร่วมมือจากผู้ปกครองในการแก้ปัญหาของเด็ก และนักเรียนจะขาดเรียนบ่อยครั้งทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าเด็กทั้ง 3 คนควรได้รับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์เพื่อระบุประเภทความพิการ หรือความบกพร่องสำหรับรับบริการทางการศึกษาพิเศษ และจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลต่อไป

2. เกณฑ์จุดตัดแบบอิงเกณฑ์ร้อยละ 60 เมื่อนำมาเทียบเป็นเกณฑ์จุดตัดแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ ในการใช้ คัดกรองนักเรียนเพื่อรับการช่วยเหลือระยะที่ 1 และในการช่วยเหลือระยะที่ 2 เท่ากับเปอร์เซ็นต์ ไทล์ที่ 47 และ 46 ตามลำดับและเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์จุดตัดที่นิยม คือ จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และ 25 พบว่า ในระยะที่ 1 เกณฑ์จุดตัดการผ่านร้อยละ 60 จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และจุดตัด

เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 14, 8 และ 6 คน ตามลำดับ และในระยะที่ 2 เกณฑ์จุดตัดการผ่านร้อยละ 60 จุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 35 และจุดตัดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 7, 5 และ 4 คนตามลำดับซึ่งแสดงว่าการใช้เกณฑ์จุดตัดร้อยละ 60 ได้จำนวนนักเรียนที่ควรได้รับการช่วยเหลือมากกว่าซึ่งทำให้ได้จำนวนนักเรียนที่ต้องให้ความช่วยเหลือมากกว่าและสอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่ใช้หลักการวัดผลแบบอิงเกณฑ์การเลือกใช้เกณฑ์จุดตัดแบบใดนั้น National Center on Response to Intervention (2013) ระบุว่าควรใช้อย่างรอบคอบ เพราะมีผลต่อจำนวนนักเรียนที่ต้องได้รับความช่วยเหลือ โรงเรียนขนาดเล็กที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ควรเลือกใช้จุดตัดที่ทำให้ได้จำนวนนักเรียนที่ต้องให้ความช่วยเหลือมากที่สุด ซึ่งต่างจากโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง เพราะหากจำนวนนักเรียนที่ต้องให้ความช่วยเหลือมากหมายถึงการต้องใช้งบประมาณจำนวนมากขึ้นด้วย จุดตัดทั้งสองวิธีมีจุดเด่นต่างกัน ผู้วิจัยควรเลือกให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของการวิจัยหรือการนำไปปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากการสอนพบว่า ปัญหาที่ทำให้นักเรียนส่วนมากมีปัญหาในการอ่าน และการเขียน คือ การจำรูป/เสียงพยัญชนะและสระไม่ได้ ทำให้ไม่สามารถนำพยัญชนะและสระมาประสมกันเพื่อให้เกิดคำ เพราะฉะนั้นในแผนการจัดการเรียนรู้อ่านรู้ควรฝึกซ้ำๆ และใช้เวลาที่นานขึ้น
2. การวิจัยนี้ฉบับนี้มุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านคำ และการเขียนคำของนักเรียน ดังนั้นจึงสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามเหมาะสม และบริบท
3. ก่อนจะเริ่มกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ครูจะต้องปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนให้มีความพร้อมก่อนจะเริ่มเรียน เช่น การขบถ่าย เป็นต้น
4. เกณฑ์จุดตัดเพื่อให้การช่วยเหลือสามารถปรับให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา
5. ในระยะที่ 3 ของกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ครูผู้สอนควรร่วมมือกับครูการศึกษาพิเศษ ในการให้การช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้การช่วยเหลือได้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจัดสถานที่ในการสอนในระยะที่ 2 และระยะที่ 3 ให้มีสิ่งแวดล้อมภายนอกเข้ามารบกวนให้น้อยที่สุด เช่น เพื่อนร่วมห้อง บุคคลภายนอกที่เข้ามาในโรงเรียน เป็นต้น
2. ควรร่วมมือกับผู้ปกครองในการวางแผนการให้การช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละระยะ โดยเฉพาะในระยะที่ 3 สำหรับนักเรียนบางรายที่ควรให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ
3. ควรนำกระบวนการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ เช่น ชั้นอนุบาล หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไปและในทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เช่น ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ รวมทั้งการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *แนวปฏิบัติการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2559). *เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ “อ่านออก” (ฉบับกรรมการสอบ)*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2559). *เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ “เขียนได้” (ฉบับกรรมการสอบ)*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- เกศรินทร์ ศรีธนะ. (2559). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนเรียนรวมตามกระบวนการอาร์ทีไอ (Response to Instruction: RTI)*. ปริญญาโท ปริญญาการศึกษา คุุณภัฒิตต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จุฬามาศ จันท์ศรีสุคต. (2557). *การพัฒนา ระบบการช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ RTI MODEL*. *วารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ*, 3(2), 56-69.
- ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2556). *วิจัยพบ ด.ช. เมื่องกรุงบกพร่องทางการเรียนรู้มากกว่า ด.ญ..* สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2561, จาก <https://www.thairath.co.th/content/341122>.
- ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์. (2558). *การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนโดยรูปแบบอาร์ทีไอ (Response to Instruction: RTI)*. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 16(1), 1-9.
- ปาฏิณา วงศ์เลขา. (2552). *อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ปัญหาที่ท้าทาย*. ค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2561, จาก <http://social.obec.go.th/node/30>
- โรงเรียนบ้านกุดฉิม. (2560). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2560*.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). *การออกแบบการเรียนรู้ย้อนกลับ. สารานุกรมวิชาชีวศครู เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. หน้า 141-148.
- วรรณ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- ศรีประไพ พรหมณี. (2561). *การพัฒนาการอ่าน และเขียน 4 เดือนอ่านออกเขียนได้ โดยใช้กิจกรรมอ่านเขียนเรียนสนุก*. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- อัษฎลีส สารรัตน์. (2557). *การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยรูปแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ(Response to Instruction: RTI)*. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 8(1), 1-9.

National Center on Response to Intervention. (2013). *Screening Briefs Series: Brief #2: Cut Scores*. Washington, DC: National Center on Response to Intervention. Retrieved November 20, 2018, from <http://www.rti4success.org>.

บทความวิจัย (Research Article)

ผลของโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ

EFFECTS OF INTERVENTION FOSTERING STUDENTS' ATTITUDE TOWARDS THEIR ACCEPTANCE OF PEERS WITH SPECIAL NEEDS

Received: April 3, 2019

Revised: April 28, 2019

Accepted: May 20, 2019

ภคภรณ์ เลิศชำซองกุล^{1*} ชนิศา ตันติเฉลิม²
Phakaporn Lertchamchongkul^{1*} Chanisa Tantixalerm²

^{1,2}คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^{1,2}Faculty of Education, Chulalongkorn University, Bangkok 10330, Thailand

*Corresponding author, E-mail: phakaporn.w@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และเปรียบเทียบระดับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษของกลุ่มทดลองทั้งก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล ตัวอย่างในการวิจัย คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 86 คน โดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คือ โปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษและแบบวัดการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างช่วงเวลาในการวัดการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (one-way repeated measure ANOVA) และสถิติทดสอบแบบอิสระ (Independent samples t – test) ผลการวิจัยพบว่า ระดับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษภายหลังการทดลองและในระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และระดับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษภายหลังการทดลองและในระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ: การยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ / เด็กที่มีความต้องการพิเศษ / โปรแกรมส่งเสริมทัศนคติการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

Abstract

This quasi experimental research aims to study the effects of using the fostering students' attitude towards their acceptance of peers with special needs intervention. The participants

were 86 students of the grade 9. The research instrument included the intervention fostering students' attitude towards their acceptance of peers with special needs and acceptance of peers with special needs questionnaire. One – way repeated measures ANOVA and Independent sample t-test were used to compare mean and standard deviation between the time series of acceptance of peers with special needs. The results of research were the score of acceptance of peers with special needs in the posttest and follow-up test of the experimental group was higher than Pretest at .05 statistical significance and the posttest and follow-up test of the experimental group was higher than the control group at .05 statistical significance

Keywords: Peers acceptance / Special needs / Awareness intervention / Students' attitude towards peers with special needs

ที่มาและความสำคัญ

การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมเกิดการยอมรับ เกิดผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรวม และต้องไม่เกิดการแบ่งแยกในชั้นเรียน (Social exclusion) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552; Audit commission, 2002) แต่ในทางปฏิบัติแล้วการจัดการเรียนรวมอาจไม่ใช่เครื่องยืนยันว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะได้รับการยอมรับ (Lindsay & Edwards, 2013) จากงานวิจัยพบว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งในชั้นเรียน รู้สึกเหงา โดดเดี่ยวและไม่ปลอดภัย (Tavares, 2011) มีความเสี่ยงในการถูกแยกจากสังคม (social exclusion) ถูกกลั่นแกล้ง (Tavares, 2011; Vreeman & Carroll, 2007) และพบว่าระดับการยอมรับและทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษอยู่ในระดับที่ต่ำ (ภักนิพิชญ์ ภูนิม, 2555; ชนาสร นิมนวล, 2549; Nowicki & Sandieson, 2002) ซึ่งหากเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยเฉพาะกลุ่มที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นไม่ได้รับการยอมรับในสังคมจะได้รับผลกระทบทางลบต่อจิตใจ เช่น ซึมเศร้า วิตกกังวล และมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (Gini & Pozzoli, 2009; Pittet, Berchtol, Akré, Michaud, & Suris, 2010; Vreeman & Carroll, 2007) ส่งผลเสียต่อบรรยากาศในการเรียนของตนเองและเพื่อนร่วมชั้นด้วย

ขวัญใจ อธิปัญญาวงศ์ (2556) อธิบายว่าสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจและทัศนคติที่ดีในเด็กทั่วไปจำเป็นต้องเกิดการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และจำเป็นจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับความบกพร่องของเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย เมื่อมีความรู้และเข้าใจมากเท่าใดก็ยิ่งส่งผลต่อทัศนคติที่ดีและความสัมพันธ์อันดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้นซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับในที่สุด (Ali, Fazil, Bywaters, Wallace, & Singh, 2001)

โอดอมและบราวน์ (Odom & Brown, 1993) เห็นว่านักเรียนทั่วไปมักจะไม่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษหากไม่มีกิจกรรมหรือการส่งเสริมอื่นๆ และจะมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแคในกิจกรรมที่โรงเรียนส่งเสริมเท่านั้น (Rillotta & Nettelbeck, 2007; Tavares, 2011) นอกจากนั้น ข้อค้นพบของ เกอบิช (Grbich, 2007) ลินซีและคณะ (Lindsay, McPherson, Aslam, McKeever, &

Wright, 2013) และภคินีพิชญ์ ภู่อิม (2555) ยังพบว่าการใช้โปรแกรมเพื่อปรับทัศนคติและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะส่งผลให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้และสามารถพัฒนาทัศนคติที่ดีและส่งผลให้เกิดการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้น และเกิดบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนได้

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในประเทศไทยพบว่า โดยมากแล้วจะเป็นในทิศทางของการสำรวจและศึกษาทัศนคติและการยอมรับในชั้นเรียนรวม (กนกพร วิบูลพัฒนาวงศ์, 2560; ชนาสร นิมนวล, 2549) หรือการศึกษาผลของโปรแกรมสร้างการยอมรับหรือเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทใดประเภทหนึ่งด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง เช่น งานวิจัยของ ภคินีพิชญ์ ภู่อิม (2555) ที่ศึกษาทัศนคติหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีต่อนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเป็นต้น

ซึ่งงานวิจัยที่มุ่งพัฒนาและศึกษาผลของการจัดโปรแกรมส่งเสริมการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษครอบคลุมทุกประเภทในชั้นเรียนรวม โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นนั้นยังมีไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงเห็นตรงกับคำแนะนำของ ลินซีและเอ็ดเวิร์ด ที่กล่าวว่า (Lindsay & Edward, 2013) หากศึกษาและสำรวจจนพบระดับของการยอมรับและทัศนคติของเด็กทั่วไปต่อเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษแล้ว ในขั้นต่อไปควรตระหนักถึงการสร้างการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษโดยการใช้โปรแกรมเพื่อพัฒนาให้เด็กทั่วไปเข้าใจและเกิดยอมรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ จนสามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม เกิดเป็นสังคมแห่งการยอมรับและเท่าเทียมอย่างแท้จริงได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลของโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษของกลุ่มทดลองทั้งในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล
2. เพื่อเปรียบเทียบผลของโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล

สมมุติฐานงานวิจัย

1. ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษและในระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีระดับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
2. ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษและในระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีระดับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ศึกษาในโรงเรียนยโสธรพิทยาคม จังหวัดยโสธร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดที่อยู่ในโครงการ

“เด็กพิการเรียนรวม” จำนวนทั้งสิ้น 602 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนทั่วไปชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรวมกับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนโยธินธรพิทยาคมจำนวน 86 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ภายหลังจากการคัดเลือกจากผลคะแนนการวัดระดับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าร่วมกิจกรรม (Pre-Test) โดยเลือก 2 ห้องที่มีคะแนนใกล้เคียงกันมากที่สุด และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อแบ่งได้เป็นกลุ่มทดลอง 44 คน และกลุ่มควบคุม 42 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ โปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ

ตัวแปรตาม คือ การยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทั่วไปเกิดการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ
2. เพื่อเป็นแนวทางในการท้าวใจเกี่ยวกับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษสำหรับนักเรียนทั่วไปในชั้นเรียนรวมต่อไป
3. สามารถนำโปรแกรมที่พัฒนานี้ไปปรับใช้กับนักเรียนทั่วไปที่มีการเรียนกับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษที่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อส่งเสริมการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนที่มีการเรียนรวมได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบวัดการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า (Likert Scale) 6 ระดับ มีข้อความทั้งหมด 35 ข้อจำแนกข้อคำถามตามองค์ประกอบการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษได้แก่ 1) รับรู้ว่าเป็นเพื่อนพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียน จำนวน 9 ข้อ 2) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนที่มีความพิเศษ จำนวน 12 ข้อ 3) การให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น จำนวน 7 ข้อ 4) การไม่ล้อเลียนและกลั่นแกล้ง จำนวน 7 ข้อ ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน หาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของแบบวัด (IOC : Index of Item - Objective Congruence) ได้ที่ระดับ 0.83-1.00 จากนั้นนำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง (Try out) เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของข้อคำถาม และวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบวัดโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.81

2. เครื่องมือในการทดลอง คือ โปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ มีองค์ประกอบดังนี้ 1) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและแนวคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2) เสริมสร้างความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ และ 3) เสริมสร้างแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้ทรง

คุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน หาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของแบบวัด (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ได้ที่ระดับ 0.95-1.00 จากนั้นนำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง (Try out) และทำการปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การออกแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - experimental research design) โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะคือ ก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล รูปแบบการวิจัยมีดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง	การทดลอง	หลังการทดลอง	ระยะติดตามผล
E	O1	X	O2	O3
C	O1	-	O2	O3

โดย	E	คือ	กลุ่มทดลอง
	C	คือ	กลุ่มควบคุม
	X	คือ	โปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ
	O 1	คือ	Pretest
	O 2	คือ	Posttest
	O 3	คือ	Follow up

ตอนที่ 2 การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นทดลอง

กลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมใช้เวลาทั้งหมด 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง โดยจัดโปรแกรมในช่วงกิจกรรมโฮมรูม คาบวิชาแนะแนว และคาบว่าง ครั้งละ 50 นาที โดยโปรแกรมจะใช้กิจกรรมบูรณาการที่ให้ความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมความรู้สึกที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษในกิจกรรม 4 ครั้งแรก โดยเน้นการบรรยายเพื่อให้ความรู้ควบคู่กับการเล่นเกมจำลองสถานการณ์และความบกพร่องของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จากนั้นก็ร่วมกันอภิปรายสิ่งที่ได้จากการร่วมกิจกรรม ส่วนในกิจกรรม 4 ครั้งต่อมาจะเป็นการให้ผู้เรียนได้พบกับตัวแบบที่มีการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พบเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษที่ยอมรับกับครูว่าตนเองมีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในมิติต่างๆ ระหว่างกิจกรรมในแต่ละครั้งผู้วิจัยจะมีการประเมินเพื่อติดตามผล เช่นการประเมินความรู้ความเข้าใจ

จากใบงาน จากมุมมองในการแสดงความคิดเห็นเมื่อร่วมกิจกรรมกลุ่มเป็นต้น และในกิจกรรมครั้งสุดท้าย ผู้วิจัยจะนำใบงานและวิดีโอการสัมภาษณ์ในกิจกรรมเพื่อเป็นการแสดงผลและพัฒนาศึกษาของทัศนคติที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเพื่อแสดงให้เห็นว่าการยอมรับนั้นไม่ยาก และสามารถได้ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเกิดความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ จนเกิดเป็นแรงจูงใจภายในให้แสดงพฤติกรรมยอมรับได้ในที่สุด

ขั้นหลังการทดลอง

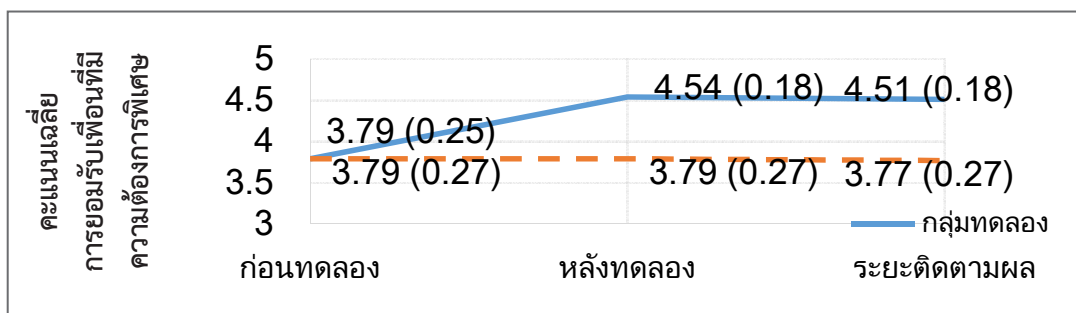
1. ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อวัดระดับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรม (Posttest) 1 สัปดาห์
2. ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษอีกครั้งหลังการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ 2 สัปดาห์ เพื่อวัดระดับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษในระยะติดตามผล (Follow up)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษก่อนทดลองหลังทดลองและระยะติดตามผลของนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (one-way repeated measure ANOVA)
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษก่อนทดลองหลังทดลองและระยะติดตามผลระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test for independent samples)

ตอนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเบื้องต้นของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผลโดยมีรายละเอียดดังนี้

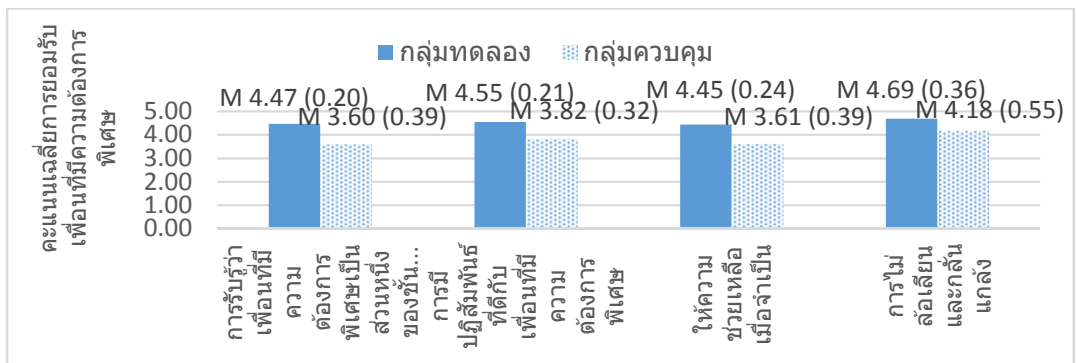

ภาพ 1 คะแนนเฉลี่ยการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษก่อนทดลองหลังทดลองและระยะติดตามผลของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทดสอบด้วยค่าที (t-test for independent samples)

4.1 เปรียบเทียบระดับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษของกลุ่มทดลองในระยะก่อนทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล พบว่า ในระยะหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ ($M = 4.54$, $SD = 0.18$) สูงกว่าก่อนทดลอง ($M = 3.79$, $SD = 0.25$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในระยะติดตามผล ($M = 4.51$, $SD = 0.18$) ค่าเฉลี่ยการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ($M = 3.79$, $SD = 0.25$) แต่ต่ำกว่าระยะหลังการทดลอง ($M = 4.54$, $SD = 0.18$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

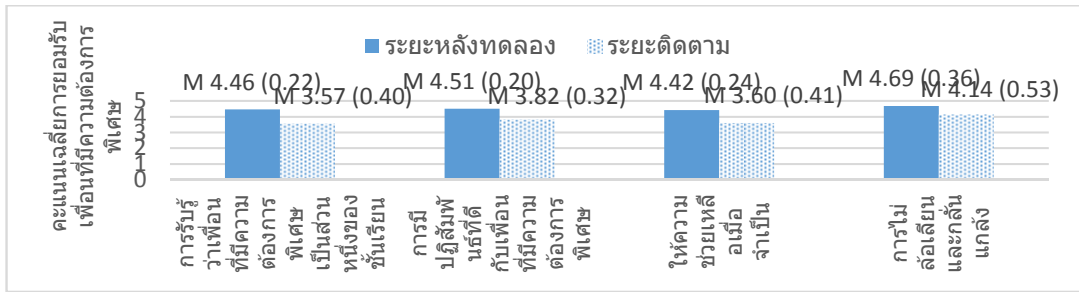
4.2 เปรียบเทียบระดับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะ หลังการทดลองและระยะติดตามผลพบว่าในระยะหลังการทดลองค่าเฉลี่ยการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษของกลุ่มทดลอง ($M = 4.51$, $SD = 0.18$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 3.77$, $SD = 0.27$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในระยะติดตามผลค่าเฉลี่ยการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษของกลุ่มทดลอง ($M = 4.54$, $SD = 0.18$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 3.79$, $SD = 0.27$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 จากการศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษพบว่าในระยะหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษทั้งโดยรวมและจำแนกแต่ละองค์ประกอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 รายละเอียดในภาพ 2

ภาพ 2 ระดับคะแนนเฉลี่ยการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษโดยรวมและจำแนกแต่ละองค์ประกอบ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง

4.4 จากการศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษพบว่าในระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษทั้งโดยรวมและจำแนกแต่ละองค์ประกอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 รายละเอียดในภาพ 3

ภาพ 3 ระดับคะแนนเฉลี่ยการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษโดยรวมและจำแนกแต่ละองค์ประกอบ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะติดตามผล

สรุปผลการวิจัย

1. ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษและในระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีระดับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
2. ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ กลุ่มทดลองมีระดับการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ พบว่า ในระยะหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษโดยรวมและจำแนกแต่ละองค์ประกอบสูงกว่าในระยะก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและมีค่าเฉลี่ยคะแนนการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษโดยรวมและจำแนกแต่ละองค์ประกอบสูงกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่าการสอนด้วยโปรแกรมส่งเสริมทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ ช่วยเสริมสร้างการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษได้ อาจเนื่องมาจากโปรแกรมนี้นุ่งเน้นในการพัฒนาองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านผ่านเทคนิคการสอนแบบบูรณาการที่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยที่มีความอยากรู้อยากลอง ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ของวัยรุ่น (กุญชรี้ คำชาย, 2549; ปวริศร์ กิจสุขจิต, 2559) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากนัก คือ 1) ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2) ส่งเสริมความรู้สึกที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และ 3) ส่งเสริมแนวโน้มพฤติกรรมกรยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับงานวิจัยเชิงสังเคราะห์ของลินซีและเอ็ดเวิร์ด (Lindsay & Edwards, 2013) ที่ระบุว่า การจัดกิจกรรมบูรณาการนั้นมีประสิทธิผลมากกว่าจัดกิจกรรมเพียงไม่กี่กิจกรรมโดยโปรแกรมนี้ให้ทั้งความรู้ กระตุ้นการคิดวิเคราะห์และการตระหนักถึงความสำคัญของการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ ด้วยการใช้สื่อวิดีโอ รูปภาพ มีตัวแบบเชิงสัญลักษณ์จากสื่อที่ใช้ประกอบการบรรยาย การเล่นเกมจำลอง (Simulation) การจัดกิจกรรม 4 ครั้งแรกของโปรแกรมจะเป็นการปูพื้นฐานความรู้และ

ความรู้สึกที่ติดต่อกันที่มีความต้องการพิเศษดังกล่าวส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเก็บจำ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1973) ซึ่งระบุว่าหากบุคคลเกิดกระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกตแล้วมนุษย์จะสามารถเข้าใจและแสดงพฤติกรรมดังกล่าวได้ นอกจากนี้ผู้เรียนยังเกิดทักษะและความรู้จากกิจกรรมต่างๆ ส่งผลต่อรับรู้ได้ว่าพฤติกรรมนั้นสามารถทำได้ไม่ยากก่อให้เกิดเป็นตัวควบคุมพฤติกรรมภายในหรือแรงจูงใจภายในให้แสดงพฤติกรรมการยอมรับต่อไปตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) (Ajzen, 1985) ซึ่งตัวควบคุมพฤติกรรมภายในดังกล่าวมีผลโดยตรงต่อทัศนคติ (Ajzen, 1991) และเนื่องจากในทางจิตวิทยาถือว่าการทัศนคติมีผลโดยตรงต่อการทำนายพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นการชักจูงให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติจึงมีหลักการเกี่ยวกับการชักจูงให้บุคคลเปลี่ยนพฤติกรรม (ธีระพร อูวรรณโน, 2529; Petry, 2018)

เพื่อให้กระบวนการการเรียนรู้โดยการสังเกตสมบูรณ์คือการเรียนรู้ขั้นเลียนแบบและการจูงใจจึงเกิดขึ้นในชั้นในกิจกรรม 4 ครั้งต่อมา ซึ่งจะมีการเชิญตัวแบบที่มีการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน นอกจากนี้ยังมีการเชิญผู้บรรยายซึ่งเป็นตัวแบบที่มีอายุใกล้เคียงกับผู้เรียนซึ่งจะเป็นตัวแบบที่มีประสิทธิภาพที่สุด (Bandura, 1973) มาบอกเล่าประสบการณ์ พูดคุยและแลกเปลี่ยนมุมมองเรื่องการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษจากตัวผู้ที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษเอง ทำให้มุมมองเกี่ยวกับยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษชัดเจนขึ้น ซึ่งส่งผลได้จากใบงานและการอภิปรายท้ายกิจกรรมว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษก็มีศักยภาพ ส่งผลให้ผู้เรียน เห็นคุณค่า เข้าใจขีดความสามารถ เข้าใจว่าบุคคลเหล่านั้นสามารถพัฒนาได้ หากได้รับโอกาสและการยอมรับ มีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกับบุคคลอื่นแม้จะมีความบกพร่อง และการสื่อสารไม่ใช่หนทางในการนำไปสู่การยอมรับอย่างแท้จริง แต่การรับรู้และเข้าใจภาวะบกพร่องและสิ่งที่เป็นอยู่ และสามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยการเคารพซึ่งกันและกันไม่กลั่นแกล้ง และแบ่งแยกผู้ที่มีความต้องการพิเศษจากสังคมจึงจะเป็นสังคมแห่งการยอมรับและเท่าเทียมอย่างแท้จริง

จากการทำกิจกรรมกลุ่มอภิปรายร่วมในแต่ละครั้ง นำไปสู่ค่านิยมกลุ่มและบรรทัดฐานใหม่ในชั้นเรียน (Ajzen, 1991) สอดคล้องกับผลของงานวิจัยของมาร์มอนและคิม (Marmon, Cohen, & Naon, 2007) ว่าเมื่อเกิดการรวมแล้วสมาชิกในกลุ่มมักมีค่านิยม ความชอบ และพฤติกรรมใกล้เคียงกัน ซึ่งเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ด้วยการเลียนแบบและนำไปสู่การจูงใจในการแสดงพฤติกรรมในที่สุด (Bandura, 1973) ในชั้นเรียนแบบและจูงใจนี้ได้เกิดขึ้นในกิจกรรมครั้งที่ 8 โดยผู้วิจัยได้แจกใบงานที่ผู้เรียนทำที่ผ่านมาและเปิดวิดีโอที่ทำการสัมภาษณ์ผู้เรียนเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมที่มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด โดยมีการพัฒนาขึ้นทั้งเรื่องความรู้ความเข้าใจความรู้สึกและมุมมองที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้วิจัยมีการกล่าวชมเชยถึงพัฒนาการและสะท้อนผลจากการได้รับการยอมรับด้วยการเปิดคลิปต่างๆที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสจะเป็นอย่างไร และเด็กที่มีความต้องการพิเศษในแ่งมุมที่ดี “เป็นคนพิเศษ” มีลักษณะอย่างไร ซึ่งกระบวนการดังกล่าวก่อให้เกิดบรรทัดฐานกลุ่มขึ้นมา ส่งผลเกิดตัวควบคุมภายนอก (Ajzen, 1991) หรือแรงเสริมที่เกิดจากบุคคลและสังคมรอบข้างนำไปสู่ความตั้งใจหรือเจตนาเชิงพฤติกรรม เป็นแนวโน้มของพฤติกรรมที่ผู้เรียนจะเห็นประโยชน์ของการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษว่าสามารถทำได้ไม่เห็นว่าเพื่อนๆ และบุคคลรอบข้างต่างทำเหมือนกัน ซึ่งแนวโน้มของพฤติกรรมเหล่านี้จะสามารถทำนายพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นได้และกลายเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากเจตนาตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

(Theory of Planned Behavior: TPB) นั้นเอง (Ajzen & Madden, 1986)

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยจึงวัดแนวโน้มนำพฤติกรรมของผู้เรียนหลังเข้าร่วมโปรแกรมด้วยแบบวัดการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษซึ่งเป็นการประเมินตนเอง ที่เชื่อว่าเจตนาเชิงพฤติกรรมจะเป็นตัวทำนายพฤติกรรมยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมได้ซึ่งสิ่งที่สะท้อนผลของการยอมรับนอกจากผลจากการวิเคราะห์จากกลุ่มทดลองแล้วสิ่งที่เป็นการสะท้อนผลได้อีกอย่างหนึ่งคือข้อมูลเชิงคุณภาพจากตัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษเอง โดยในท้ายกิจกรรมครั้งสุดท้ายผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนพูดความรู้สึก โดยมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษลุกขึ้นและพูดกับทุกคนว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมเคยตั้งฉายาให้เขาว่า “บักก๊ก” ซึ่งตามความหมายของคำภาษาอีสานหมายถึง คนที่ไม่พูด หรือเป็นใบ้ โดยหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมไปสักพักเขาสังเกตได้ว่าเพื่อนเลิกเรียกเขาว่า “บักก๊ก” และปฏิบัติกับเขาเหมือนเพื่อนทั่วไป ไม่มีสายตาที่ดูแคลนเมื่อเขาอ่านหนังสือไม่ได้หรือทำงานช้า อาจเป็นผลมาากิจกรรม People First Language ที่เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าคำพูดนั้นมีความสำคัญและส่งผลโดยตรงต่อจิตใจของผู้ที่มีความต้องการพิเศษดังนั้นจึงควรมีหลักการในการใช้คำที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนเหล่านี้โดยจะไม่ตัดสินว่าคนกลุ่มนั้น “เป็นอะไร” แต่ควรใช้คำว่า “มีภาวะอะไร” มากกว่า เป็นต้น

ผลจากการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวของตัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยตรงแสดงให้เห็นจุดบกพร่องของกระบวนการวัดผลการวิจัยขึ้นนี้ นั่นคือ ควรมีการเก็บข้อมูลกับตัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งในระยะก่อนทดลอง หลังทดลองและระยะติดตามผลควบคู่ไปกับการเก็บข้อมูลกับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษด้วย เพื่อให้ผลที่ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเนื่องการประเมินตนเองนั้นยังถือว่ามีความเสี่ยงในด้านประสิทธิภาพของการประเมินในเรื่องของความไม่แน่นอนของการทำแบบทดสอบของผู้เรียน ซึ่งอาจมีปัจจัยแทรกซ้อนอื่น ๆ มากกระทบได้ เช่น ประเด็นเรื่องการกลั่นแกล้งเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษไม่ว่าในระยะใดและไม่ว่าจะเป็นกลุ่มทดลองหรือกลุ่มควบคุมก็ตาม พบว่า อยู่ในระดับที่ต่ำ จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่ายังมีผู้เรียนจำนวนมากที่ไม่ยอมรับว่ากลั่นแกล้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นต้น ดังนั้นผลที่ได้จากเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยตรงจึงมีประสิทธิภาพอย่างมากต่อการวิจัยในครั้งนี้

สำหรับผลของคะแนนการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษของกลุ่มทดลองในระยะติดตามผลที่มีระดับลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับระยะหลังทดลอง อาจเนื่องมาจากระยะเวลาและความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมที่น้อยเกินไปสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างโปรแกรมในการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของ Williamson (2014) ซึ่งเสนอว่าในการจัดกิจกรรมควรจัดให้มีความต่อเนื่องกันเป็นรายวัน (Daily) ไม่ควรจัดกิจกรรมเป็นรายสัปดาห์ (Weekly) สอดคล้องกับผลของงานวิจัย ของ Reina, López, Jiménez, García-Calvo และ Hutzler (2011) ที่พบว่าการจัดกิจกรรม 6 วันต่อสัปดาห์ส่งผลต่อทัศนคติที่ดีและการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในระดับที่สูงกว่ากลุ่มที่จัดกิจกรรมเพียงวันเดียว

ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

1. ผู้วิจัยมีความรู้เกี่ยวกับการยอมรับและเด็กที่มีความต้องการพิเศษเด็กอย่างลึกซึ้ง เนื่องจากผู้วิจัยจะเป็นบุคคลสำคัญในการกระตุ้นและช่วยสรุปผลการอภิปรายในแต่ละกิจกรรม
2. ผู้วิจัยควรให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องการใช้คำพูด การตัดสิน การตั้งฉายา หรือการวินิจฉัย

ผู้อื่น และประเด็นยอมรับไม่ใช่การเห็นใจและการสงสารซึ่งจะเป็นอุปสรรคของการเท่าเทียมในสังคมระหว่างเด็กทั่วไปและเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ

3. หากผู้วิจัยไม่สามารถหาตัวแบบการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษได้ อาจใช้วิธีเสริมในด้านอื่นๆ ที่ผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสม เช่น ใช้ตัวแบบจากวิดีโอแทน

4. กิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นกิจกรรมสำหรับบุคคลที่ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาก่อน จึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มอื่นที่ยังขาดความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ ซึ่งอาจมีการปรับตัวอย่างประจบประแจง เกม หรือกิจกรรมบางอย่างให้มีความสอดคล้องกับช่วงวัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. หากมีเวลาควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
2. ควรมีการเก็บข้อมูลกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น การสังเกตหรือการสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับการเก็บข้อมูลจากการทำแบบวัดการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษของเด็กทั่วไป
3. ในการเก็บข้อมูลอาจมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเพิ่มขึ้น เช่น การสัมภาษณ์ความรู้สึกและมุมมองต่อการยอมรับเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษก่อนและหลังการทดลอง
4. ควรมีการศึกษาและส่งเสริมการยอมรับ การเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับกลุ่มอื่นๆเพิ่มเติม เช่น กับครูผู้สอนหรือครูที่ปรึกษา เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กนกพร วิบูลพัฒนะวงศ์. (2560). การศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่มีต่อเพื่อนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้. *วารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ*, 6 (2), 9-20.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของ คนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552.
- กฤษศรี คำชาย. (2549). *จิตวิทยาแนะแนวเด็กวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ขวัญใจ อธิปัญญาวงศ์. (2556). *เจตคติต่อการเป็นเพื่อนกับนักเรียนออทิสติกเรียนร่วมบางเวลาในโรงเรียนจิตรลดา ระดับประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนาสร นิมมวล. (2549). *การศึกษาการยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนร่วมระดับปฐมวัยของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระพร อูวรรณโณ. (2529). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปวริศร์ กิจสุขจิต. (2559). ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการรังแกกันในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของโรนัลด์แอล เอเคอร์. *วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์*, 27 (1), 72-80.
- ภักนิพิชญ์ ภู่นิม. (2555). การศึกษาเจตคติต่อการเรียนร่วมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของนักเรียนปกติจากการใช้โปรแกรมส่งเสริมเจตคติทางบวก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Ajzen, I., & Madden, T. J. (1986). Prediction of goal-directed behavior: Attitudes, intentions, and perceived behavioral control. *Journal of experimental social psychology*, 22(5), 453-474.
- Ajzen, I. (1985). From intentions to actions: A theory of planned behavior. In J. Kuhl; and J. Beckman (eds.), *Action-control*, pp. 11-39. Berlin: Springer.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211.
- Ali, Z., Fazil, Q., Bywaters, P., Wallace, L., & Singh, G. (2001). Disability, ethnicity and childhood: A critical review of research. *Disability & Society*, 16(7): 949-967.
- Audit Commission. (2002). *Special educational needs: A mainstream issue*. London: Audit Commission for Local Authorities and the National Health Service in England and Wales.
- Bandura, A. (1973). *Aggression: A social learning analysis*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Gini, G., & Pozzoli, T. (2009). Association between bullying and psychosomatic problems: A meta-analysis. *Pediatrics*, 123(3), 1059-1065.
- Grbich C. (2007). *Qualitative data analysis*. London: (n.p.).
- Lindsay, S., & Edwards, A. (2013). A systematic review of disability awareness interventions for children and youth. *Disability and Rehabilitation*, 35(8), 623-646.
- Marmon, M., Cohen, D., & Naon, D. (2007). Changing disability-related attitudes and self-efficacy of Israeli children via the partners to inclusion program. *International Journal of Disability, Development and Education*, 54(1), 113- 127.
- Nowicki, E. A., & Sandieson, R. (2002). A meta-analysis of school-age children's attitudes towards persons with physical or intellectual disabilities. *International Journal of Disability, Development and Educatio*, 49(3), 243-265.
- Odom, S. L., & Brown, W. H. (1993). Social interaction skills interventions for young children with disabilities in integrated settings. In C. A. Peck, S. L. Odom, & D. D. Bricker (eds.), *Integrating young children with disabilities into community programs: Ecological*

- perspectives on research and implementation* pp. 39-64. Baltimore, MD, England: Paul H. Brookes.
- Petry, K. (2018). The relationship between class attitudes towards peers with a disability and peer acceptance, friendships and peer interactions of students with a disability in regular secondary schools. *European Journal of Special Needs Education, 33*(2), 254-268.
- Pittet, I., Berchtold, A., Akre, C., Michaud, P. A., & Suris, J. C. (2010). Are adolescents with chronic conditions particularly at risk for bullying?. *Archives of Disease in Childhood, 95*(9), 711-716.
- Reina, R., López, V., Jiménez, M., García-Calvo, T., & Hutzler, Y. (2011). Effects of awareness interventions on children's attitudes toward peers with a visual impairment. *International Journal of Rehabilitation Research, 34*(3), 243-248.
- Rillotta, F., & Nettelbeck, T. E. D. (2007). Effects of an awareness program on attitudes of students without an intellectual disability towards persons with an intellectual disability. *Journal of intellectual and developmental disability, 32*(1), 19-27.
- Tavares, W. (2011). An evaluation of the Kids are Kids disability awareness program: increasing social inclusion among children with physical disabilities. *Journal of Social Work in Disability & Rehabilitation 10*: 25-35.
- Vreeman, R. C., & Carroll, A. E. (2007). A systematic review of school-based interventions to prevent bullying. *Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine, 161*(1), 78-88.
- Williamson, C. (2014). Effects of disability awareness educational programs on an inclusive classroom. *ScholarWorks@BGSU* (Spring): 1-32. Bowling Green State University

**นโยบายและคุณลักษณะของการตีพิมพ์บทความ
วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ
ศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

นโยบายวารสาร

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ เป็นวารสารที่พิมพ์เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย บทความปริทัศน์ บทความวิจารณ์หนังสือ และบทความรับเชิญ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ โดยมีกำหนดตีพิมพ์ 2 ฉบับต่อปี (ฉบับที่ 1: มกราคม – มิถุนายน และ ฉบับที่ 2: กรกฎาคม – ธันวาคม) มีจำนวน 7-10 บทความต่อฉบับ โดยกองบรรณาธิการยินดีพิจารณาผลงานที่มีคุณภาพในด้านการศึกษาพิเศษ โดยเน้นด้านหลักสูตรและการสอน การวิจัยและประเมินผล การบริหารการพัฒนาการศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา การศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ รวมถึงผลงานอันเกิดจากการบูรณาการศาสตร์ทางการศึกษาพิเศษกับศาสตร์อื่นๆ จากคณาจารย์ นิสิต/นักศึกษา นักวิชาการ และบุคลากรที่ทำงานทางด้านการศึกษาพิเศษ

คุณลักษณะของบทความที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์

1. **บทความวิจัย** เป็นการนำเสนอสาระของงานวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยครอบคลุมสาระสำคัญ อาทิ ชื่อเรื่อง (ภาษาไทยและอังกฤษ) ชื่อผู้วิจัย (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) บทคัดย่อ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ความเป็นมา วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย และสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ลงท้ายด้วยเอกสารอ้างอิง ความยาว 10-15 หน้า
2. **บทความปริทัศน์** เป็นการนำเสนอในรูปแบบของสรุปผลงานทางวิชาการ ตำรา งานศึกษาค้นคว้า เอกสาร ฯลฯ ซึ่งนำเสนอความรู้ใหม่เกี่ยวกับด้านการศึกษาพิเศษ ความยาว 10-12 หน้า และมีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เอกสารอ้างอิงแหล่งที่มา
3. **บทพินิจหนังสือ** เป็นบทความเพื่อแนะนำหนังสือวิชาการที่มีความใหม่และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาพิเศษ ซึ่งอาจเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ โดยกล่าวถึงเนื้อหาโดยสรุปของหนังสือ อ้างอิงแหล่งที่มา ผู้เขียน สำนักพิมพ์ และประโยชน์ในเชิงวิชาการ เป็นต้น ความยาว 2-3 หน้า พร้อมภาพปกหนังสือ
4. **บทความพิเศษ**

ระเบียบการตีพิมพ์

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษรับตีพิมพ์บทความวิจัย บทความปริทัศน์ บทพินิจหนังสือ และบทความพิเศษ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และต้องเป็นบทความที่ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่มาก่อน ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการจัดพิมพ์ผลงานทางวิชาการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง และมีมาตรฐานในการจัดพิมพ์ จึงขอให้ผู้เสนอผลงานปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ กองบรรณาธิการในการจัดทำวารสารจะไม่รับพิจารณาต้นฉบับบทความวิจัย บทความปริทัศน์ที่ไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดดังต่อไปนี้

1. บทความแต่ละบทความจะต้องมีชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน (ครบทุกคน) วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุดและตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี) ของผู้เขียนครบทุกคน ต้นฉบับต้องระบุชื่อ นามสกุลจริง สถานที่ทำงานหรือที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้
2. ผู้นิพนธ์สามารถเขียนบทความเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ โดยต้องมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีคำสำคัญ (Keywords) ระบุไว้ท้ายบทคัดย่อของแต่ละภาษา
3. ผู้เสนอผลงานต้องส่งต้นฉบับโดยพิมพ์หน้าเดียว ใช้กระดาษขนาด A4 (21 x 29.7 เซนติเมตร) โดยตั้งระยะห่างจากขอบกระดาษด้านซ้าย 1.5 นิ้ว ด้านขวา 1 นิ้ว ด้านบน 1.5 นิ้ว และด้านล่าง 1 นิ้ว
4. การพิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวอักษร TH Sarabun New ขนาดตัวอักษร 16
5. จำนวนหน้าและความยาวของบทความวิจัยไม่ควรเกิน 15 หน้า และบทความวิชาการไม่ควรเกิน 10 หน้า รวมตาราง รูป ภาพ และเอกสารอ้างอิง
6. การเขียนเอกสารอ้างอิงใช้แบบ American Psychological Association (APA)
7. การส่งต้นฉบับ ผู้เขียนจะต้องพิมพ์และส่งต้นฉบับในรูปแบบ Microsoft Word และบันทึกบทความลงในแผ่นซีดี และนำส่งพร้อมหนังสือหรือบันทึกข้อความแสดงความประสงค์ขอรับการตีพิมพ์ลงวารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษตามแบบฟอร์ม
8. กองบรรณาธิการขอใช้สิทธิ์ในการนำบทความที่ผ่านการพิจารณาคุณภาพและ ตีพิมพ์ในวารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ รวมทั้งการเผยแพร่ลงในเว็บไซต์ของวารสาร
9. ผู้นิพนธ์บทความต้องไม่คัดลอก หรือละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น หากเกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ ไม่ว่าจะวิธีใด หรือการฟ้องร้องไม่ว่ากรณีใดๆ ที่อาจเกิดขึ้น กองบรรณาธิการวารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษไม่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งสิ้น ให้เป็นสิทธิ์ของเจ้าของบทความที่จะดำเนินการ
10. บทความจะต้องยังไม่เคยส่งไปตีพิมพ์วารสารใดมาก่อน หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาตีพิมพ์จากวารสารอื่น และหากผลงานนั้นได้เคยนำเสนอในประชุมวิชาการใดมาก่อนให้ระบุในตอนท้ายของบทความว่าท่านได้นำเสนอในงานประชุมวิชาการใดมาบ้าง

การส่งต้นฉบับ และการเสนอขอรับการตีพิมพ์บทความลงวารสาร

ผู้สนใจจะนำบทความลงตีพิมพ์ในวารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ จะต้องส่งต้นฉบับ พร้อมแผ่น CD พร้อมหนังสือหรือบันทึกข้อความขอแสดงความประสงค์ขอรับการพิจารณาตีพิมพ์ลงวารสารฯ ตามแบบฟอร์มที่สามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/rise>

กระบวนการพิจารณา

บทความที่ได้รับการตีพิมพ์จะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer-review) ในสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ท่าน ต่อ 1 บทความ แบบ Double blinded โดยจะใช้ระยะเวลาประมาณ 30 วัน กรณีที่บทความต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้มีถูกต้องและมีคุณภาพตามหลักวิชาการ และตามมาตรฐานของวารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ กองบรรณาธิการจะส่งกลับไปยังผู้เขียน เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้แล้วเสร็จ จึงจะสามารถตีพิมพ์ในวารสารได้

การเขียนบทความวิจัย ควรมีส่วนประกอบทั่วไปดังนี้

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ชื่อผู้วิจัย (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) บทคัดย่อ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมคำสำคัญ และ keywords) บทนำ/ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์ของงานวิจัย สมมติฐาน (ถ้ามี) วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัยและสรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และบรรณานุกรม

การเขียนบทความปริทัศน์ เป็นการนำเสนอความรู้ใหม่ในรูปแบบของบทสรุปงานศึกษาค้นคว้า เอกสาร ผลงานทางวิชาการ ซึ่งควรมีส่วนประกอบทั่วไปดังนี้

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ชื่อผู้พิมพ์ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) บทคัดย่อ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมคำสำคัญ และ keywords) บทนำ เนื้อหา บทสรุป และบรรณานุกรม

การเขียนเอกสารอ้างอิงและบรรณานุกรม

การเขียนเอกสารอ้างอิงในวารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ กำหนดให้ใช้รูปแบบการอ้างอิงตาม American Psychological Association (APA) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา

(สุชา จันทร์เอม, 2541: 22)

(จินตนา แจ่มเมฆ และ อรอนงค์ นัยวิกุล, 2527: 112-114)

(ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริญ ลักษณ์านนท์ และ ศุภร เสรีรัตน์, 2533: 212)

เรนซูลลี (Renzulli, 2005: 217-245)

เบทส์ และ ไนฮาร์ท (Betts & Neihart, 2010)

(Hu, Wood, Smith, & Westbrook, 2004)

2. การพิมพ์บรรณานุกรม มีตัวอย่างดังต่อไปนี้

2.1 หนังสือ

อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์. (2555). *การเสาะหา/คัดเลือกผู้มีความสามารถพิเศษ*.

กรุงเทพฯ: อินทร์ณน.

Gardner, H. (2011). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences* (3rd ed.). New York: Basic Books.

Malthouse, R., & Roffey-Barentsen, J. (2013). *Reflective Practice in Education and Training* (2nd ed.). London: SAGE Publications.

2.2 หนังสือรวมบทความ ให้พิมพ์ดังนี้

Gagné, F. (2003). Transforming Gifts into Talents: The DMGT as a Developmental Theory. In N. Colangelo & G. A. Davis (Eds.), *Handbook of Gifted Education* (pp. 60–74). Boston: Allyn and Bacon.

2.3 บทความวารสารภาษาไทยและวารสารต่างประเทศ

อัษฎลี สารรัตน์ช. (2557). การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยรูปแบบการตอบสนองต่อการช่วยเหลือ (Response to intervention, RTI). *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 8(1), 1-9.

Geary, D.C., & Brown, S.C. (1991). Cognitive Addition: Strategy Choice and Speed of Processing Differences in Gifted, Normal, and Mathematically Disabled Children. *Developmental Psychology*. 27 (3), 398-406.

2.4 แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

Ziegler, Albert, & Stoeger, Heidrun. (2017). Systemic gifted education: A theoretical introduction. *Gifted Child Quarterly*, 6(13), 183-193. doi:10.1177/0016986217705713

อัตราค่าธรรมเนียมในการพิจารณาบทความ

ผู้นิพนธ์เสียค่าพิจารณาบทความ ทั้งประเภทบทความวิจัยและบทความวิชาการ จำนวน 3,000 บาท ต่อ 1 บทความ (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ จำนวน 2 ท่าน) ซึ่งกองบรรณาธิการจะไม่คืนเงินค่าพิจารณาบทความไม่ว่ากรณีใดๆ เนื่องจากใช้เป็นค่าตอบแทนการพิจารณาบทความของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว

กองบรรณาธิการวารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ
ศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 ถนนสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
โทร/โทรสาร 02 649 5000 ต่อ 15639
<http://ejournals.swu.ac.th/index.php/rise>